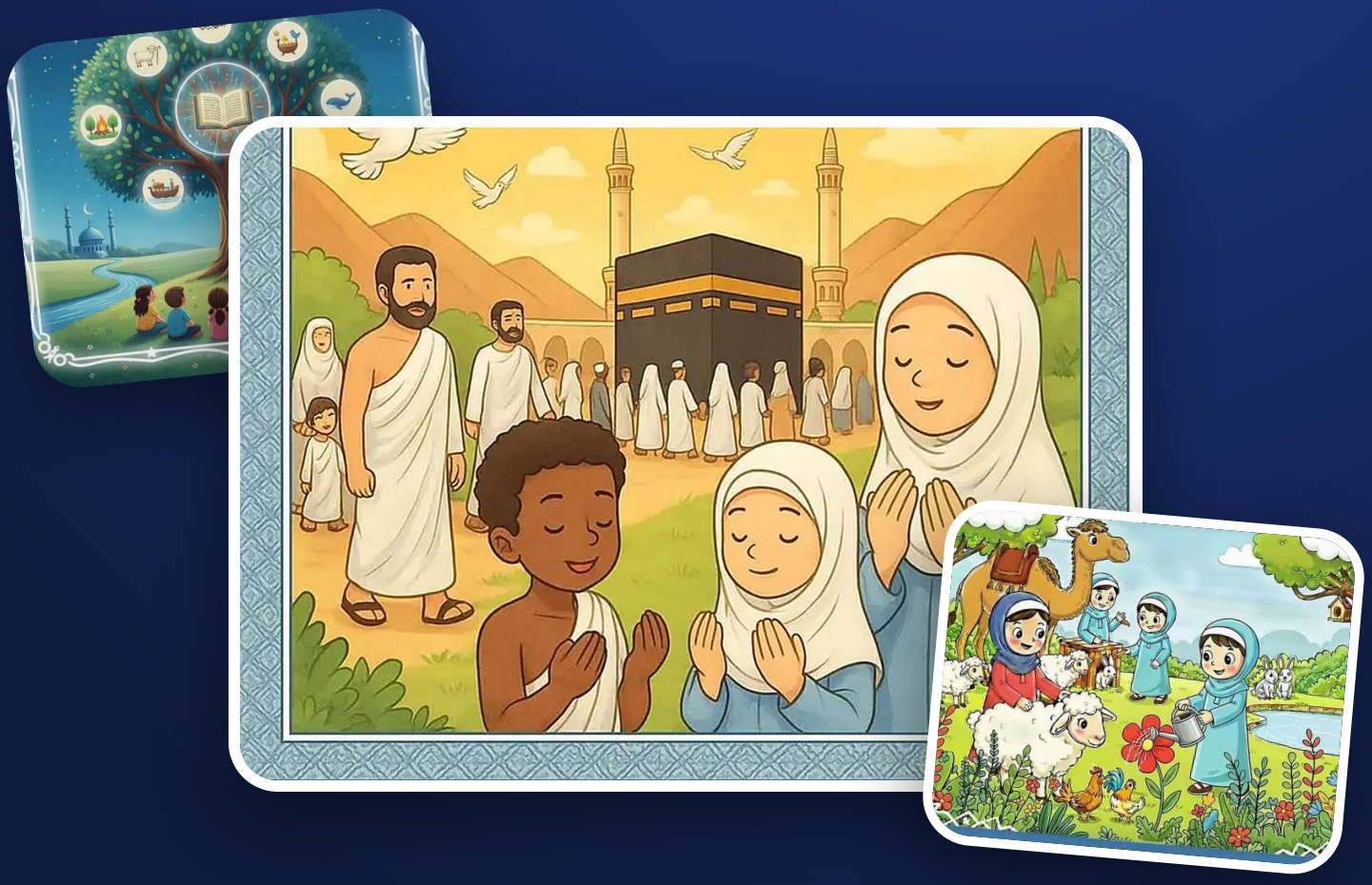
SECUNDAIR ONDERWIJS · 12–18 JAAR

Islam voor Iedereen

Kennisboek

🌙 Het leven van de Profeet

🕰️ 16 momenten uit de geschiedenis

📖 11 soera's met context

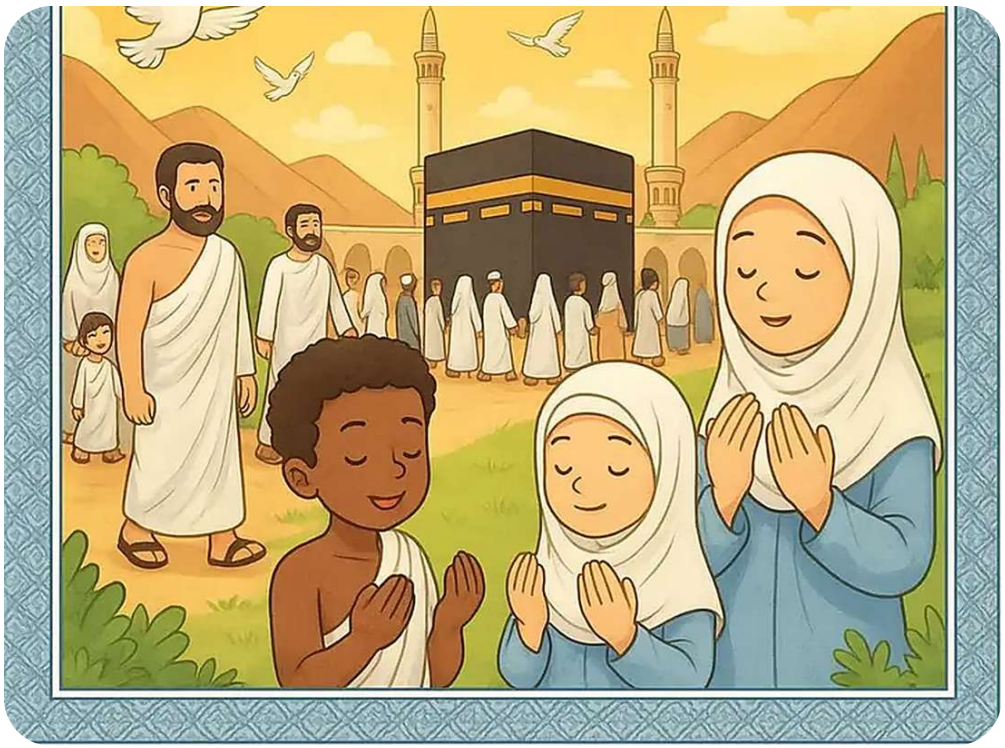
🔭 Wereld en wetenschap

Fatih Koçoğlu

secundair onderwijs · 12–18 jaar

Islam voor Iedereen

Kennisboek: het leven van de Profeet, de geschiedenis van de islam, de Koran, geloof en leven, wereld en wetenschap – met denkvragen en breinbrekers

Fatih Koçoğlu

Islam voor Iedereen – Kennisboek secundair
Tekst en concept: Fatih Koçoğlu
© 2026 Fatih Koçoğlu, Gent. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, behalve het kopiëren van werkbladen voor gebruik in de eigen klas.

Eerste druk: 2026
Illustraties: ontworpen door de auteur, gemaakt met behulp van digitale beeldgeneratie en bewerkt door de auteur.
Koranverzen: Arabische tekst met vereenvoudigde uitspraak en vrije Nederlandse weergave van de betekenis. Hadith-bronnen staan bij elke tekst vermeld. Jaartallen zijn bij benadering waar de bronnen verschillen.

Ook verkrijgbaar: *Het grote doeboek* (voor kinderen) en *Verhalen, weetjes en puzzels* (voor jongeren).
Gratis spelletjes en werkbladen in 20 talen: **islamvooriedereen.be**

Inhoud

Deel 1 · Het leven van de Profeet 7

1. De geboorte van de Profeet 8
2. Een kind van de woestijn 12
3. Al-Amien, de betrouwbare 16
4. Lees! Het begin van de openbaring 20
5. Sterk blijven in moeilijke jaren 24
6. De nachtreis en de beloften van Aqaba 28
7. De hidjra naar Medina 32
8. Vrede en terugkeer naar Mekka 36
9. Afscheid van de Profeet 40

Tijdlijn en wie is wie 44

Deel 2 · Door de eeuwen 47

1. Mekka voor de islam 48
2. De Profeet Mohammed wordt geboren 50
3. De eerste openbaring 52
4. De eerste moslims 54
5. Moeilijke jaren in Mekka 56
6. De hidjra naar Medina 58
7. Medina: de eerste gemeenschap 60
8. Terug naar Mekka 62
9. De afscheidspreek 64
10. De vier kaliefen 66
11. De Koran op schrift 68
12. Damascus en Bagdad 70
13. Al-Andalus 72
14. Geleerden en genezers 74
15. Ibn Battuta reist de wereld rond 76
16. Istanbul en bouwmeester Sinan 78

Inhoud (vervolg)

Deel 3 · De Koran **81**

Wat is de Koran? 82
Soera Al-Fatiha 83
Soera Al-Ikhlas 84
Soera Al-Falaq 85
Soera An-Nas 86
Soera Al-Kawthar 87
Soera Al-Asr 88
Soera Al-Kafirun 89
Soera An-Nasr 90
Soera Al-Inshirah 91
Soera Quraysh 92
Soera Al-Fil 93

Deel 4 · Geloof en leven **95**

De vijf zuilen 96
Koran en hadith: de bronnen 97
33 thema's 98
Twintig mooie namen van Allah 131

Deel 5 · Wereld en wetenschap **133**

Landen en cultuur 134
Islamitische rijken 136
Wetenschap 138
Dierenrechten in de islam 140
Tijdlijn van de islamitische geschiedenis 142
Quiz: wereld en wetenschap 143

Deel 6 · Breinbrekers **145**

Zoek de 10 verschillen 146
Grote doolhoven 152
Geheime codes 156
Woordzoekers in alle richtingen 158
Geometrische patronen 161

Antwoorden **165**

Over dit boek

Dit kennisboek is gemaakt voor jongeren van 12 tot 18, in de klas islamitische godsdienst en thuis. Het gaat dieper dan een doeboek: je leest echte geschiedenis, verzen met hun context en uitspraken van de Profeet met hun bron. Bij elk onderwerp krijg je denkvragen, want begrijpen is meer dan onthouden.

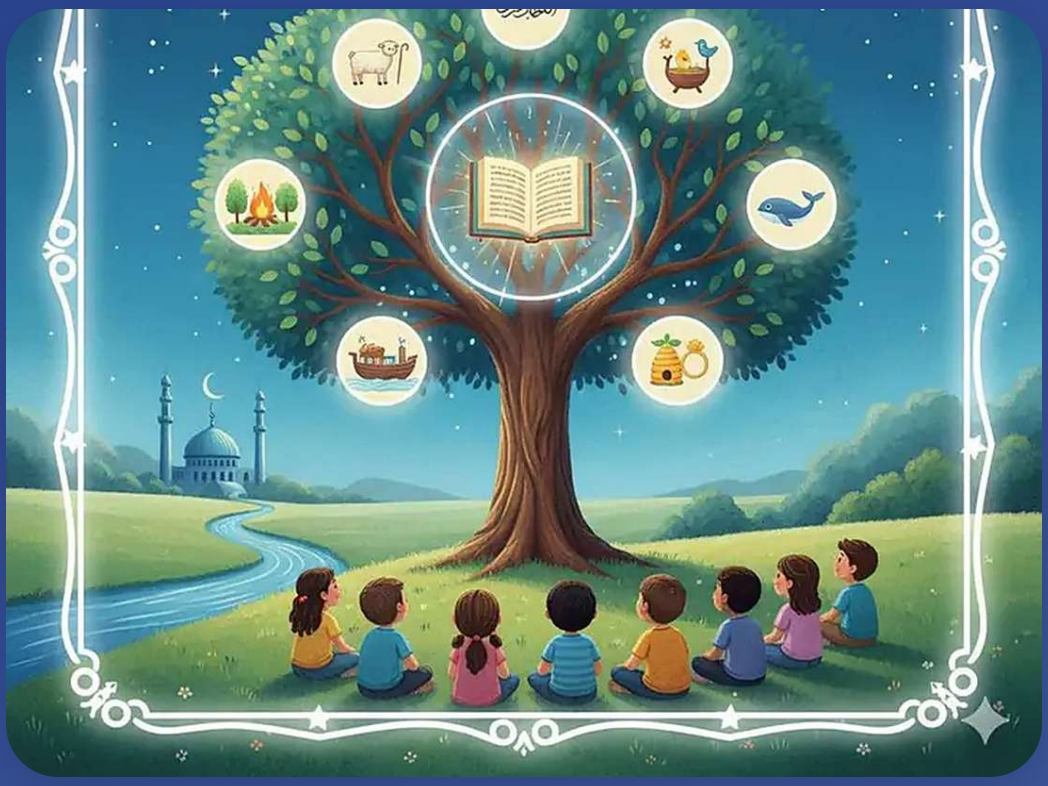
Deel 1 · De Profeet	Zijn leven in negen hoofdstukken, van het jaar van de olifant tot de afscheidspreek. Met verzen, vragen, denkvragen en puzzels.
Deel 2 · Door de eeuwen	Zestien momenten uit de geschiedenis: van Mekka vóór de islam tot Istanbul en bouwmeester Sinan. Met tijdlijnen, verdieping en kruiswoordraadsels.
Deel 3 · De Koran	Hoe de Koran is opgebouwd, en elf korte soera's met Arabische tekst, uitspraak, betekenis en context.
Deel 4 · Geloof en leven	De vijf zuilen, de bronnen (Koran en hadith) en 33 thema's: van vrede en geduld tot eerlijkheid en rechtvaardigheid.
Deel 5 · Wereld en wetenschap	Landen en culturen, grote rijken, wetenschappers, dierenrechten en een tijdlijn. Met quizzen.
Deel 6 · Breinbrekers	Zoek 10 verschillen, grote doolhoven, geheime codes, woordzoekers in alle richtingen en geometrische patronen.

Zo werk je ermee: lees eerst, beantwoord dan de vragen zonder terug te kijken, en controleer achteraan bij de antwoorden. De denkvragen hebben geen fout antwoord: bespreek ze in de klas of thuis.

Notities

DEEL 1

Het leven van de Profeet

Van het jaar van de olifant tot de afscheidspreek: negen hoofdstukken uit het leven van de profeet Mohammed.

HOOFDSTUK 1 ROND 570

De geboorte van de Profeet

De Profeet werd rond 570 in Mekka geboren, in het jaar van de olifant.

Het jaar van de olifant

Abdoel-Moettalib was een belangrijke man in Mekka. Zijn jongste zoon heette Abdoellah. Abdoellah was getrouwd met Amina. In die tijd wilde koning Abraha de Ka'ba aanvallen. Abdoellah was toen op handelsreis naar Syrië. Amina bleef alleen achter in Mekka. Ze was zwanger. Op een dag hoorde ze een stem. De stem zei: „Jij draagt de leider van dit volk in je buik. Zeg bij zijn geboorte: ik geef hem onder de bescherming van Allah. En noem hem Mohammed: de geprezene."

📘 Amina wacht op een heel bijzonder kind.

Een zoon zonder vader

Kort daarna kwam er droevig nieuws naar Mekka. Abdoellah was tijdens zijn reis gestorven. Amina en Abdoel-Moettalib hadden veel verdriet. Hun enige troost was het kindje dat nog moest komen. Volgens de bekendste overlevering was het op een maandag zover, de twaalfde dag van de maand Rabie' al-Awwal. Amina kreeg een gezonde zoon. Ze noemde hem Mohammed. Grootvader Abdoel-Moettalib was dolblij. Hij droeg zijn kleinzoon trots naar de Ka'ba. Daar dankte hij Allah met heel zijn hart. Dit kind zou een zegen worden voor alle mensen.

📘 Mohammed wordt geboren zonder vader, maar met veel liefde.

Halima, de zoogmoeder

In die tijd brachten de mensen van Mekka hun baby's vaak naar de bedoeïenen in de woestijn. Daar was de lucht gezonder, en de kinderen leerden er goed Arabisch. Amina zocht een zoogmoeder: een vrouw die haar kind melk kon geven en voor hem kon zorgen. Dat was niet makkelijk. Mohammed had geen vader meer, daarom wilde bijna niemand hem meenemen. Halima was erg arm. Ze had zelf nauwelijks melk voor haar eigen baby, en daarom vond ze geen ander kind. Ze wilde niet met lege handen naar huis. „Ik ga de baby Mohammed halen," zei ze tegen haar man. Hij vond het goed. Halima gaf Mohammed meteen te drinken. Plots had ze zoveel melk dat beide kinderen genoeg kregen. Op de terugweg liepen hun dieren sneller dan ooit, en hun oude kameel gaf zoveel melk dat het hele gezin 's avonds kon eten. Het land van Halima was droog. Toch hadden ze sindsdien altijd genoeg. Haar man zei: „We hebben een gezegend kind in huis gehaald." Samen dankten ze Allah.

📘 Halima kiest het kind dat niemand wilde. En ze krijgt zegen.

💡 **Wist je dat? Het jaar van de olifant**
Het jaar waarin de Profeet geboren werd, heet het jaar van de olifant (rond 570). Abraha kwam met een leger en olifanten om de Ka'ba te vernielen. Allah stuurde vogels die stenen lieten vallen, en het leger moest terug. Dat staat in soera Al-Fil (105).

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Wa maa arsalnaaka illaa rahmatan lil-'aalamien.

En Wij hebben jou alleen gestuurd als barmhartigheid voor de werelden. (Koran 21:107)

HOOFDSTUK 1 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Hoe heette de vader van de Profeet?

☐ Abdoel-Moettalib ☐ Abdoellah

2. Waar was Abdoellah toen Abraha de Ka'ba wilde aanvallen?

☐ thuis in Mekka ☐ op handelsreis naar Syrië

3. Op welke dag werd Mohammed geboren?

☐ op een maandag ☐ op een vrijdag

4. Waarheen droeg grootvader de baby?

☐ naar de markt ☐ naar de Ka'ba

5. Waarom wilde bijna niemand Mohammed meenemen?

☐ hij had geen vader meer ☐ hij huilde te veel

6. Hoe heet de soera over het leger met de olifanten?

☐ Al-Fil ☐ Al-Fatiha

💭 Denkvraag

Amina gaf haar kind de naam Mohammed: de geprezene. Wat betekent jouw naam, en past die bij jou?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 1 · PUZZELS → ↓ EN DIAGONAAL

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ ABDOELLAH ☐ MAANDAG ☐ OLIFANT ☐ HALIMA ☐ KAMEEL ☐ AMINA
☐ MEKKA ☐ SYRIE ☐ ZEGEN ☐ MELK

S	Y	R	I	E	O	A	U	C	K	S	U	Z
B	M	F	Z	O	N	M	F	F	H	H	B	D
E	R	T	C	Z	M	I	D	J	A	G	W	H
N	C	I	G	O	M	N	I	K	L	B	G	Z
Z	A	A	N	L	B	A	M	P	I	E	A	E
H	B	M	N	I	D	U	A	D	M	T	G	G
G	D	E	K	F	A	C	E	S	A	M	A	E
R	O	L	K	A	M	E	E	L	C	A	T	N
P	E	K	S	N	G	N	C	M	M	A	G	V
C	L	Z	T	T	E	F	U	B	E	N	B	I
S	L	W	U	E	I	T	B	D	K	D	Z	M
H	A	F	U	R	B	L	W	R	K	A	T	T
Z	H	C	L	D	T	L	O	G	A	G	M	G

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

1 = R · 4 = O · 5 = F · 9 = V · 12 = E · 14 = D · 16 = M · 18 = W · 22 = T · 23 = I · 24 = L

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 2 572 - 582

Een kind van de woestijn

Mohammed was een wees. Aboe Talib zorgde voor hem als voor een eigen zoon.

Twee mannen in het wit

Mohammed groeide gezond op bij Halima. Toen hij twee jaar was, bracht Halima hem terug naar zijn moeder. Maar in Mekka heerste toen een besmettelijke ziekte. Daarom bleef hij nog wat langer bij Halima. Zo vertrok hij een tweede keer, weg van zijn moeder. Toen hij ongeveer vijf jaar was, gebeurde er iets geheimzinnigs. Mohammed speelde buiten. Twee mannen in witte kleren kwamen naar hem toe. Ze legden hem op de grond en openden zijn borst, zonder dat het pijn deed. Ze haalden iets uit zijn hart. Het zoontje van Halima rende naar huis: „Moeder, kom snel!" Halima en haar man liepen naar buiten. Daar stond Mohammed, een beetje bleek, maar er straalde licht van hem af. „Alhamdoelillah, je bent veilig!" riep Halima. Ze wist niet dat het engelen waren. Allah had hen gestuurd om het hart van Mohammed schoon te maken.

📘 Engelen maken het hart van Mohammed schoon.

Weer alleen

Daarna bracht Halima hem door de woestijn terug naar Amina. Mohammed had nu een gelukkige tijd bij zijn moeder en zijn grootvader. Amina had hem erg gemist. Grootvader nam hem overal mee. In de schaduw van de Ka'ba trok hij zijn kleinzoon dicht tegen zich aan en streelde hem over zijn haar. Toen Mohammed zes jaar was, reisde Amina met hem naar Medina, naar het graf van zijn vader. Op de terugweg werd ze erg ziek. Na een paar dagen stierf ze. Twee jaar later, toen Mohammed acht was, stierf ook zijn grootvader. Toen zei zijn oom Aboe Talib: „Ik zal voor je zorgen." En dat deed hij, alsof Mohammed zijn eigen zoon was.

📘 Mohammed verliest zijn moeder en zijn grootvader. Zijn oom neemt hem op.

De monnik Bahira

Aboe Talib was koopman, zoals veel mensen in Mekka. Hij maakte lange reizen met karavanen. Mohammed wilde graag mee. Zijn oom vond de reis te zwaar voor een kind, maar Mohammed bleef vragen. Toen nam Aboe Talib hem toch mee naar Syrië. Bij de stad Boesra woonde een monnik: Bahira. Uit oude boeken wist hij dat er nog een profeet zou komen. Hij zag de karavaan van ver aankomen. Boven één reiziger hing een wolk, zodat hij altijd in de schaduw reed. Die reiziger was de jonge Mohammed. Bahira nodigde alle reizigers uit voor een maaltijd. Hij stelde Mohammed vragen over zijn dromen, zijn gewoontes en zijn lichaam. Alle antwoorden klopten met wat in zijn boeken stond. Bahira zei tegen Aboe Talib: „Er gaat iets groots gebeuren met je neef. Bescherm hem goed." Toen de karavaan vertrok, bad Bahira dat hij die grote tijd nog mocht meemaken.

📘 Bahira herkent in de jonge Mohammed de profeet die komen zal.

💡 **Wist je dat? Zorgen voor wezen**
De Profeet was zelf een wees. Later zei hij: „Ik en wie voor een wees zorgt, zijn zo dicht bij elkaar in het Paradijs", en hij hield twee vingers naast elkaar (Boechari). Daarom is zorgen voor wezen in de islam een heel grote goede daad.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ

A-lam yadjidka yatieman fa-aawaa?

Vond Hij jou niet als wees, en gaf Hij jou een thuis? (Koran 93:6)

HOOFDSTUK 2 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Waarom bleef Mohammed langer bij Halima?

☐ hij wilde niet naar huis ☐ er heerste een ziekte in Mekka

2. Wat deden de twee mannen in het wit?

☐ ze namen hem mee naar Mekka ☐ ze maakten zijn hart schoon

3. Hoe oud was Mohammed toen zijn moeder stierf?

☐ twaalf jaar ☐ zes jaar

4. Wie zorgde voor hem na de dood van zijn grootvader?

☐ zijn oom Aboe Talib ☐ de monnik Bahira

5. Wat zag Bahira boven de karavaan?

☐ een vogel ☐ een wolk

6. Wat zei de Profeet over wie voor een wees zorgt?

☐ die is dicht bij hem in het Paradijs ☐ die moet niets doen

💭 Denkvraag

Het leven in de woestijn maakte de Profeet sterk en eenvoudig. Wat leer je van een eenvoudig leven?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 2 · PUZZELS → ↓ EN DIAGONAAL

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ KARAVAAN ☐ ENGELEN ☐ HALIMA ☐ MEDINA ☐ ZIEKTE ☐ BAHIRA
☐ BOESRA ☐ AMINA ☐ HART ☐ WOLK

J	O	M	I	W	G	I	Z	D	K	R	W	F
H	F	E	H	O	G	L	T	R	G	W	P	G
Z	B	D	J	L	I	A	K	M	H	M	S	L
T	O	I	T	K	R	I	I	U	Z	J	S	D
J	E	N	E	N	G	E	L	E	N	P	T	R
H	S	A	E	P	W	V	B	A	H	I	R	A
A	R	F	G	Z	I	E	K	T	E	G	V	W
L	A	N	E	K	A	R	A	V	A	A	N	A
I	N	R	P	T	D	Z	G	T	I	S	N	K
M	W	S	P	C	P	E	P	E	P	I	C	H
A	V	C	S	L	H	A	R	T	M	G	V	M
T	S	W	R	A	E	Z	C	A	P	M	M	F
M	N	E	I	Z	M	W	Z	L	E	K	K	U

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

2 = S · 3 = Z · 6 = I · 11 = L · 12 = O · 13 = B · 15 = T · 17 = A · 19 = R · 24 = V

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 3 595 - 605

Al-Amien, de betrouwbare

Eerlijk zijn maakt je betrouwbaar. Zo werd Mohammed al-Amien.

De betrouwbare

Mohammed groeide op tot een man. Hij was nu 25 jaar. Iedereen kende hem als eerlijk, rechtvaardig en vriendelijk. De mensen noemden hem al-Amien: de betrouwbare. In Mekka woonde een rijke weduwe: Chadiedja. Ze was veertig jaar en had een goed karakter. Ze zocht mannen om voor haar handel te drijven. Zijn oom Aboe Talib ging naar haar toe en vroeg: „Wil jij mijn neef Mohammed in dienst nemen?" Chadiedja had al veel gehoord over zijn eerlijkheid. Ze twijfelde niet.

📘 Mohammed wordt al-Amien genoemd: de betrouwbare.

Een reis en een bruiloft

Mohammed vertrok met de karavaan van Chadiedja naar het noorden. Haar dienaar Majsara ging mee. Het was een lange en zware reis. Hoe langer Majsara bij Mohammed was, hoe beter hij begreep: dit is een bijzondere man. Mohammed maakte veel winst voor Chadiedja. Ze was blij, en ze kreeg liefde en respect voor hem. Al veel mannen hadden haar gevraagd om te trouwen, maar ze had altijd nee gezegd. Nu stuurde zij zelf iemand naar Mohammed: wilde hij met haar trouwen? Mohammed kon het bijna niet geloven. „Ik heb haar altijd bewonderd," zei hij. Kort daarna was de bruiloft. Ze waren heel gelukkig samen. Ze kregen kinderen. De zoontjes stierven jong. Vier dochters groeiden gezond op.

📘 Chadiedja vraagt zelf of Mohammed met haar wil trouwen.

De Zwarte Steen

Mohammed was 35 jaar toen de Qoeraisj de Ka’ba opnieuw wilden bouwen. De muren waren gebarsten. Maar de mensen waren bang. Ze aanbaden toen beelden en dachten dat die boos zouden worden. Ze begrepen niet dat stenen beelden niet boos kunnen worden, en dat de Ka’ba van Allah alleen is. Eindelijk begon een man, Walied, met afbreken. Iedereen wachtte af. Er gebeurde niets. Toen gingen ook de anderen aan het werk. Toen de Zwarte Steen terug op zijn plaats moest, kwam er ruzie. Elke familie wilde die eer. De ruzie werd steeds erger. Iemand riep: „De eerste die nu binnenkomt, beslist!” Op dat moment kwam Mohammed aan. „Het is al-Amien!” riepen ze blij. Mohammed vroeg een mantel en legde de steen erop. Uit elke familie nam één man een rand van de mantel vast. Zo droegen ze de steen samen. Mohammed zette hem zelf op zijn plaats. Iedereen was tevreden en bewonderde zijn wijsheid.

📘 Met één mantel lost Mohammed een grote ruzie op.

💡 **Wist je dat? De Zwarte Steen**
De Zwarte Steen zit in een hoek van de Ka’ba. Bij de hadj lopen de pelgrims zeven keer rond de Ka’ba. Ze beginnen bij de Zwarte Steen. Bij elk rondje wijzen ze naar de steen, net zoals de Profeet deed.

عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ

‘Alaykoem bis-sidq, fa-inna s-sidqa yahdie ila l-birr, wa inna l-birra yahdie ila l-djanna.

Houd je aan de waarheid. De waarheid leidt naar het goede, en het goede leidt naar het Paradijs. (Hadith - Boechari en Moesliem)

HOOFDSTUK 3 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Wat betekent al-Amien?

☐ de sterke ☐ de betrouwbare

2. Wie vroeg Chadiedja om Mohammed in dienst te nemen?

☐ Majsara ☐ zijn oom Aboe Talib

3. Wat begreep Majsara op de reis?

☐ dat Mohammed een bijzondere man was ☐ dat de reis te kort was

4. Wie vroeg wie om te trouwen?

☐ Chadiedja vroeg het aan Mohammed ☐ Mohammed vroeg het aan Chadiedja

5. Hoe oud was Mohammed toen de Ka'ba herbouwd werd?

☐ 25 jaar ☐ 35 jaar

6. Hoe droegen ze de Zwarte Steen?

☐ één man droeg hem alleen ☐ samen, op een mantel

💭 Denkvraag

Men noemde hem al-Amien, de betrouwbare, nog vóór hij profeet werd. Hoe bouw je vertrouwen op bij anderen?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 3 · PUZZELS → ↓ EN DIAGONAAL

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ CHADIEDJA ☐ BRUILOFT ☐ DOCHTERS ☐ MAJSARA ☐ MANTEL ☐ WALIED
☐ AMIEN ☐ WINST ☐ STEEN ☐ RUZIE

M	K	I	L	M	F	H	H	P	C	V	T	V
A	W	I	N	S	T	C	S	U	N	N	B	W
J	O	L	A	V	P	R	I	E	A	U	K	U
S	V	H	Z	R	E	E	D	J	M	J	B	B
A	W	R	C	T	E	F	D	O	Z	E	I	R
R	S	B	H	I	F	E	V	A	O	E	L	U
A	T	C	Z	T	I	N	C	J	O	O	L	I
A	O	U	M	D	A	M	I	E	N	L	F	L
D	R	I	A	F	P	L	R	B	R	H	F	O
G	P	H	N	S	C	K	K	B	M	K	V	F
D	C	J	T	I	S	Z	Z	C	J	O	O	T
J	S	T	E	E	N	R	W	A	L	I	E	D
D	T	A	L	J	G	P	S	S	W	D	A	T

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

1 = Z 3 = L 7 = N 8 = I 9 = O 14 = W 19 = R

20	20	19	3	8	13	17		1	8	13	7		11	26	26	17	6		13	20

21	20	6	19	9	25	14	21	26	26	19			1	9		14	20	19	24

11	9	18	26	11	11	20	24		26	3			26	11	8	20	7		

HOOFDSTUK 4 610 - 613

Lees! Het begin van de openbaring

Iqra' betekent: lees! Zo begon de Koran, in het jaar 610.

De grot Hira

Mohammed ging soms dagenlang alleen naar een grot in de bergen. Daar dacht hij na over Allah en over de schepping. Hij aanbad nooit de beelden van zijn stam. Hij wist: er is maar één God. Toen hij veertig jaar was, ging hij weer naar de grot op de berg Hira. Plots stond er een engel voor hem. „Lees!" zei de engel. „Ik kan niet lezen," antwoordde Mohammed. De engel greep hem stevig vast, zodat hij bijna geen adem had. „Lees!" Weer zei Mohammed: „Ik kan niet lezen." Dat gebeurde drie keer, en Mohammed werd echt bang. Toen liet de engel hem los en zei: „Lees! In de naam van jouw Heer, die schiep. Hij schiep de mens uit een bloedklonter. Lees! En jouw Heer is de Meest Edelmoedige. Hij die onderwees met de pen. Hij leerde de mens wat hij niet wist." Die woorden van Allah raakten meteen zijn hart.

📘 Het eerste woord van de Koran is: Lees!

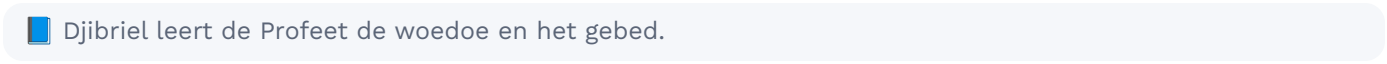
Wikkel mij in

Mohammed beefde van angst en liep weg van de grot. Toen klonk de stem opnieuw: „O Mohammed, jij bent de boodschapper van Allah, en ik ben Djibriel." Overal waar hij keek, zag hij de engel. Daarna verdween Djibriel. Mohammed haastte zich naar huis. „Wikkel mij in, wikkel mij in," zei hij tegen Chadiedja. Ze dekte hem liefdevol toe, en hij vertelde haar alles. Chadiedja stelde hem gerust: „Allah zal jou nooit in de steek laten." Zij geloofde hem als allereerste. Daarna ging ze naar haar neef Waraqa ibn Naufal, een geleerde die de oude boeken kende. Waraqa zei: „Dit is dezelfde engel die bij de profeet Moesa kwam."

📘 Chadiedja gelooft als eerste in de boodschap.

De eerste moslims

Daarna kwamen er steeds nieuwe stukken Koran, soms met een lange tijd ertussen. Dan was de Profeet verdrietig, en Chadiedja troostte hem. Op een dag liet Djibriel water uit de grond komen. Hij toonde de Profeet hoe je de woedoe doet, en daarna leerde hij hem het gebed. De Profeet leerde het op zijn beurt aan Chadiedja. Eerst sprak de Profeet met zijn familie: er is maar één God, Allah, en alleen Hem mag je aanbidden. Ali, de tienjarige zoon van Aboe Talib, woonde bij de Profeet in huis. Hij geloofde meteen. Al snel werden ook Aboe Bakr en anderen moslim. Eerst bleef de kleine groep geheim. Later gaf Allah de opdracht om openlijk te spreken.

📘 Djibriel leert de Profeet de woedoe en het gebed.

💡 **Wist je dat? De Koran**
De Koran kwam niet in één keer. Hij kwam stukje per stukje, in 23 jaar: van 610 tot 632. Hij heeft 114 soera's. De allereerste verzen staan in soera Al-'Alaq (96).

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (١) خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ (٢) اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (٣)

Iqra' bismi rabbika lladhie khalaq. Khalaqa l-insaana min 'alaq. Iqra' wa rabboeka l-akram.
Lees! In de naam van jouw Heer, die schiep. Hij schiep de mens uit een bloedklonter. Lees! En jouw Heer is de Meest Edelmoedige. (Koran 96:1-3)

HOOFDSTUK 4 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Hoe oud was Mohammed bij de eerste openbaring?

☐ 25 jaar ☐ 40 jaar

2. In welke grot gebeurde het?

☐ Hira ☐ Thaur

3. Wat zei de engel drie keer?

☐ „Kom!” ☐ „Lees!”

4. Wie geloofde hem als allereerste?

☐ Chadiedja ☐ Aboe Talib

5. Wat leerde Djibriel de Profeet daarna?

☐ de woedoe en het gebed ☐ lezen en schrijven

6. Hoeveel soera’s heeft de Koran?

☐ 40 ☐ 114

💭 Denkvraag

Chadiedja steunde hem meteen toen hij bang was. Wie steunt jou als iets je overweldigt?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 4 · PUZZELS → ↓ EN DIAGONAAL

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ CHADIEDJA ☐ DJIBRIEL ☐ WARAQA ☐ WOEDOE ☐ ENGEL ☐ GEBED
☐ GROT ☐ HIRA ☐ LEES ☐ ALI

G	E	B	E	D	W	A	R	A	Q	A	I	V
N	L	S	I	S	C	C	T	N	P	M	L	M
H	M	F	D	R	A	H	P	Z	G	R	J	F
P	Z	T	K	R	Z	A	S	F	A	U	M	P
E	G	N	I	L	G	D	P	I	U	B	H	V
R	W	H	O	D	J	I	B	R	I	E	L	V
R	O	J	O	C	H	E	J	E	N	G	E	L
G	E	T	F	F	C	D	H	L	N	Z	S	A
U	D	M	L	P	F	J	S	T	I	C	D	V
O	O	G	H	Z	L	A	E	G	E	F	S	V
C	E	P	I	I	J	A	S	R	J	Z	S	B
J	B	P	C	M	W	D	J	O	N	M	F	I
K	G	E	L	E	E	S	J	T	O	A	L	I

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

1 = Z · 3 = N · 5 = K · 9 = L · 15 = O · 19 = T · 20 = D · 26 = I

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 5 613 - 619

Sterk blijven in moeilijke jaren

Met moeilijkheid komt gemak. De moslims bleven sterk en geduldig.

De zon en de maan

De afgodendienaren van Mekka keerden zich tegen de moslims. Ze lachten hen uit en bespotten hen. Maar de moslims bleven geduldig en sterk. Dat maakte hun vijanden nog bozer. Ze gingen naar Aboe Talib: „Zorg dat je neef ophoudt, anders pakken we jullie aan!" De Profeet werd verdrietig toen hij dat hoorde. Maar hij zei: „Al gaven ze mij de zon in mijn rechterhand en de maan in mijn linkerhand, ik zou niet stoppen met de boodschap van Allah." Aboe Talib was diep onder de indruk. Hij beloofde de Profeet te beschermen zolang hij leefde. De Qoeraisj boden de Profeet ook veel geld en macht aan. Hij weigerde. Toen werden ze nog wreder. Ze pestten, vernederden en martelden moslims. Toch werden steeds meer mensen moslim.

📘 Zelfs voor de zon en de maan stopt de Profeet niet.

Naar een eerlijke koning

Het werd zo erg dat sommige moslims stierven aan hun wonden. De Profeet zei: „Ga naar Abessinië. Daar regeert een rechtvaardige koning." Abessinië was een christelijk land in Afrika. Een eerste groep vertrok in het geheim. Ze werden er goed ontvangen en mochten er vrij moslim zijn. Dit was de eerste hidjra: de eerste verhuizing van de moslims. De Qoeraisj stuurden twee mannen met dure geschenken naar de koning. Hij moest de moslims terugsturen. Maar de koning, de Negus, wilde eerst de moslims zelf horen. Dja'far ibn Aboe Talib sprak: „Vroeger aanbaden wij beelden en deden we veel slechte dingen. Toen stuurde Allah ons een profeet. Hij leerde ons alleen Allah te aanbidden, te vasten, de zakaat te geven en het slechte te laten." Daarna las Dja'far een stuk voor uit soera Marjam, over de geboorte van de profeet Isa. De Negus was diep ontroerd. „Isa en Mohammed brachten woorden uit dezelfde bron," zei hij. De moslims mochten blijven, en de twee mannen moesten terug naar Mekka.

📘 Een christelijke koning beschermt de moslims.

Drie jaar boycot

Toen werd Oemar ibn al-Chattab moslim. Vroeger was hij een gevaarlijke vijand. Nu beschermde hij de Profeet en de moslims, en ze konden weer bij de Ka'ba bidden. De Qoeraisj bedachten een nieuw plan: niemand mocht nog iets kopen van de moslims of iets aan hen verkopen. Niemand mocht met hen trouwen. Ze schreven die afspraak op en hingen hem in de Ka'ba. De moslims hadden vaak niets te eten. Toch werd hun geloof alleen maar sterker, en ook buiten Mekka hoorden mensen over de islam. Na drie jaar wilden de Qoeraisj stoppen. Een man ging de afspraak uit de Ka'ba halen. Hij schrok: insecten hadden alles opgegeten, behalve de woorden „In de naam van Allah". Kort daarna stierven Chadiedja en Aboe Talib, vlak na elkaar. De Profeet had veel verdriet. Het was hem nooit gelukt om zijn oom de beelden te laten opgeven.

📘 Alleen de woorden „In de naam van Allah" bleven over.

💡 **Wist je dat? Het jaar van verdriet**
Chadiedja en Aboe Talib stierven in hetzelfde jaar, rond 619. Daarom noemen moslims dat jaar: het jaar van verdriet. Kort na dat moeilijkste jaar kreeg de Profeet een groot geschenk: de nachtreis (les 6).

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٥) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٦)

Fa-inna ma'a l-'oesri yoesraa. Inna ma'a l-'oesri yoesraa.

Met moeilijkheid komt gemak. Ja, met moeilijkheid komt gemak. (Koran 94:5-6)

HOOFDSTUK 5 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Waarvoor zou de Profeet niet stoppen?

☐ zelfs niet voor de zon en de maan ☐ alleen niet voor geld

2. Wat beloofde Aboe Talib?

☐ hem te beschermen zolang hij leefde ☐ hem naar Abessinië te sturen

3. Waarom gingen moslims naar Abessinië?

☐ daar woonde hun familie ☐ daar regeerde een rechtvaardige koning

4. Uit welke soera las Dja'far voor?

☐ Marjam ☐ Al-Fil

5. Hoe lang duurde de boycot?

☐ drie weken ☐ drie jaar

6. Wat bleef er over van de afspraak in de Ka'ba?

☐ niets ☐ de woorden „In de naam van Allah"

💭 Denkvraag

De moslims werden uitgelachen en geboycot, maar bleven geduldig. Waar ligt de grens tussen geduld en onrecht aanvaarden?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 5 · PUZZELS — **ALLE RICHTINGEN**

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ INSECTEN ☐ VERDRIET ☐ DJAFAR ☐ MARJAM ☐ BOYCOT ☐ NEGUS
☐ OEMAR ☐ MAAN ☐ ZON ☐ ISA

A	D	J	D	T	J	V	B	U	C	E	I	E
G	Z	N	C	E	U	N	E	Z	M	A	A	N
B	B	F	K	I	I	L	K	D	N	C	A	K
K	M	Z	R	R	W	S	V	U	Z	V	M	I
T	W	B	P	D	L	G	L	E	I	V	A	A
A	S	I	R	R	H	P	Z	U	N	N	R	J
G	N	O	A	E	M	M	E	T	S	O	J	S
C	S	E	F	V	M	Z	O	N	E	B	A	R
U	A	M	A	U	S	W	V	R	C	J	M	K
J	F	A	J	F	A	U	I	B	T	M	D	A
U	T	R	D	Z	L	U	I	O	E	O	G	K
I	H	V	V	R	W	H	P	A	N	E	A	U
S	U	G	E	N	B	O	Y	C	O	T	I	P

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

2 = S · 5 = R · 6 = H · 8 = I · 12 = K · 17 = L · 18 = J · 19 = T · 21 = A · 24 = U · 25 = M

25	20	19		25	13	20	8	17	8	18	12	6	20	8	7		12	13	25	19

23	20	25	21	12		7	20		25	13	2	17	8	25	2

4	17	20	22	20	15		2	19	20	5	12		20	15

23	20	7	24	17	7	8	23

HOOFDSTUK 6 ROND 621 - 622

De nachtreis en de beloften van Aqaba

Vijf gebeden per dag: een geschenk van de nachtreis.

Van Mekka naar Jeruzalem

Op een nacht sliep de Profeet bij de Ka'ba. Plots maakte de engel Djibriel hem wakker. Daar stond een wit rijdier met vleugels: Boeraq. Bij elke stap zette het zijn hoef zo ver als het oog kon zien. Met Djibriel naast zich reed de Profeet naar de verre moskee in Jeruzalem. Daar wachtten profeten op hem, zoals Ibrahiem, Moesa en Isa. Ze baden allemaal achter de Profeet Mohammed. Daarna kreeg hij twee bekers: één met wijn en één met melk. Hij koos de melk en dronk ervan. Djibriel zei: „Jij en jouw volk zijn op de goede weg gezet."

📘 Israa: de nachtreis van Mekka naar Jeruzalem.

Door de zeven hemelen

Daarna steeg de Profeet met Djibriel op door de zeven hemelen. Daar zag en sprak hij opnieuw de profeten. Bij de lotusboom, aan het einde van de hemelen, gaf Allah de opdracht om vijftig keer per dag te bidden. Moesa zei: „Dat is te veel. Vraag Allah om minder, want Hij is barmhartig." De Profeet vroeg het, en het werden er minder. Moesa raadde hem aan het opnieuw te vragen. Zo ging het een paar keer, tot er nog vijf gebeden per dag overbleven. Toen durfde de Profeet niets meer te vragen. Later vertelde hij: wie de vijf gebeden oprecht bidt, krijgt van Allah de beloning van vijftig. De Profeet zag ook het Paradijs en de Hel. Zo leerde hij wat de beloning is voor goede daden, en de straf voor slechte daden. Daarna bracht Djibriel hem terug naar zijn slaapplaats in Mekka.

📘 Mi'raadj: van vijftig naar vijf gebeden per dag.

De beloften van Aqaba

Toen de Profeet over de nachtreis vertelde, lachten veel mensen hem uit. Hij kreeg nog meer vijanden. Maar Allah stuurde hulp. Mensen uit de stad Jathrib kwamen naar Mekka voor de bedevaart en de jaarmarkt. De joden in hun stad hadden verteld dat er nog een profeet zou komen. De Profeet sprak met hen en las stukjes Koran voor. Ze waren diep geraakt en herkenden hem meteen. Bij Aqaba, een plek tussen Mekka en Mina, zeiden ze de sjahada. Ze beloofden de Profeet te volgen en niets te doen wat in de islam verboden is. Dat heet de eerste belofte van Aqaba. De Profeet beloofde het Paradijs aan wie zich daaraan hield. Een jaar later kwam een grotere groep. Zij beloofden de Profeet trouw, en wilden hem met hun leven beschermen: de tweede belofte van Aqaba.

📘 Bij Aqaba beloven mensen uit Jathrib hun trouw.

💡 **Wist je dat? Al-Masdjid al-Aqsa**
De verre moskee heet Al-Masdjid al-Aqsa. Ze staat in Jeruzalem. In het begin baden de moslims in de richting van Jeruzalem. Later werd de qibla de Ka'ba in Mekka.

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى

Soebhaana lladhie asraa bi-'abdihie laylan mina l-masdjidi l-haraami ila l-masdjidi l-aqsaa.
Glorie aan Hem die Zijn dienaar 's nachts liet reizen van de heilige moskee naar de verre moskee. (Koran 17:1)

HOOFDSTUK 6 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Hoe heette het witte rijdier?

☐ Bahira ☐ Boeraq

2. Naar welke stad ging de nachtreis eerst?

☐ Jeruzalem ☐ Damascus

3. Welke beker koos de Profeet?

☐ de beker met melk ☐ de beker met wijn

4. Wie raadde aan om minder gebeden te vragen?

☐ Aboe Bakr ☐ Moesa

5. Hoeveel gebeden per dag bleven er over?

☐ vijftig ☐ vijf

6. Waar beloofden de mensen uit Jathrib hun trouw?

☐ in Abessinië ☐ bij Aqaba

💭 Denkvraag

Na een jaar vol verdriet kwam er hoop. Heb jij ooit meegemaakt dat na een moeilijke tijd iets goeds kwam?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 6 · PUZZELS — **ALLE RICHTINGEN**

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ NACHTREIS ☐ JERUZALEM ☐ HEMELEN ☐ GEBEDEN ☐ JATHRIB ☐ BOERAQ
☐ MOESA ☐ AQABA ☐ MELK ☐ VIJF

M	G	G	B	P	N	S	O	U	B	C	S	K
R	J	N	I	S	A	E	D	V	I	I	I	O
T	B	M	W	A	C	L	M	I	R	A	H	A
F	E	M	H	A	H	Z	O	G	H	O	M	T
F	O	H	H	V	T	U	E	A	T	M	V	P
S	H	K	M	N	R	N	S	M	A	E	L	S
A	P	O	J	G	E	L	A	P	J	L	J	C
B	V	R	O	H	I	R	O	F	P	K	T	L
R	J	K	I	B	S	N	E	L	E	M	E	H
A	B	A	Q	A	D	N	E	D	E	B	E	G
Q	A	R	E	O	B	U	K	M	M	N	M	E
N	L	K	P	N	T	D	F	J	I	V	E	S
S	K	O	I	M	E	L	A	Z	U	R	E	J

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

1 = T · 6 = P · 9 = F · 10 = E · 11 = N · 12 = J · 14 = C · 21 = G · 22 = H · 25 = R · 26 = I

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 7 622 - 624

De hidjra naar Medina

Hidjra betekent: verhuizen. In 622 verhuisde de Profeet van Mekka naar Medina.

Ali in het bed

In Mekka was het nog altijd niet veilig. De Profeet stuurde de moslims stilletjes naar Jathrib, soms één voor één. Sommigen werden gepakt en teruggebracht. Al snel waren alleen Aboe Bakr, Ali en de Profeet nog in Mekka. Aboe Bakr wilde ook vertrekken. De Profeet zei: „Wees geduldig. Misschien geeft Allah je een reisgezel." De Qoeraisj werden bang en maakten een plan om de Profeet te doden. De Profeet hoorde ervan. Hij vroeg Ali om in zijn bed te slapen, en zei dat Allah Ali zou beschermen. Ali deed het graag. 's Nachts slopen de mannen rond het huis. Door een gat in de deur zagen ze iemand slapen. 's Morgens stormden ze binnen. Onder de mantel van de Profeet lag... Ali.

📘 Ali slaapt moedig in het bed van de Profeet.

Het spinnenweb

De Profeet was al weg, samen met Aboe Bakr, op twee kamelen. Een herder van Aboe Bakr wiste met zijn schapen hun sporen uit. Ze verstopten zich drie dagen in een grot in de berg Thaur. Maar de Qoeraisj waren goede spoorzoekers. Gewapende mannen doorzochten de berg en vonden de grot. Binnen lag de Profeet met zijn hoofd op de schoot van Aboe Bakr. Aboe Bakr hoorde de stemmen en werd bang. De Profeet stelde hem gerust: „Wat denk je van twee, als Allah de derde bij hen is?" Buiten zeiden de mannen: „Hier is niemand binnen. De ingang zit vol spinnenwebben, en er is een duivennest." Toen de Profeet en Aboe Bakr de grot binnengingen, waren dat web en dat nest er nog niet. Zo beschermde Allah hen.

📘 Een spinnenweb en een duivennest redden de Profeet.

Welkom in Medina

Na acht zware dagen kwamen ze in Qoeba aan, vlak bij Jathrib. Daar bouwde de Profeet met een aantal moslims een kleine moskee. Op weg naar de stad leidde hij het eerste vrijdaggebed van de islam. Nog diezelfde dag kwam hij Jathrib binnen. Iedereen was gekomen. „De boodschapper van Allah is er!” riepen ze. Kinderen zongen een welkomstlied. De stad kreeg een nieuwe naam: Madina an-Nabi, de stad van de Profeet. De mensen van Medina gaven de nieuwkomers een plek in hun huizen en deelden alles met hen. Zo ontstond de eerste islamitische gemeenschap. De hidjra was in het jaar 622. Daar begint de islamitische jaartelling.

📘 In 622 begint de islamitische jaartelling.

Badr

Het ging goed met de moslims in Medina, en de Qoeraisj vonden dat erg. Er waren geruchten dat ze Medina wilden aanvallen. Daarom stuurden de moslims kleine groepjes ruiters uit om op te letten. Eén keer viel zo’n groepje op eigen houtje een karavaan van de Qoeraisj aan. De Profeet was daar helemaal niet blij mee. Toen gaf Allah in de Koran toestemming om zich te verdedigen. Bij Badr kwam het tot een gevecht. Een klein leger moslims, met weinig wapens maar met een sterk geloof, stond tegenover een groot leger. Allah stuurde engelen om te helpen, en de moslims wonnen. Daarna volgden nog andere gevechten. Niet altijd wonnen de moslims. Allah stelde hun geduld en hun moed zwaar op de proef.

📘 Bij Badr helpt Allah een klein leger met een sterk geloof.

💡 **Wist je dat? De moskee van de Profeet**
In Medina bouwde de Profeet ook zijn eigen moskee, met muren van leem en een dak van palmtakken. Ze heet Al-Masdjid an-Nabawi. Vandaag is ze een van de grootste moskeeën ter wereld.

لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

Laa tahzan, inna llaaha ma‘anaa.

Wees niet bedroefd, Allah is met ons. (Koran 9:40)

HOOFDSTUK 7 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Wie sliep in het bed van de Profeet?

☐ Ali ☐ Aboe Bakr

2. In welke berg lag de grot?

☐ Hira ☐ Thaur

3. Waarom dachten de mannen dat de grot leeg was?

☐ er hing een spinnenweb en er was een duivennest ☐ het was er te donker

4. Hoe lang bleven ze in de grot?

☐ drie weken ☐ drie dagen

5. Waar bouwde de Profeet eerst een kleine moskee?

☐ in Mekka ☐ in Qoeba

6. In welk jaar begint de islamitische jaartelling?

☐ 570 ☐ 622

💭 Denkvraag

De mensen van Medina deelden hun huizen met de vluchtelingen uit Mekka. Wat zou jij delen met een nieuwkomer in je klas?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 7 · PUZZELS — **ALLE RICHTINGEN**

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ SPINNENWEB ☐ DUIVENNEST ☐ JATHRIB ☐ KAMELEN ☐ MEDINA ☐ HIDJRA
☐ THAUR ☐ QOEBA ☐ BADR ☐ ALI

C	W	G	J	C	V	J	U	B	H	W	E	K
B	I	R	H	T	A	J	H	I	U	W	A	B
U	Z	F	H	U	S	N	N	V	L	P	Z	T
B	G	D	B	A	R	J	D	I	H	B	S	K
E	U	K	D	A	T	F	U	K	A	E	M	O
W	Q	O	E	B	A	B	A	L	N	B	L	A
N	B	L	N	C	I	M	S	N	W	S	N	C
E	G	R	H	R	E	T	E	N	W	I	O	F
N	B	L	D	L	G	V	M	K	D	W	S	R
N	E	A	E	J	I	P	D	E	N	E	L	U
I	B	N	E	U	E	J	M	B	P	H	B	A
P	D	N	D	V	A	L	I	F	M	J	R	H
S	R	S	I	D	T	P	B	H	L	T	Z	T

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

2 = K · 5 = F · 7 = O · 8 = E · 17 = V · 20 = N · 21 = D · 24 = M · 26 = B

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 8 628 - 630

Vrede en terugkeer naar Mekka

In 630 kwam de Profeet terug in Mekka, en hij vergaf iedereen.

Het verdrag van Hoedaibiya

In het zesde jaar na de hidjra vertrok de Profeet met een groep moslims naar Mekka voor de bedevaart. Ze droegen pelgrimskleren en geen wapens. Iedereen was blij. Maar de Mekkanen lieten niemand binnen. De moslims wachtten in hun kamp bij Hoedaibiya. Ze stuurden iemand om uit te leggen: we komen alleen de Ka'ba bezoeken. Het hielp niet. Toen ging de Profeet zelf praten met de Qoeraisj. Er kwam een afspraak: het vredesverdrag van Hoedaibiya. Sommige moslims waren eerst niet blij. Maar de Profeet was wijs, en het verdrag was goed voor de moslims. Een jaar later mochten ze toch op bedevaart naar Mekka. Wat waren ze blij!

📘 Een verdrag lijkt een verlies, maar het wordt een overwinning.

Brieven en vuren

In de tijd van vrede schreef de Profeet brieven naar koningen en leiders van andere landen. Hij nodigde hen uit tot de islam. Maar na ongeveer twee jaar braken de Qoeraisj het verdrag. Ze vielen een stam aan die moslim geworden was. Toen trok een groot leger moslims naar Mekka. De Profeet liet grote vuren maken. De Mekkanen zagen de vuren en werden bang. Ze begrepen dat vechten geen zin had. De Profeet wilde de stad innemen zonder bloed te vergieten. Hij zei: „Wie in het huis van Aboe Soefjan is, of in zijn eigen huis, of op het plein bij de Ka'ba, is veilig." De Mekkanen gaven zich over, en de moslims gingen de stad binnen.

📘 De Profeet wil Mekka innemen zonder bloed te vergieten.

Jullie zijn vrij

De Profeet riep alle Mekkanen samen. „Wat denken jullie dat ik met jullie zal doen?" vroeg hij. „Iets goeds," zeiden ze. „Jij bent een edele broer en een edele neef." De Profeet zei: „Sta op en ga. Jullie zijn vrij." Hoe vaak hadden zij de moslims gepest, gemarteld en gedood? Toch vergaf hij hun alles. Daarna ging de Profeet naar de Ka'ba. Hij brak alle beelden van steen en hout. Zelfs de trotse stamleiders werden moslim. Ze baden nu alleen tot Allah, de Ene. Het nieuws ging door heel het land, en overal werden mensen moslim. Dat was in het jaar 630.

📘 De Profeet vergeeft zijn vroegere vijanden.

💡 **Wist je dat? Brieven met een zegel**
De Profeet liet een zilveren zegelring maken om zijn brieven te stempelen. Erop stond: Mohammed, boodschapper van Allah. Hij stuurde onder meer brieven naar de keizer van Byzantium en naar de koning van Perzië.

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا

Innaa fatahnaa laka fathan moebienaa.

Wij hebben jou een duidelijke overwinning gegeven. (Dit vers kwam na Hoedaibiya.) (Koran 48:1)

HOOFDSTUK 8 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Wat droegen de moslims op weg naar Mekka?

☐ wapens ☐ pelgrimskleren

2. Hoe heet het vredesverdrag?

☐ het verdrag van Hoedaibiya ☐ de belofte van Aqaba

3. Wat gebeurde er een jaar na het verdrag?

☐ de moslims mochten op bedevaart ☐ er kwam een oorlog

4. Waarom werden de Mekkanen bang?

☐ ze hoorden donder ☐ ze zagen grote vuren

5. Wat zei de Profeet tegen de Mekkanen?

☐ „Jullie worden gestraft." ☐ „Jullie zijn vrij."

6. Wat stond er op de zegelring van de Profeet?

☐ koning van Arabië ☐ Mohammed, boodschapper van Allah

💭 Denkvraag

Het verdrag van Hoedaibiya leek eerst een verlies, maar bracht vrede. Wanneer is toegeven slim?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 8 · PUZZELS — **ALLE RICHTINGEN**

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ HOEDAIBIYA ☐ ZEGELRING ☐ VERDRAG ☐ BRIEVEN ☐ SOEFJAN ☐ BEELDEN
☐ PELGRIM ☐ VREDE ☐ VUREN ☐ VRIJ

M	J	Z	W	U	E	N	Z	Z	Z	K	H	M
I	E	V	A	Z	H	S	E	O	A	O	C	J
R	B	C	R	K	A	G	O	V	N	I	I	L
G	L	E	H	L	E	P	V	E	E	H	L	T
L	P	Z	E	L	F	J	N	T	F	I	K	E
E	O	G	R	L	B	B	K	E	N	J	R	B
P	M	I	C	E	D	J	B	O	D	P	A	B
B	N	J	I	R	V	E	W	S	P	E	S	N
G	M	H	D	P	S	Z	N	C	I	O	R	K
P	H	O	E	D	A	I	B	I	Y	A	B	V
C	J	V	J	G	A	R	D	R	E	V	Z	L
H	G	R	I	E	D	N	W	A	B	V	P	G
N	E	R	U	V	T	A	K	G	U	W	G	D

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

3 = J · 8 = N · 9 = I · 12 = H · 13 = T · 15 = A · 19 = D · 21 = K · 24 = U

6 3 0

| | | | | | | | | | | | |

HOOFDSTUK 9 632

Afscheid van de Profeet

De Profeet liet ons de Koran en de soenna na.

De laatste bedevaart

In het tiende jaar na de hidjra zei de Profeet dat hij naar Mekka ging voor de hadj. Meer dan honderdduizend moslims gingen met hem mee. Nu konden ze in vrede bidden bij de Ka'ba. Ze deden alles van de bedevaart met hun hele hart. Op de vlakte van Arafat hield de Profeet een toespraak die iedereen diep raakte. Hij zei onder andere: „O mensen, luister goed. Ik weet niet of ik hier nog eens tot jullie zal spreken. Jullie zullen jullie Heer ontmoeten, en Hij zal vragen wat jullie gedaan hebben. Ik laat jullie iets na. Als jullie je daaraan vasthouden, raken jullie nooit de weg kwijt: de Koran. O gelovigen, jullie zijn broeders. De ene is alleen beter dan de andere door een sterker geloof."

📘 Ik laat jullie de Koran na.

O Allah, wees getuige

Aan het einde vroeg de Profeet: „Als men jullie later over mij vraagt, wat zullen jullie dan zeggen?" Iedereen riep samen: „Dat je alles gezegd en duidelijk uitgelegd hebt." Toen zei de Profeet drie keer: „O Allah, wees getuige!" Allah had Zijn godsdienst nu volmaakt gemaakt. De Profeet voelde dat dit zijn laatste hadj was. Daarom heet ze de afscheidsbedevaart.

📘 De Profeet heeft de boodschap helemaal doorgegeven.

De laatste dagen

Kort na de bedevaart werd de Profeet erg ziek. Hij had zware hoofdpijn en werd snel zwak. Zijn vrouw Aisja zorgde liefdevol voor hem. Hij vroeg Aboe Bakr om het gebed te leiden. Op een dag ging hij nog één keer naar de moskee. De mensen waren blij; ze dachten dat hij beter werd. Maar daarna werd hij nog zieker. Hij legde zijn hoofd in de schoot van Aisja. Zijn laatste woorden waren: „O Allah, de Allerhoogste Metgezel." Hij stierf in de kamer van Aisja, en daar werd hij ook begraven. Volgens de bekendste overlevering was het de twaalfde dag van Rabie' al-Awwal: dezelfde dag als zijn geboorte. Hij was 63 jaar.

📘 De Profeet stierf in 632, op 63-jarige leeftijd.

Wat hij naliet

De moslims hadden veel verdriet. Sommigen wilden niet geloven dat de Profeet gestorven was. Toen zei Aboe Bakr: „Wie Mohammed aanbad: Mohammed is gestorven. Wie Allah aanbidt: Allah leeft en sterft nooit." Daarna las hij een vers uit de Koran: „Mohammed is alleen een boodschapper. Voor hem zijn er ook boodschappers heengegaan." De Profeet liet bijna niets na aan geld of bezit. Maar aan alle mensen liet hij iets na wat onbetaalbaar is: de Koran, het boek van Allah, en zijn eigen goede voorbeeld, de soenna. Wie zich daaraan vasthoudt, raakt de weg niet kwijt.

📘 Hij liet de Koran en de soenna na.

💡 **Wist je dat? De Groene Koepel**
Het graf van de Profeet ligt in zijn moskee in Medina, onder de Groene Koepel. Naast hem liggen Aboe Bakr en Oemar begraven.

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ

Al-yawma akmaltoe lakoem dienakoem.

Vandaag heb Ik jullie godsdienst voor jullie volmaakt gemaakt. (Dit vers kwam op de afscheidsbedevaart.) (Koran 5:3)

HOOFDSTUK 9 · VRAGEN — TEST JEZELF

❓ Kruis het juiste antwoord aan

1. Hoeveel moslims gingen mee op de afscheidsbedevaart?

☐ meer dan honderdduizend ☐ ongeveer honderd

2. Waar hield de Profeet zijn toespraak?

☐ op de vlakte van Arafat ☐ in de grot Hira

3. Wat liet hij volgens zijn toespraak na?

☐ de Koran ☐ goud en zilver

4. Wie leidde het gebed toen de Profeet ziek was?

☐ Ali ☐ Aboe Bakr

5. Hoe oud werd de Profeet?

☐ 40 jaar ☐ 63 jaar

6. Wie liggen naast de Profeet begraven?

☐ Halima en Amina ☐ Aboe Bakr en Oemar

💭 Denkvraag

In zijn laatste toespraak sprak hij over gelijkheid en over zorg voor wie zwak is. Welke zin uit die toespraak zou jij op de muur van je school hangen?

📝 Vat dit hoofdstuk samen in drie kernwoorden

HOOFDSTUK 9 · PUZZELS — **ALLE RICHTINGEN**

🔤 Woordzoeker: 10 woorden uit dit hoofdstuk

☐ VOORBEELD ☐ BROEDERS ☐ ABOEBAKR ☐ GETUIGE ☐ ARAFAT ☐ SOENNA
☐ KORAN ☐ AISJA ☐ HADJ ☐ ZIEK

O	W	U	A	A	I	S	J	A	K	J	L	G
H	D	J	W	N	A	R	O	K	E	U	E	C
G	L	T	A	F	A	R	A	R	J	T	T	S
F	E	Z	K	F	M	H	V	O	U	H	Z	O
A	E	S	Z	N	L	J	L	I	I	T	L	D
F	B	B	N	W	J	A	G	I	F	H	O	D
H	R	G	D	F	N	E	U	J	M	B	A	M
S	O	F	E	N	D	M	M	H	B	T	L	A
Z	O	H	E	L	O	N	J	D	N	Z	B	N
G	V	O	D	S	R	E	D	E	O	R	B	A
R	S	W	P	Z	G	L	J	T	T	A	P	R
R	K	A	B	E	O	B	A	M	R	K	G	I
Z	I	E	K	H	A	D	J	M	I	N	W	S

🔐 Kraak de code: de kern van dit hoofdstuk

7 = E · 10 = I · 13 = F · 20 = R · 21 = A · 24 = P · 26 = K

| | | | | | | | | | | | |

🕰️ Tijdlijn van de Profeet

570 – geboorte, jaar van de olifant

576 – Amina sterft

578 – grootvader sterft

rond 582 – reis met Aboe Talib, Bahira

595 – huwelijk met Chadiedja

605 – de Zwarte Steen

610 – eerste openbaring, Hira

613 – openlijk oproepen

615 – hidjra naar Abessinië

616-619 – drie jaar boycot

619 – jaar van verdriet

rond 621 – nachtreis, Aqaba

622 – hidjra naar Medina

624 – Badr

628 – verdrag van Hoedaibiya

630 – terug in Mekka

632 – afscheid en overlijden

👥 Wie is wie?

Abdoellah
de vader van de Profeet; hij stierf voor de geboorte

Abdoel-Moettalib
de grootvader; hij droeg de baby naar de Ka'ba

Aboe Talib
de oom die hem opvoedde en beschermde

Chadiedja
zijn eerste vrouw en de eerste die geloofde

Djibriel
de engel die de Koran bracht

Ali
de neef van de Profeet; als kind al moslim

Dja'far ibn Aboe Talib
sprak voor de moslims bij de Negus

Oemar ibn al-Chattab
eerst een vijand, daarna een beschermer

Aisja
de vrouw van de Profeet die hem verzorgde

Amina
de moeder van de Profeet; zij stierf toen hij zes was

Halima
de zoogmoeder in de woestijn

Bahira
de monnik bij Boesra die de toekomstige profeet herkende

Majsara
de dienaar van Chadiedja op de handelsreis

Waraqa ibn Naufal
de neef van Chadiedja die de oude boeken kende

Aboe Bakr
de beste vriend; reisgezel bij de hidjra

de Negus
de rechtvaardige christelijke koning van Abessinië

Aboe Soefjan
leider van Mekka; wie in zijn huis was, was veilig

Notities

DEEL 2

Door de eeuwen

Zestien momenten uit de geschiedenis van de islam, van Mekka vóór de islam tot Istanbul.

DOOR DE EEUWEN · 1 **EEN STAD VAN HANDEL, WATER EN DE KA'BA**

Mekka voor de islam

lang voordien
Ibrahim en Ismail bouwen de Ka'ba

elk jaar
karavanen trekken naar Mekka

rond 570
Mekka is een rijke handelsstad

toen
rond de Ka'ba staan beelden

Het oudste huis
De Ka'ba stond er al lang voordat de islam begon.

De put van Zamzam
Water was schaars. De bron Zamzam maakte de stad mogelijk.

Stad van handel
Karavanen brachten stoffen, specerijen en leer naar de markt.

Beelden bij het huis
Veel stammen aanbaden toen beelden van steen en hout.

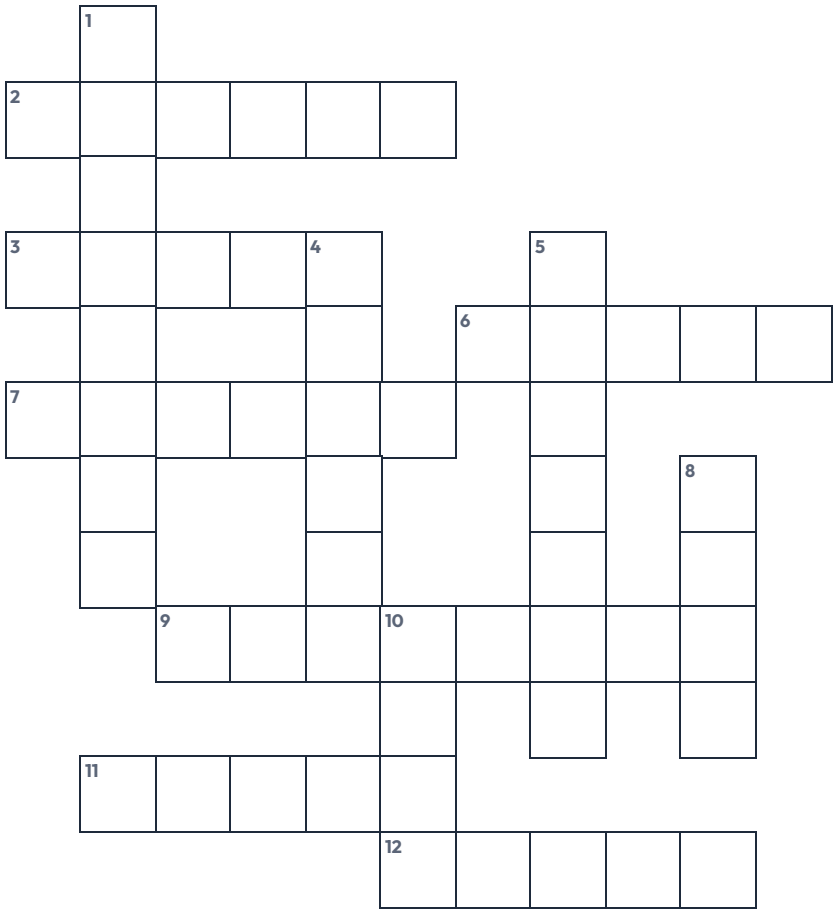
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 1 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 1 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Mekka voor de islam

→ Horizontaal

2. het werk van de Qoeraysj (6)
3. het huis van Ibrahim (5)
6. stond rond de Ka'ba (5)
7. de bron van Hadjar en Ismail (6)
9. het land rond Mekka (8)
11. de stad van de Ka'ba (5)
12. Oekaz, de markt bij Mekka (5)

↓ Verticaal

1. zo reisde men naar Mekka (8)
4. het land van de Profeet (6)
5. kwam elk jaar naar Mekka (7)
8. het huis van de bedoeienen (4)
10. de Qoeraysj van Mekka (4)

💭 Denkvraag

Mekka lag midden in een woestijn en werd toch een rijke stad. Hoe kan dat?

DOOR DE EEUWEN · 2 **MEKKA, ROND HET JAAR 570**

De Profeet Mohammed wordt geboren

570
geboren in Mekka

576
zijn moeder sterft

578
zijn grootvader sterft

als jongeman
men noemt hem al-Amin

Een wees
Zijn vader stierf voor zijn geboorte, zijn moeder toen hij zes was.

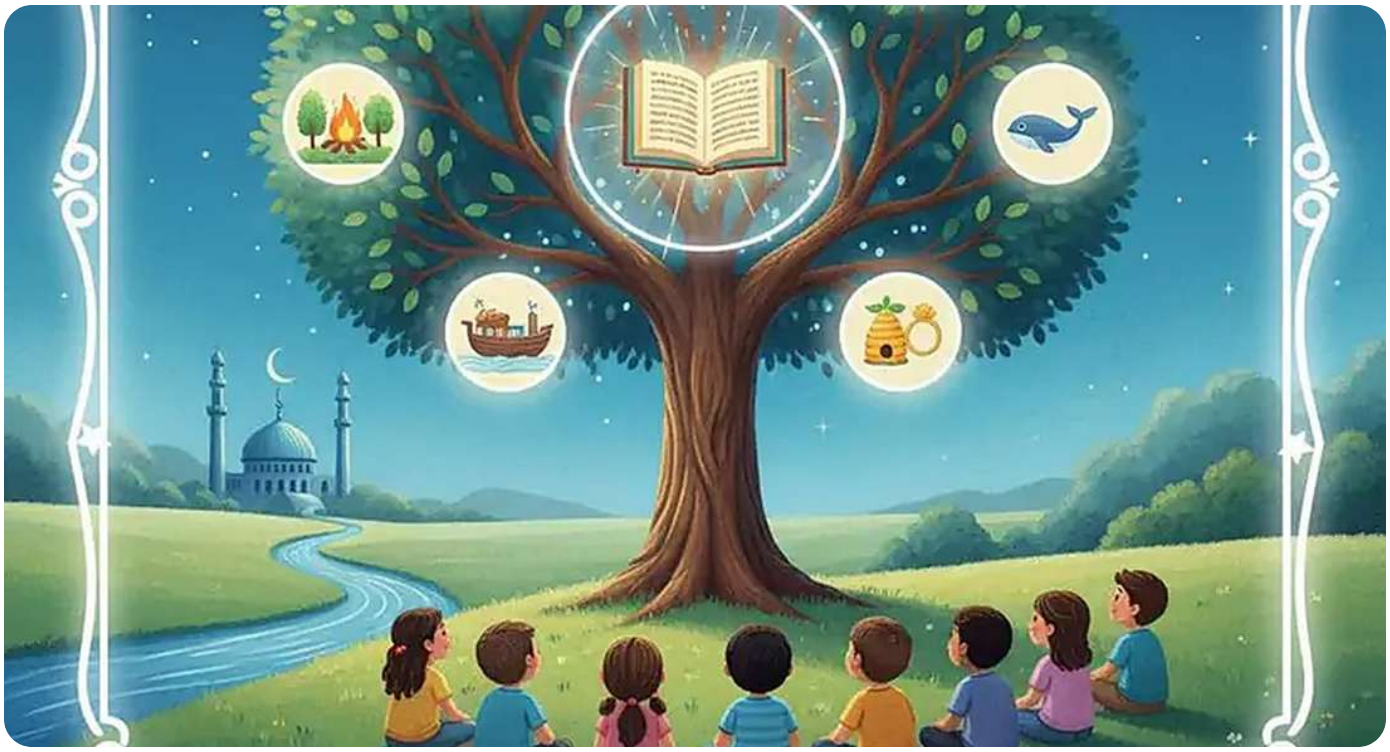
Herder van schapen
Als jongen hoedde hij schapen, zoals veel profeten voor hem.

Bij de bedoeienen
Als baby werd hij een tijd opgevoed buiten de stad, in de woestijn.

Al-Amin
Men noemde hem de betrouwbare, omdat hij nooit loog of bedroog.

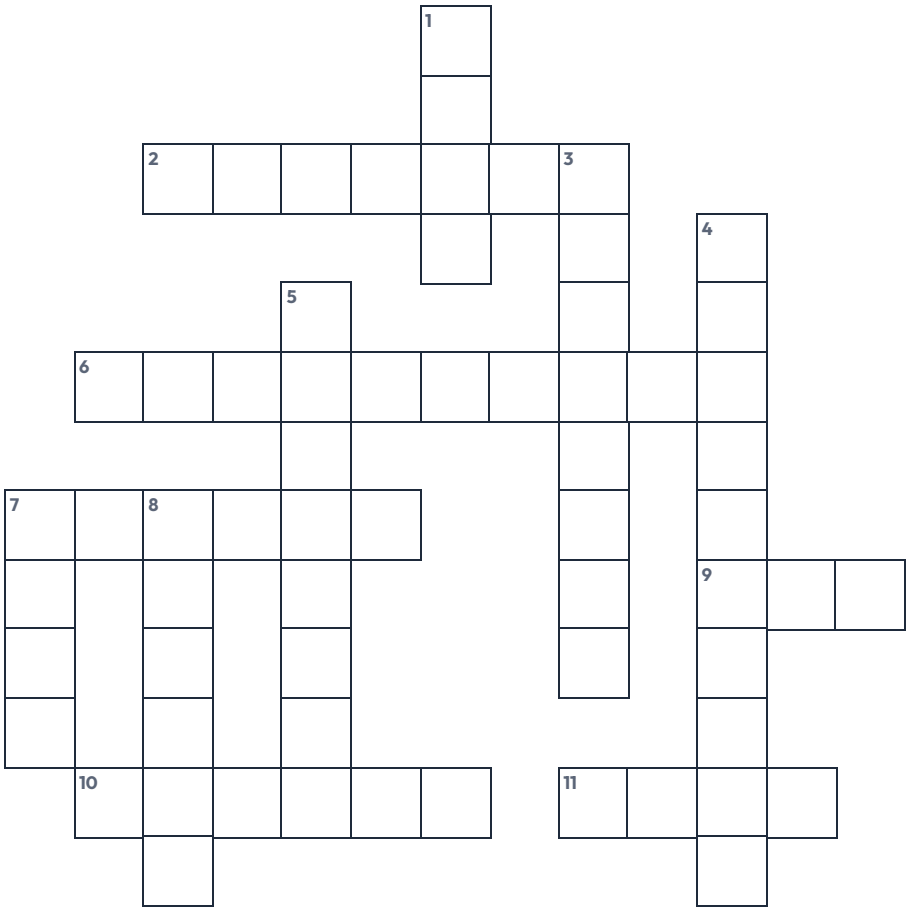
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 1 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 2 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De Profeet Mohammed wordt geboren

→ Horizontaal

2. daarom vertrouwde men hem (7)
6. Abdoel-Moettalib (10)
7. de kudde die hij hoedde (6)
9. Abu Talib, die hem opvoedde (3)
10. de Profeet hoedde schapen (6)
11. zo groeide de Profeet op (4)

↓ Verticaal

1. zijn bijnaam: de betrouwbare (4)
3. zijn vrouw, eerste gelovige (8)
4. wat men in hem had (10)
5. geboren in Mekka, jaar 570 (8)
7. de Qoeraysj, zijn stam (4)
8. hij werkte voor Khadidja (6)

💭 Denkvraag

De Profeet groeide op als wees. Hoe denk je dat dat hem gevormd heeft?

DOOR DE EEUWEN · 3 **DE GROT HIRA, ROND HET JAAR 610**

De eerste openbaring

rond 610
in een grot op een berg bij Mekka

het eerste woord
Iqra: lees

meteen daarna
Khadidja gelooft hem als eerste

drie jaar
hij spreekt alleen met wie hij vertrouwt

De grot Hira
Hij trok zich vaak terug in een grot op een berg bij Mekka.

De engel Djibriel
Djibriel bracht hem de woorden van Allah.

Lees
Het allereerste woord van de openbaring betekent: lees.

Khadidja geloofde
Zijn vrouw Khadidja was de eerste die hem geloofde en steunde.

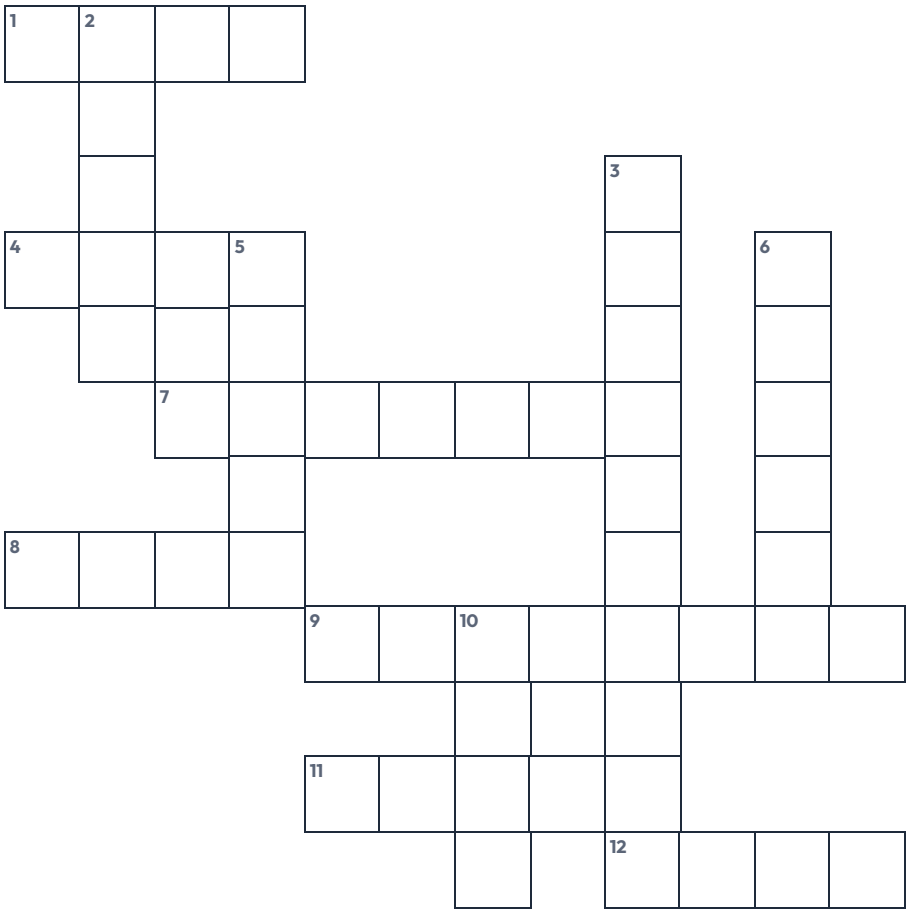
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 4 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 3 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De eerste openbaring

→ Horizontaal

1. Djabal an-Noer bij Mekka (4)
4. een aya uit de Koran (4)
7. wat Khadidja meteen deed (7)
8. de grot waar het begon (4)
9. de engel van de openbaring (8)
11. wat toen begon te komen (5)
12. waar hij zich terugtrok (4)

↓ Verticaal

2. gemaakt van licht (5)
3. de eerste woorden, jaar 610 (10)
5. een hoofdstuk van de Koran (5)
6. daar zocht hij rust (6)
10. het eerste woord: lees (4)

💭 Denkvraag

Het eerste woord van de openbaring is ‘lees’. Waarom past dat bij de islam, denk je?

DOOR DE EEUWEN · 4 **WIE ALS EERSTE MEEGING**

De eerste moslims

610
Khadidja gelooft als eerste

kort daarna
Abu Bakr, Ali en Zayd

daarna
Bilal en vele anderen

613
hij spreekt openlijk in Mekka

Khadidja
Zij geloofde het eerst en steunde hem met alles wat ze bezat.

Bilal
Bilal werd vrijgekocht uit slavernij en riep later op tot het gebed.

Ali
Ali was nog een kind toen hij als een van de eersten meeging.

Arm en rijk samen
Onder de eerste moslims waren rijke kooplui en arme werkers.

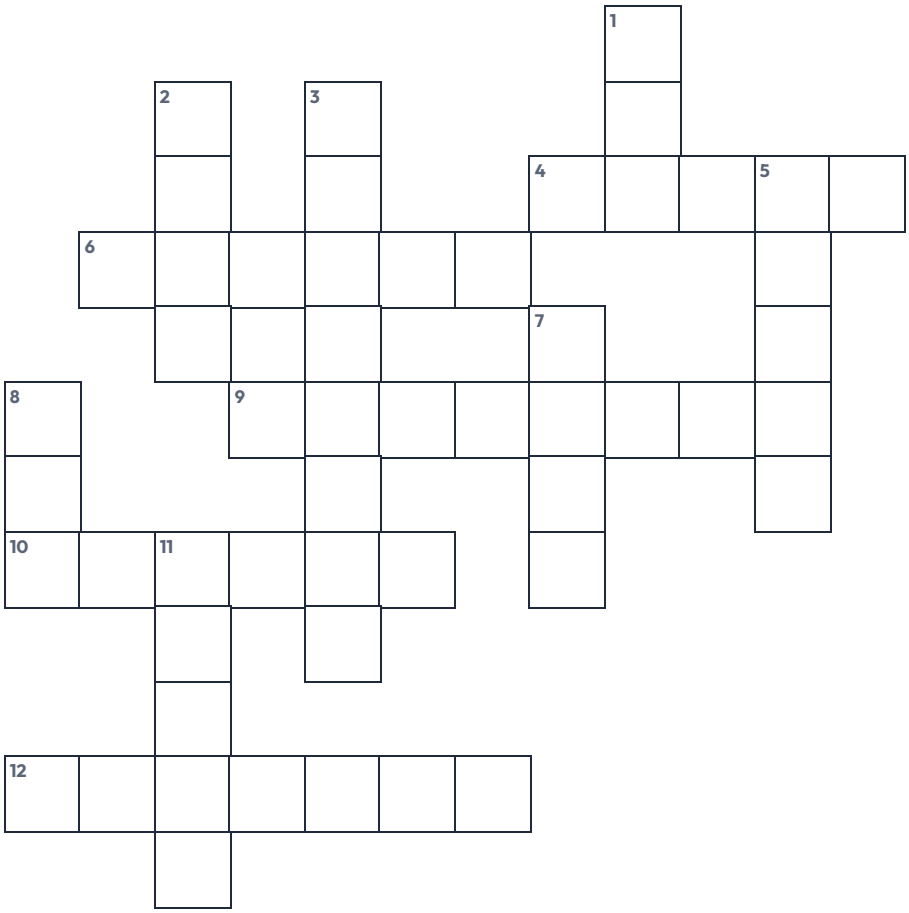
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 4 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 4 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De eerste moslims

→ Horizontaal

4. de eerste die opriep (5)
6. arm en rijk samen (6)
9. geloofde als allereerste (8)
10. wie zich aan Allah overgeeft (6)
12. zijn vriend, later kalief (7)

↓ Verticaal

1. zijn neef, nog een kind (3)
2. nodig in het begin (4)
3. Bilal werd vrijgekocht (8)
5. de oproep van Bilal (5)
7. kooplui uit Mekka (4)
8. ook zij hoorden erbij (3)
11. wat Khadidja hem gaf (5)

💭 Denkvraag

De eerste moslims waren vaak armen, slaven en jongeren. Waarom zouden zij als eersten geluisterd hebben?

DOOR DE EEUWEN · 5 **BOYCOT, VERTREK EN VERDRIET**

Moeilijke jaren in Mekka

615
een groep vertrekt naar Abessinie

617
de boycot begint

619
Khadidja en zijn oom sterven

620
hij zoekt steun in Taif

De boycot
Drie jaar lang mocht niemand nog met hen handelen of trouwen.

Het jaar van verdriet
In een jaar tijd verloor hij zijn vrouw en zijn oom.

Over zee naar Afrika
Een groep moslims vluchtte naar de koning van Abessinie.

Toch geduldig
Hij bleef rustig en bleef mensen uitnodigen met zachte woorden.

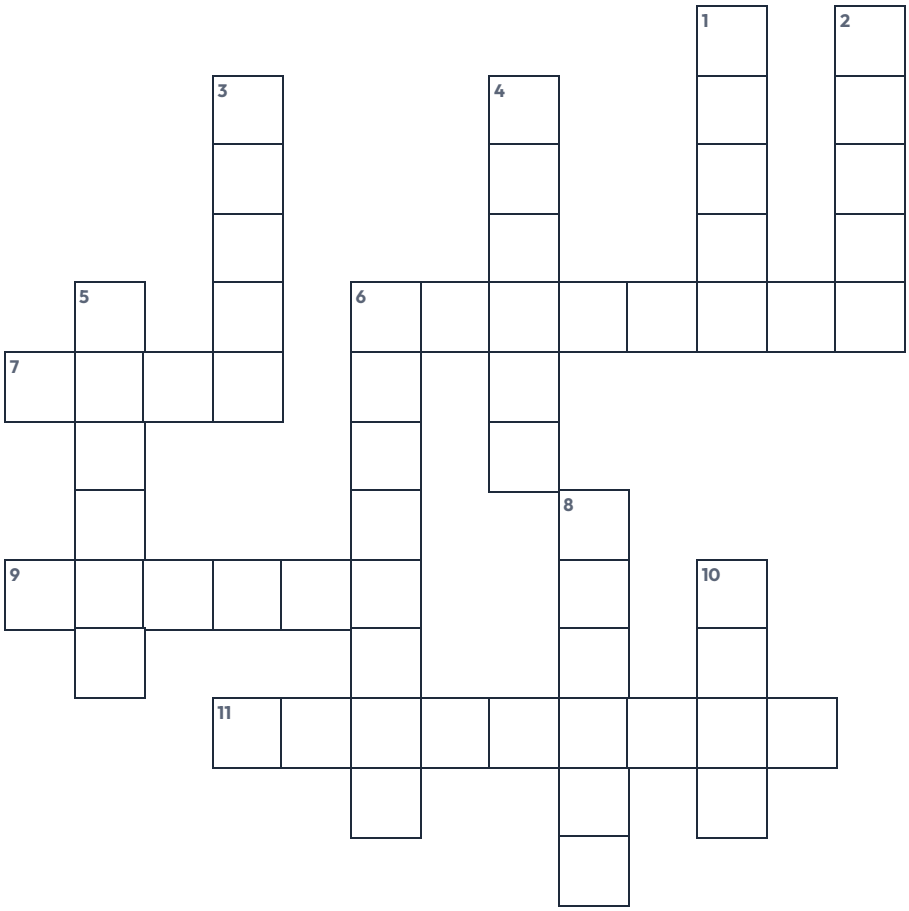
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 5 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 5 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Moeilijke jaren in Mekka

→ Horizontaal

6. over zee, weg uit Mekka (8)
7. wat hij nooit verloor (4)
9. tijdens de boycot (6)
11. toevlucht in Afrika (9)

↓ Verticaal

1. zo bleef hij uitnodigen (5)
2. van zijn oom Abu Talib (5)
3. bracht hen naar Afrika (5)
4. sabr, wat hij bleef tonen (6)
5. drie jaar niets samen doen (6)
6. het jaar 619 (8)
8. de Negoes van Abessinie (6)
10. de stad waar hij hulp zocht (4)

💭 Denkvraag

Hoe blijf je trouw aan wat je gelooft als je omgeving tegen je is?

DOOR DE EEUWEN · 6 **HET JAAR 622, HET BEGIN VAN DE TELLING**

De hidjra naar Medina

621
mensen uit Medina beloven steun

622
de tocht van Mekka naar Medina

onderweg
drie dagen verborgen in een grot

622
dit wordt jaar 1 van de kalender

Vierhonderd kilometer
Van Mekka naar Medina is het ongeveer 400 km door de woestijn.

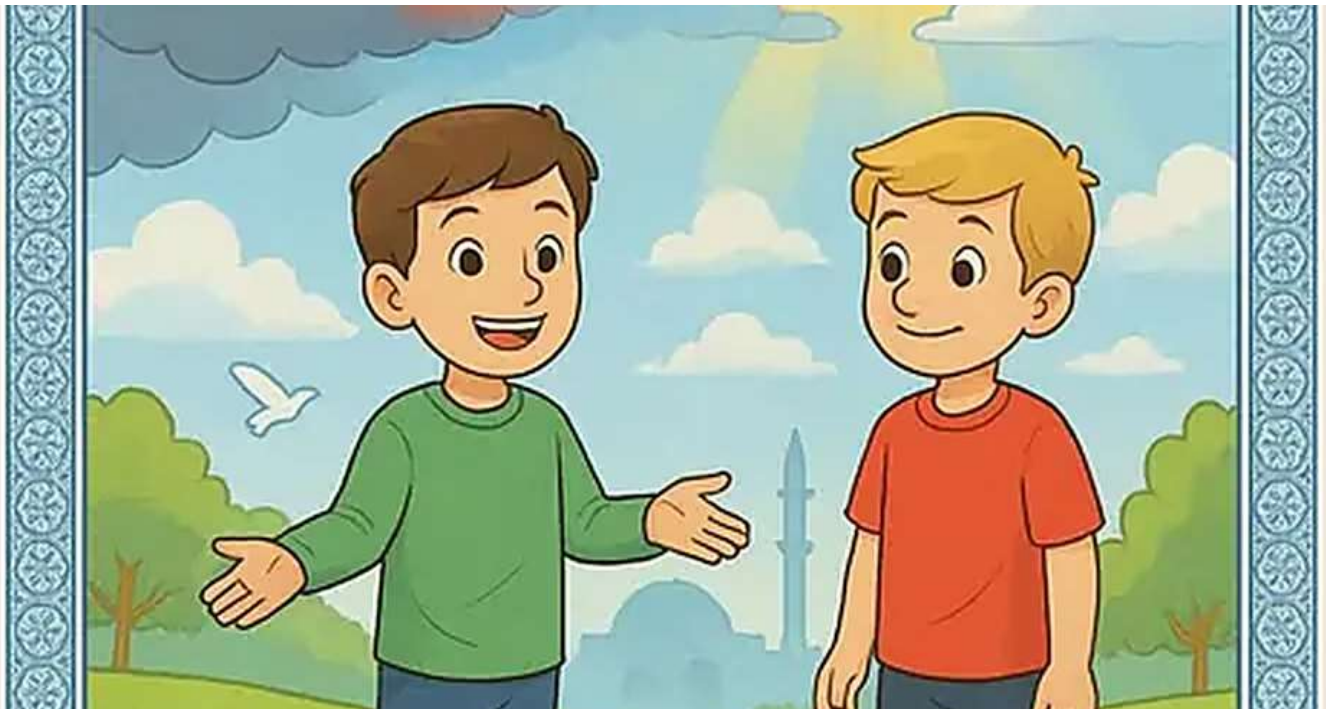
Jaar 1
Vanaf dit vertrek telt de islamitische kalender de jaren.

Drie dagen verborgen
Onderweg schuilde hij met Abu Bakr drie dagen in een grot.

Een nieuwe naam
De stad heette Yathrib en kreeg daarna de naam Medina.

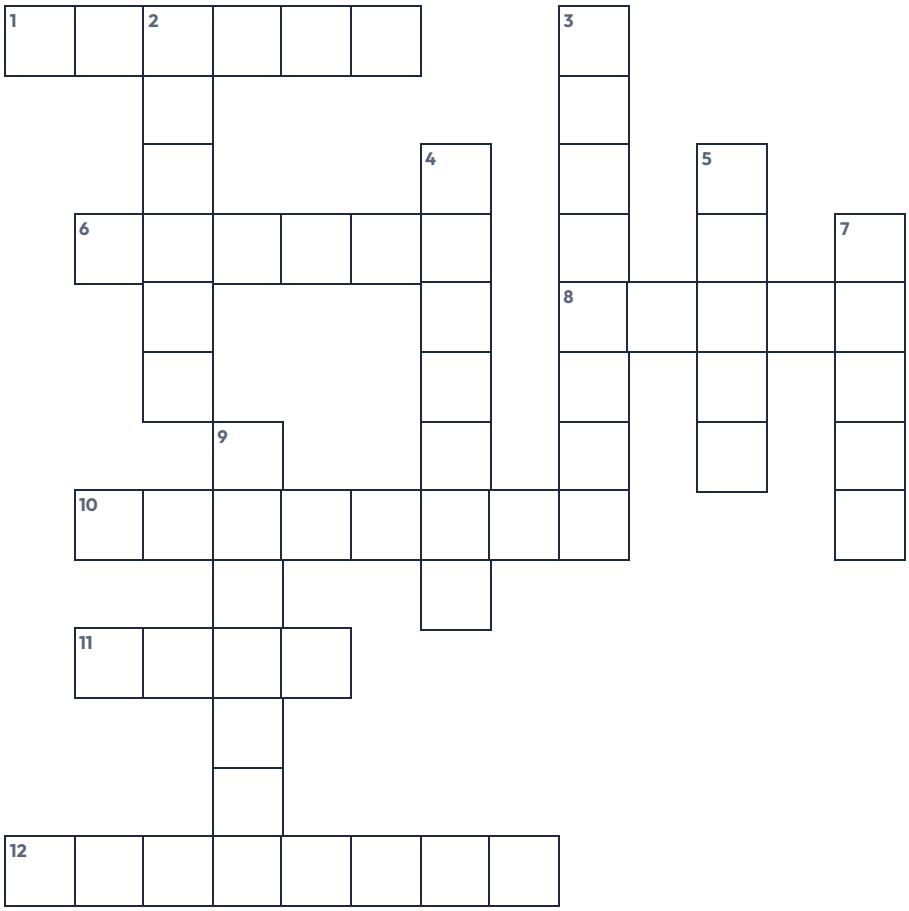
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 7 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 6 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De hidjra naar Medina

→ Horizontaal

1. droeg hen naar Medina (6)
6. de tocht van het jaar 622 (6)
8. toen zij vertrokken (5)
10. wat ze moesten oversteken (8)
11. Thawr, drie dagen verborgen (4)
12. telt vanaf de hidjra (8)

↓ Verticaal

2. de stad van de Profeet (6)
3. Abu Bakr ging mee (8)
4. de oude naam van Medina (7)
5. ruim 400 km door het zand (5)
7. jaar 1 van de telling (5)
9. wat Medina had gegeven (7)

💭 Denkvraag

De hidjra was een vlucht en tegelijk een nieuw begin. Ken je andere voorbeelden van mensen die moesten vertrekken om opnieuw te beginnen?

DOOR DE EEUWEN · 7 **EEN MOSKEE, EEN MARKT EN EEN AFSPRAAK**

Medina: de eerste gemeenschap

622
de eerste moskee wordt gebouwd

622
migranten en helpers worden broeders

622
het handvest van Medina

daarna
de stad groeit snel

Een eenvoudige moskee
De eerste moskee had muren van leem en een dak van palmtakken.

Het handvest
Een geschreven afspraak regelde het samenleven van alle groepen.

Broeders worden
Elke migrant kreeg een gezin uit Medina dat voor hem zorgde.

Een eigen markt
Er kwam een markt waar men eerlijk moest wegen en handelen.

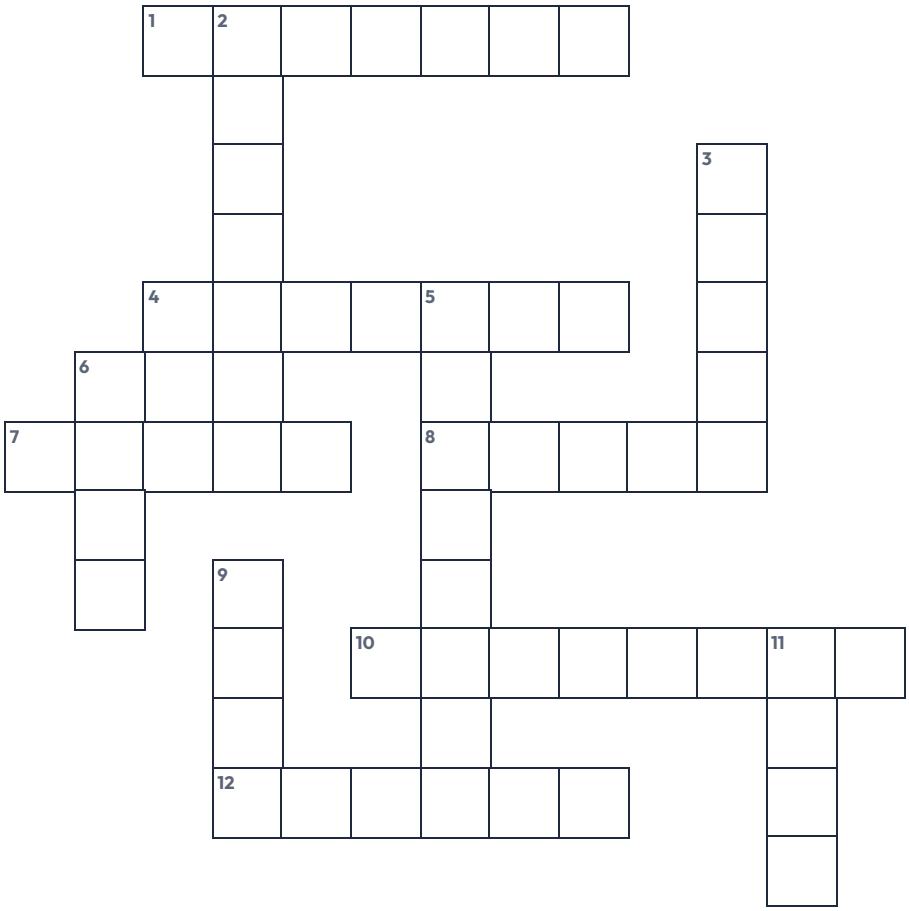
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 7 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 7 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Medina: de eerste gemeenschap

→ Horizontaal

1. de ansar van Medina (7)
4. de moehadjirien uit Mekka (7)
7. eerlijk wegen was regel (5)
8. broeders worden (5)
10. de afspraak van Medina (8)
12. de eerste, in Medina (6)

↓ Verticaal

2. de regel op de markt (7)
3. zorg goed voor hen (5)
5. gold voor alle groepen (8)
6. het dak van palmtakken (4)
9. de muren waren ervan (4)
11. Medina groeide snel (4)

💭 Denkvraag

Het handvest van Medina gaf afspraken voor verschillende groepen. Welke afspraken heeft jouw school nodig om goed samen te leven?

DOOR DE EEUWEN · 8 **HET JAAR 630: DE STAD ZONDER STRIJD**

Terug naar Mekka

628
een verdrag geeft tien jaar vrede

630
de terugkeer naar Mekka

630
de Ka'ba wordt vrijgemaakt

daarna
veel stammen sluiten zich aan

Bijna zonder strijd
De stad gaf zich over. Er werd bijna niet gevochten.

Het huis vrijgemaakt
De beelden rond de Ka'ba werden weggehaald.

Vergeving
Wie hem jarenlang had bestreden, kreeg vergiffenis.

De oproep klinkt
Bilal riep vanaf het dak van de Ka'ba op tot het gebed.

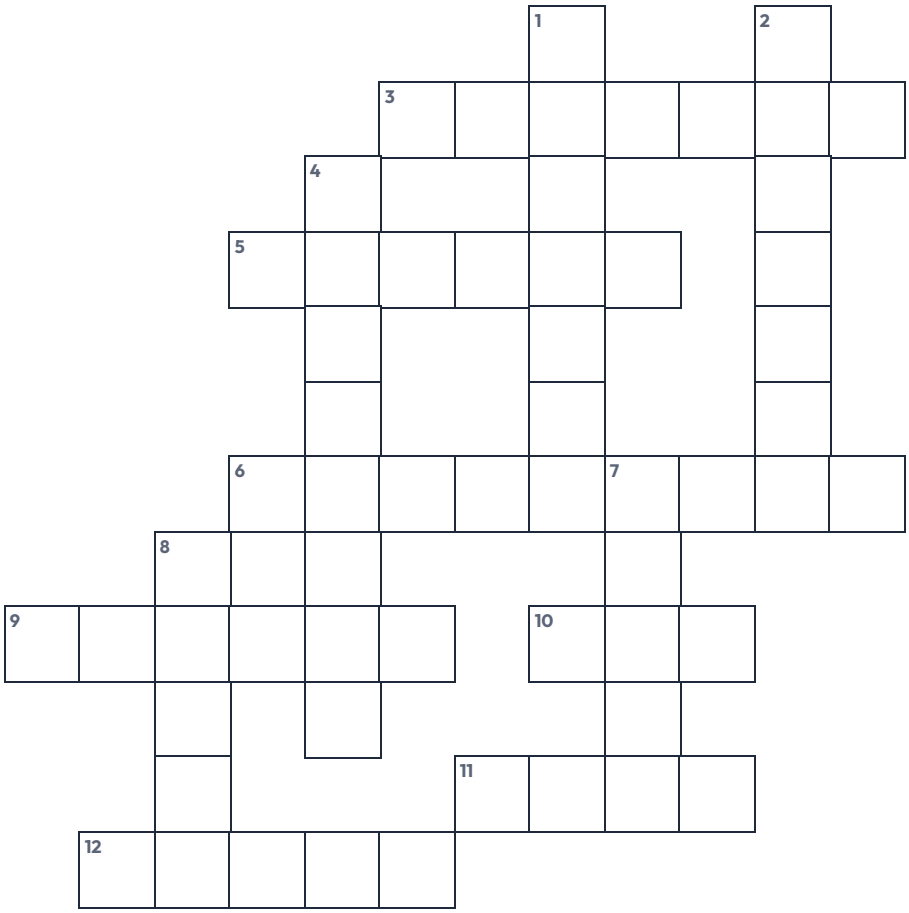
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 8 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 **Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden**

DOOR DE EEUWEN · 8 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Terug naar Mekka

→ Horizontaal

3. van de Ka'ba, teruggegeven (7)
5. zijn antwoord op de strijd (6)
6. naar Mekka, jaar 630 (9)
9. Bilal riep vanaf het dak (6)
10. van de Ka'ba (3)
11. velen sloten zich aan (4)
12. werd weggehaald (5)

↓ Verticaal

1. Hoedaybiya, tien jaar vrede (7)
2. die met hem meekwam (7)
4. wat hij zijn vijanden gaf (8)
7. weer vrijgemaakt (5)
8. de stad gaf zich over (5)

💭 Denkvraag

Bij de terugkeer naar Mekka vergaf de Profeet zijn vroegere vijanden. Waarom is vergeven soms sterker dan straffen?

DOOR DE EEUWEN · 9 **HET JAAR 632, ZIJN LAATSTE TOESPRAAK**

De afscheidspreek

632
de laatste bedevaart naar Mekka

bij Arafat
hij spreekt tot een enorme menigte

de boodschap
alle mensen zijn gelijk

632
kort daarna sterft hij in Medina

Tienduizenden luisterden
Op de vlakte bij Arafat stond een menigte van tienduizenden mensen.

Zorg voor elkaar
Hij drukte hen op het hart goed te zorgen voor wie zwakker staat.

Alle mensen gelijk
Hij sprak erover dat niemand beter is door afkomst of kleur.

Wat hij achterliet
Hij zei dat hij de Koran en zijn eigen voorbeeld achterliet.

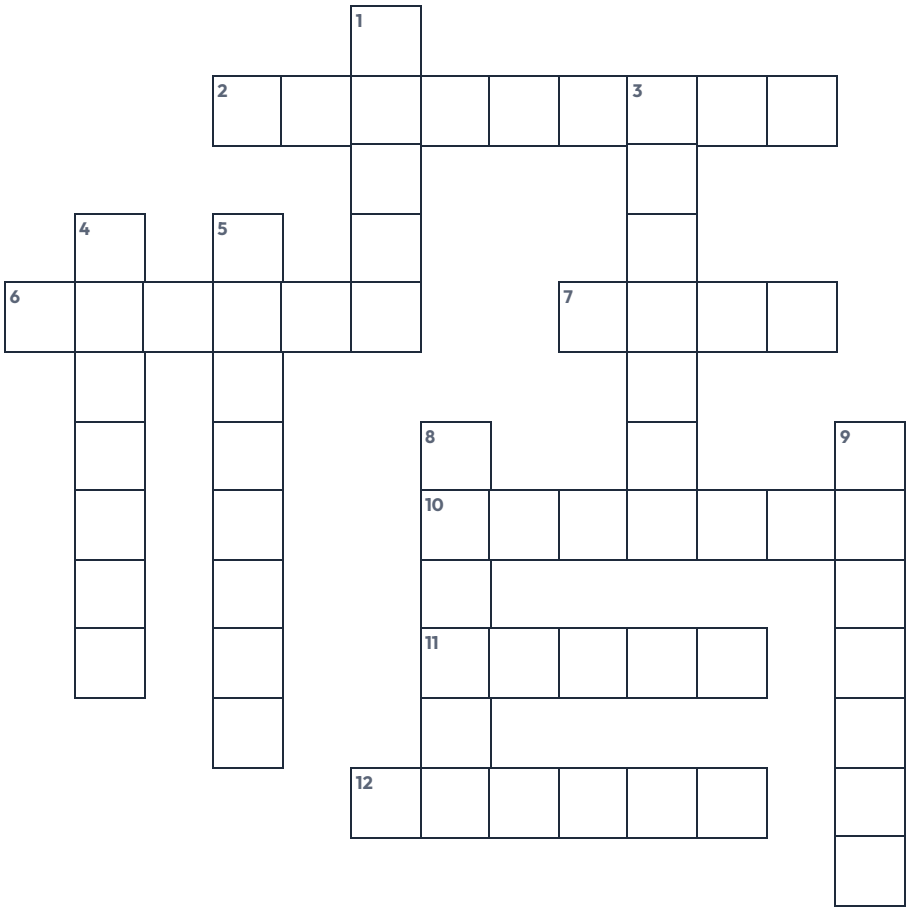
📖 **Lees meer:** dit deel hoort bij hoofdstuk 9 van Deel 1, Het leven van de Profeet.

📝 Vertel dit deel in drie zinnen, in je eigen woorden

DOOR DE EEUWEN · 9 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De afscheidspreek

→ Horizontaal

2. de afscheidspreek, 632 (9)
6. de vlakte bij Mekka (6)
7. voor vrouwen en zwakken (4)
10. zijn laatste jaar, 632 (7)
11. telt niet voor Allah (5)
12. niemand is meer waard (6)

↓ Verticaal

1. van wie zwakker staat (5)
3. maakt je niet beter (7)
4. de Koran en zijn voorbeeld (7)
5. zijn laatste bedevaart (8)
8. Arafat, waar hij sprak (6)
9. tienduizenden luisterden (7)

💭 Denkvraag

“Niemand is beter door afkomst of kleur.” Waar zie je vandaag nog racisme, en wat kun jij doen?

DOOR DE EEUWEN · 10 632 TOT 661: WIE DE LEIDING OVERNAM

De vier kaliefen

632	634	644	656
Abu Bakr	Umar	Uthman	Ali

Kalief betekent opvolger
Een kalief is iemand die de leiding van de gemeenschap overneemt.

Uthman en de Koran
Onder Uthman kreeg de Koran een vaste geschreven tekst.

Umar en het bestuur
Onder Umar kwamen er registers, een schatkist en een jaartelling.

Snelle groei
In korte tijd breidde het gebied zich sterk uit buiten Arabie.

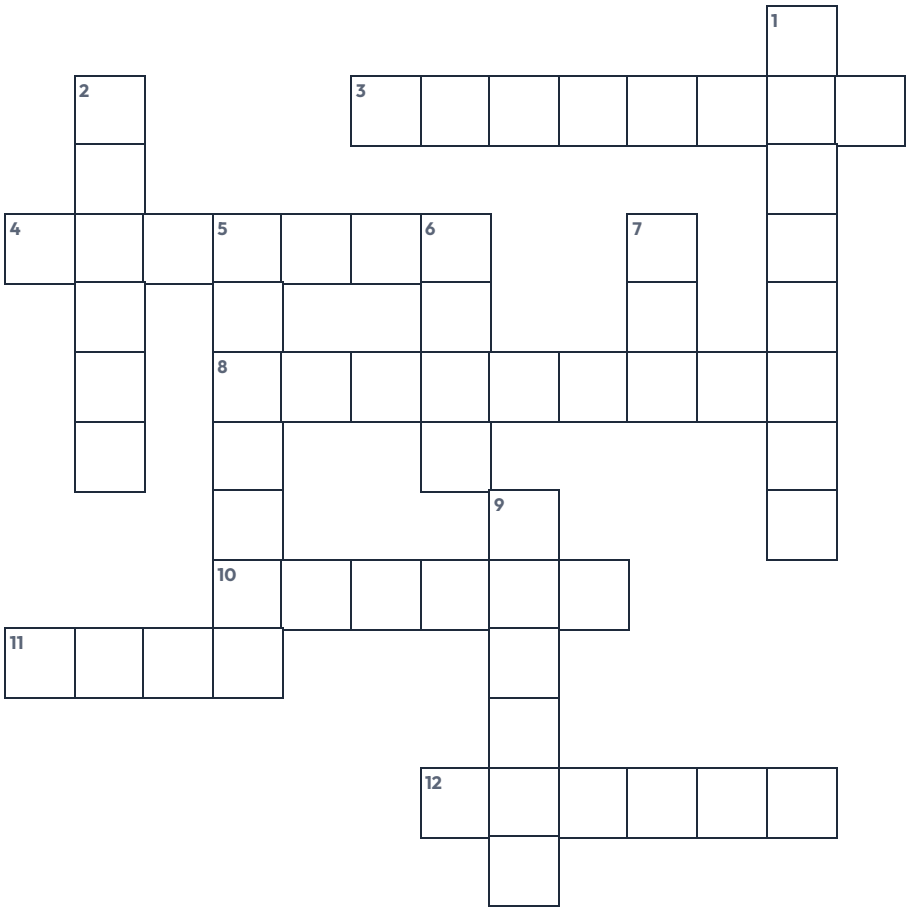
📖 Verdieping

Na de dood van de Profeet in 632 kozen de moslims in Medina Abu Bakr als leider: de eerste kalief, wat ‘opvolger’ betekent. Hij hield de gemeenschap bij elkaar toen sommige stammen zich afkeerden. Na hem kwam Umar (634–644). Onder Umar groeide het gebied snel: Syrië, Irak, Egypte en Jeruzalem. Hij liet registers bijhouden, regelde de schatkist en besliste dat de kalender begint bij de hidjra. Uthman (644–656) liet één vaste tekst van de Koran maken. Ali (656–661), neef en schoonzoon van de Profeet, regeerde in een tijd van burgeroorlog. Umar, Uthman en Ali werden alle drie vermoord. Over de vraag wie de Profeet moest opvolgen, dachten moslims niet allemaal hetzelfde. Daaruit groeiden later de soennitische en de sjiitische stroming.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 10 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De vier kaliefen

→ Horizontaal

3. dat betekent kalief (8)
4. de eerste, vanaf 632 (7)
8. de kas van Umar (9)
10. de derde, vanaf 644 (6)
11. de tweede, vanaf 634 (4)
12. de kalief van de oemma (6)

↓ Verticaal

1. de lijsten van Umar (8)
2. groeide buiten Arabie (6)
5. opgezet onder Umar (7)
6. overleg over de opvolger (4)
7. de vierde, vanaf 656 (3)
9. wie na de Profeet leidde (6)

💭 Denkvraag

Moslims dachten verschillend over de opvolging. Hoe ga je om met meningsverschillen binnen je eigen groep?

DOOR DE EEUWEN · 11 VAN HET GEHEUGEN NAAR HET BOEK

De Koran op schrift

tijdens zijn leven
verzen worden uit het hoofd geleerd

633
Abu Bakr laat alles verzamelen

rond 650
Uthman laat een vaste tekst maken

daarna
kopieen gaan naar alle grote steden

Uit het hoofd
Wie de hele Koran van buiten kent, wordt een hafiz genoemd.

Een vaste tekst
Uthman liet een vaste tekst maken en stuurde kopieen rond.

Op perkament en leer
Verzen werden opgeschreven op perkament, leer en platte botten.

Honderdveertien soera's
De Koran telt 114 soera's, van heel kort tot heel lang.

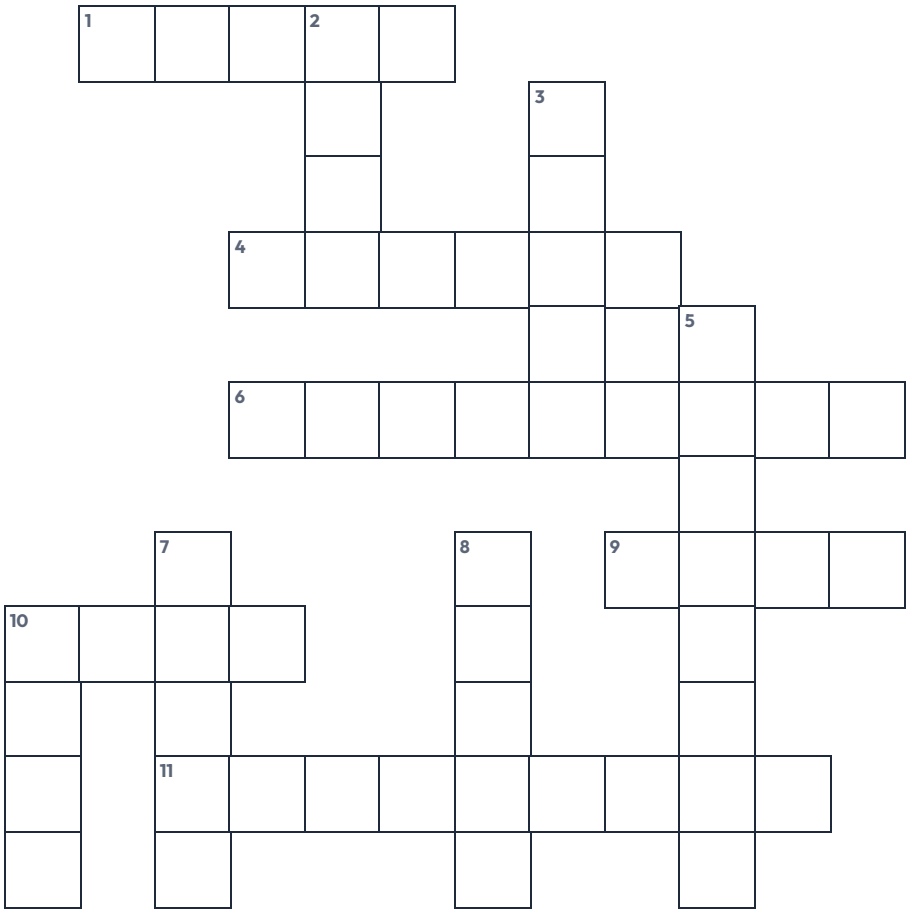
📖 Verdieping

Tijdens het leven van de Profeet leerden veel gezellen de verzen uit het hoofd. Anderen schreven ze op wat er voorhanden was: palmbladeren, leer, platte stenen en schouderbladen van kamelen. In 632–633 sneuvelden veel mensen die de Koran uit het hoofd kenden. Toen vroeg Abu Bakr aan Zayd ibn Thabit, de vroegere schrijver van de Profeet, om alles te verzamelen. Die verzameling werd later bewaard bij Hafsa, een vrouw van de Profeet. Rond 650 liet kalief Uthman op basis daarvan één vaste tekst maken. Kopieën gingen naar de grote steden. Later kwamen er puntjes en klinkertekens bij, zodat ook wie geen Arabisch als moedertaal had juist kon lezen. Sommige oude handschriften zijn met koolstofdatering in de zevende eeuw gedateerd.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 11 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: De Koran op schrift

→ Horizontaal

1. Uthman stuurde ze rond (5)
4. kregen elk een kopie (6)
6. waarop men de verzen schreef (9)
9. een aya van de Koran (4)
10. de moeshaf (4)
11. Zayd verzamelde alles (9)

↓ Verticaal

2. waarmee men schreef (4)
3. er zijn er 114 (5)
5. zo bewaarde men de Koran (8)
7. de vaste tekst van Uthman (5)
8. kent de Koran van buiten (5)
10. perkament, leer of bot (4)

💭 Denkvraag

Waarom was het zo belangrijk om één vaste tekst van de Koran te hebben?

DOOR DE EEUWEN · 12 661 TOT 1258: TWEE GROTE HOOFDSTEDEN

Damascus en Bagdad

661
Damascus wordt hoofdstad

rond 705
de grote moskee van Damascus

762
Bagdad wordt gebouwd

9e eeuw
het Huis van Wijsheid bloeit

De moskee van Damascus
Ze werd rond het jaar 705 gebouwd en staat er vandaag nog.

Het Huis van Wijsheid
Daar werden boeken uit het Grieks en het Perzisch vertaald.

Een ronde stad
Bagdad werd aangelegd als een ronde stad met muren en poorten.

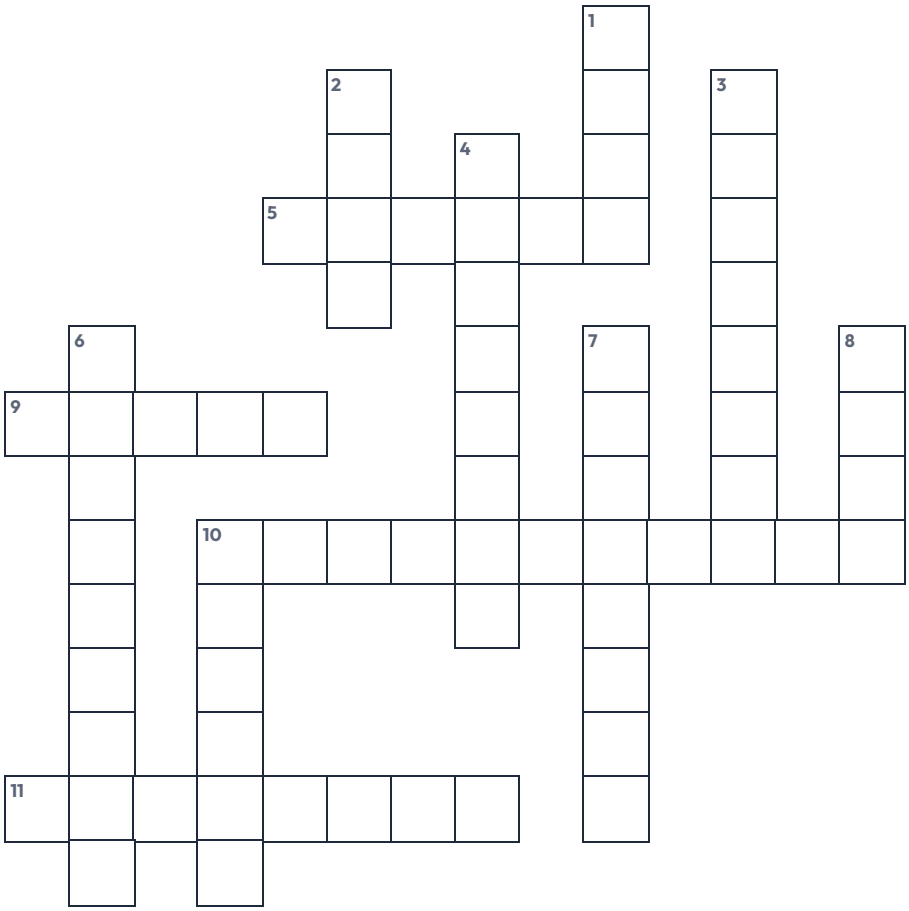
Papier uit het oosten
Papier maken leerde men uit China, via de stad Samarkand.

📖 Verdieping
Na de vier kaliefen kwam de familie van de Omajjaden aan de macht (661–750). Hun hoofdstad was Damascus. Ze bouwden er de grote Omajjadenmoskee en in Jeruzalem de Rotskoepel. Het rijk liep van Spanje tot aan de Indus. Arabisch werd de taal van het bestuur en er kwamen eigen munten. In 750 namen de Abbasiden de macht over. Zij bouwden in 762 een nieuwe hoofdstad: Bagdad, de ‘ronde stad’. Onder kalief al-Ma’moen werd het Huis van Wijsheid een centrum waar geleerden boeken uit het Grieks, Perzisch en Sanskriet vertaalden en verder onderzochten. Papier, dat men van Chinese makers had leren maken, maakte boeken goedkoper. In 1258 verwoestten de Mongolen Bagdad.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 12 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Damascus en Bagdad

→ Horizontaal

5. geleerd via Samarkand (6)
9. Bagdad had er vier (5)
10. vol vertaalde boeken (11)
11. hoofdstad vanaf 661 (8)

↓ Verticaal

1. rond de ronde stad (4)
2. Bagdad was rond gebouwd (4)
3. werkte er dag en nacht (8)
4. het Huis van Wijsheid (8)
6. eerst Damascus, dan Bagdad (9)
7. uit het Grieks en Perzisch (8)
8. strekte zich ver uit (4)
10. gebouwd in het jaar 762 (6)

💭 Denkvraag

In het Huis van Wijsheid werkten geleerden met verschillende talen en religies samen. Wat kunnen we daar vandaag van leren?

DOOR DE EEUWEN · 13 **SPANJE, VAN 711 TOT 1492**

Al-Andalus

711
moslims komen aan in Spanje

785
de bouw van de moskee van Cordoba begint

10e eeuw
Cordoba is een wereldstad met bibliotheken

1492
het laatste gebied, Granada, valt

De moskee van Cordoba
Honderden zuilen dragen bogen in rood en wit.

Eeuwenlang samen
Moslims, christenen en joden woonden er lange tijd naast elkaar.

Enorme bibliotheken
In Cordoba stonden bibliotheken met tienduizenden boeken.

Water in de tuin
Men bouwde kanalen en fonteinen, zoals later in het Alhambra.

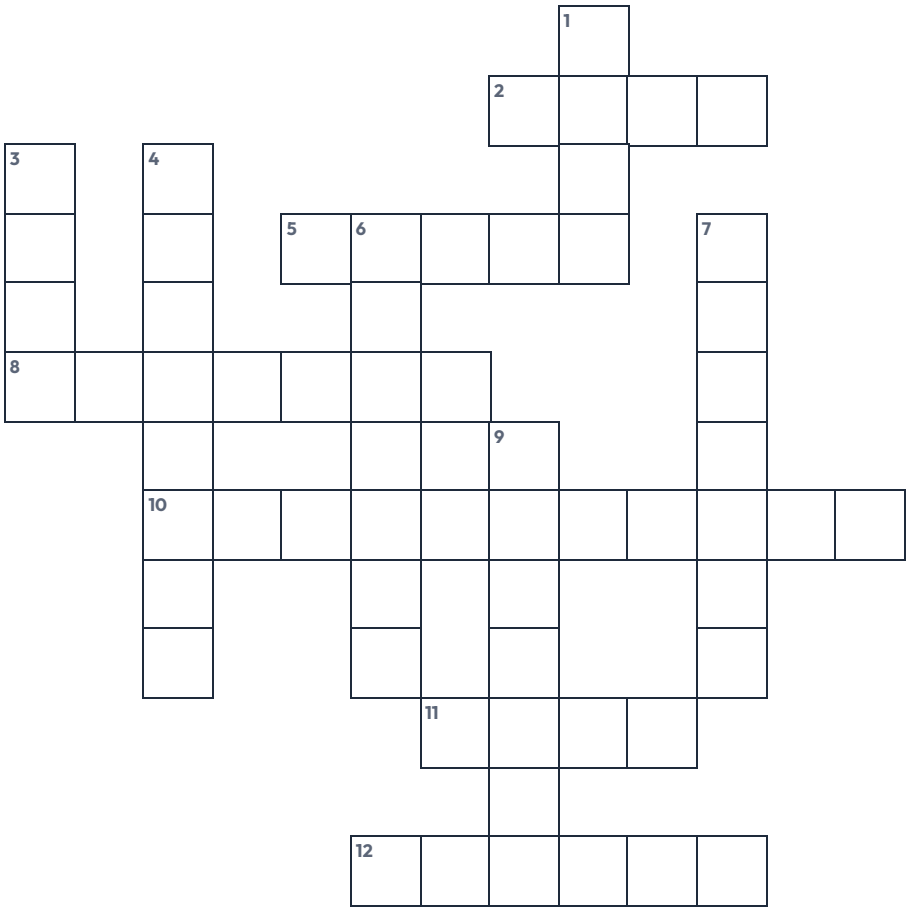
📖 Verdieping

In 711 stak Tariq ibn Ziyad met een leger over naar Spanje. De rots waar hij landde, heet nog altijd naar hem: Gibraltar, van Djabal Tariq, de berg van Tariq. Het islamitische Spanje heette Al-Andalus. Vanaf 756 was Córdoba de hoofdstad; in 929 werd het een kalifaat. Córdoba werd een van de grootste en rijkste steden van Europa, met een beroemde moskee, de Mezquita, en grote bibliotheken. Moslims, joden en christenen woonden er samen, niet altijd zonder spanning, maar ze werkten ook samen in wetenschap, vertaling en handel. Bekende denkers waren de moslim Ibn Roesjd (Averroës) en de jood Maimonides. In 1492 viel Granada, de laatste islamitische stad. Het Alhambra herinnert er nog aan.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 13 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Al-Andalus

→ Horizontaal

2. honderden in de moskee (4)
5. moslims, joden, christenen (5)
8. de laatste stad, 1492 (7)
10. Cordoba had er vele (11)
11. in rood en wit (4)
12. waar Al-Andalus lag (6)

↓ Verticaal

1. met water en schaduw (4)
3. de oude brug van Cordoba (4)
4. het paleis van Granada (8)
6. islamitisch Spanje, 711 (7)
7. in de hoven van het paleis (7)
9. stad van de grote moskee (7)

💭 Denkvraag

Al-Andalus wordt vaak een voorbeeld van samenleven genoemd. Wat lukte er, en wat niet?

DOOR DE EEUWEN · 14 WAT ZIJ ONTDEKTEN GEBRUIKEN WE NOG

Geleerden en genezers

rond 830
Al-Khwarizmi schrijft over algebra

rond 1000
Al-Zahrawi schrijft over chirurgie

rond 1025
Ibn Sina schrijft de Canon

rond 1030
Al-Biruni berekent de aarde

De Canon van Ibn Sina
Zijn medisch boek werd eeuwenlang ook in Europa gebruikt.

Al-Biruni
Hij berekende de omtrek van de aarde verrassend nauwkeurig.

Al-Zahrawi
Hij tekende meer dan tweehonderd instrumenten voor operaties.

Alles opschrijven
Ze noteerden hun proeven, zodat anderen konden verderwerken.

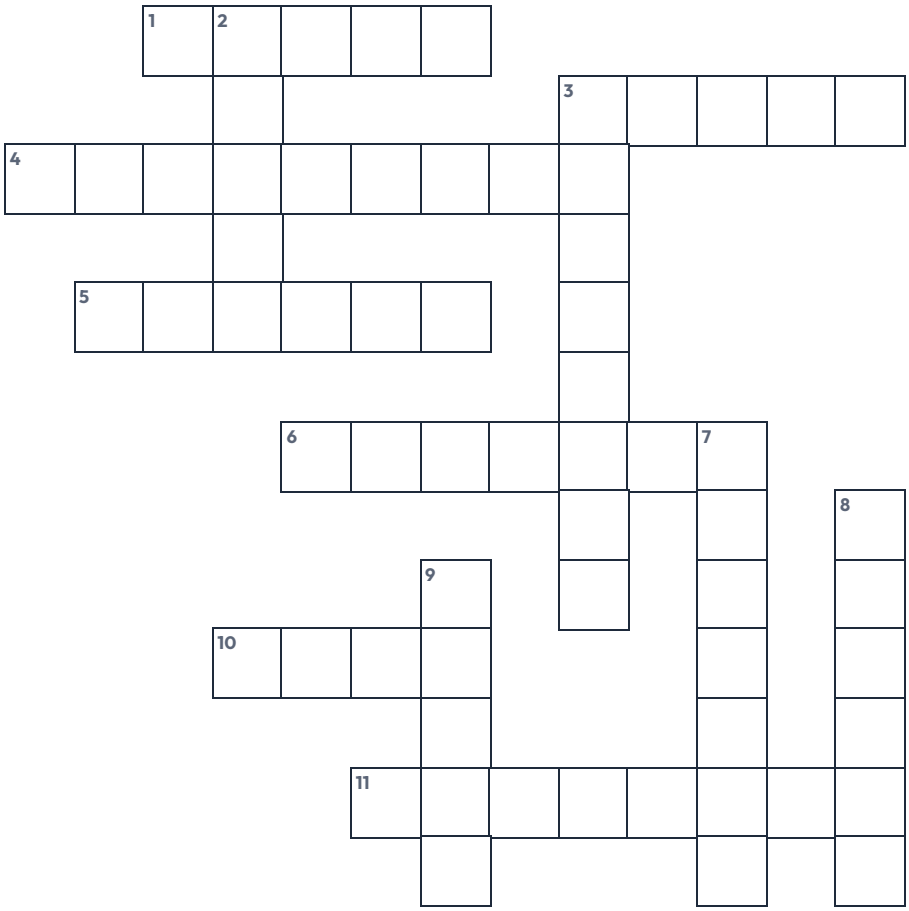
📖 Verdieping

In de islamitische wereld werden ziekenhuizen gebouwd waar iedereen terechtkon, arm of rijk: het bimaristan. Er waren aparte zalen, apothekers en artsen in opleiding. Ar-Razi (ca. 865–925) beschreef als een van de eersten het verschil tussen pokken en mazelen. Ibn Sina (980–1037) schreef De Canon van de geneeskunde, een boek dat eeuwenlang aan Europese universiteiten werd gebruikt. Az-Zahrawi (936–1013) uit Córdoba tekende meer dan tweehonderd chirurgische instrumenten. Ibn al-Haytham (965–1040) onderzocht hoe licht en zien werken en testte zijn ideeën met proeven. In Fez stichtte Fatima al-Fihri in 859 de Qarawiyyin, een leerschool die vandaag nog bestaat.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 14 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Geleerden en genezers

→ Horizontaal

1. zijn boek over geneeskunde (5)
3. wat Al-Biruni deed (5)
4. het vak van Al-Zahrawi (9)
5. wat de arts wil genezen (6)
6. arts, rond het jaar 1000 (7)
10. zij bestudeerden de hemel (4)
11. zoals Ibn Sina of Al-Biruni (8)

↓ Verticaal

2. hij berekende haar omtrek (5)
3. wat de arts voorschrijft (8)
7. van Al-Khwarizmi (7)
8. de rand van de aarde (6)
9. wat zij nauwkeurig noteerden (5)

💭 Denkvraag

Ziekenhuizen waren er voor arm en rijk. Is zorg vandaag voor iedereen even bereikbaar?

DOOR DE EEUWEN · 15 — 1325 TOT 1354: BIJNA DERTIG JAAR ONDERWEG

Ibn Battuta reist de wereld rond

1325
hij vertrekt uit Tanger

onderweg
Mekka, Perzie, India en China

1352
met een karavaan door de Sahara

1354
terug thuis vertelt hij alles

Honderdtwintigduizend kilometer
Hij legde meer af dan wie ook in zijn tijd.

Van Tanger tot China
Hij begon in Marokko en raakte tot aan de kust van China.

Een reisverhaal
Terug thuis vertelde hij zijn verhaal aan een schrijver.

Overal gast
Onderweg werd hij bijna overal ontvangen als gast.

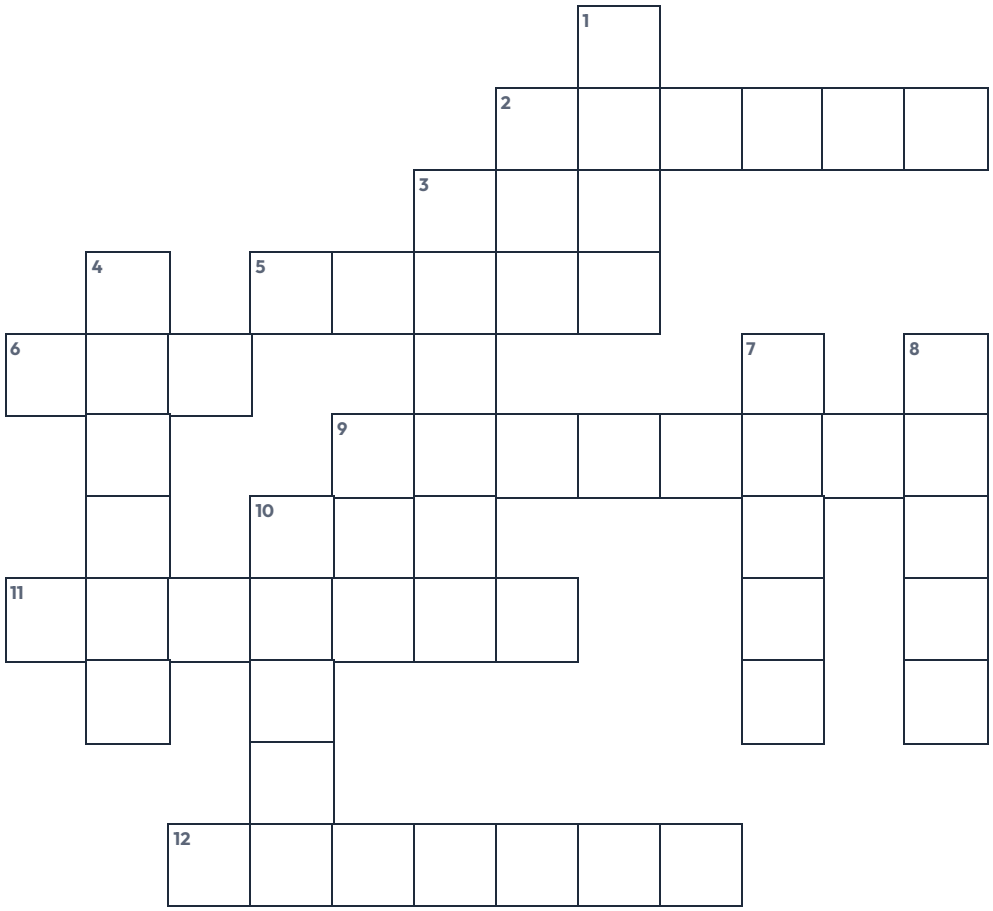
📖 Verdieping

Ibn Battuta werd in 1304 geboren in Tanger, in Marokko. Op zijn eenentwintigste vertrok hij op hadj naar Mekka. Maar na de bedevaart reisde hij verder, bijna dertig jaar lang. Hij kwam in Oost-Afrika, Anatolië, Centraal-Azië en India, waar hij jaren als rechter werkte in Delhi. Hij bezocht de Malediven, China en later ook het rijk van Mali, ten zuiden van de Sahara. In totaal legde hij naar schatting meer dan honderdduizend kilometer af, te voet, op kamelen en per schip. Terug in Marokko vertelde hij zijn reizen aan de schrijver Ibn Djoezayy. Zo ontstond de Rihla, ‘de reis’: een van de belangrijkste reisverslagen uit de middeleeuwen.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 15 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Ibn Battuta reist de wereld rond

→ Horizontaal

2. zijn stad in Marokko (6)
5. die had hij niet (5)
6. ook over water reisde hij (3)
9. waarmee hij meetrok (8)
11. de Rihla, zijn reisboek (7)
12. reisde bijna dertig jaar (7)

↓ Verticaal

1. overal werd hij ontvangen (4)
3. hij stak haar over (6)
4. begon met de hadj (6)
7. waar de schepen lagen (5)
8. daar werkte hij als rechter (5)
10. zo ver raakte hij (5)

💭 Denkvraag

Ibn Battuta reisde dertig jaar. Wat leer je door te reizen dat je niet uit een boek leert?

DOOR DE EEUWEN · 16 1453 EN DE EEUW DAARNA

Istanbul en bouwmeester Sinan

1453
Constantinopel wordt Istanbul

1490
Sinan wordt geboren

1557
de Suleymaniye-moskee is klaar

1588
Sinan sterft, bijna honderd jaar oud

Meer dan driehonderd gebouwen
Sinan ontwierp moskeeen, bruggen, baden en scholen.

Water voor de stad
Hij bouwde ook aquaducten die de stad van water voorzagen.

Koepels en licht
Hij bouwde koepels zo dat het licht overal naar binnen viel.

Leerling en meester
Hij leidde jonge bouwmeesters op die zijn werk voortzetten.

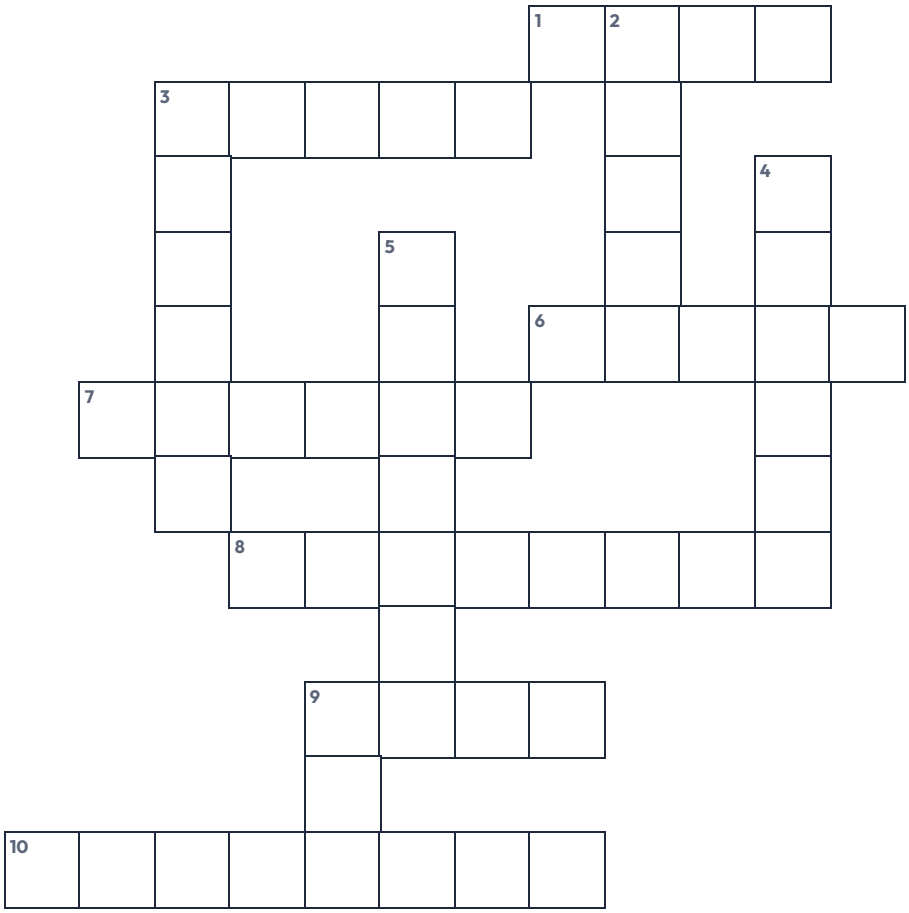
📖 Verdieping

In 1453 veroverde de Ottomaanse sultan Mehmed II de stad Constantinopel. Ze werd Istanbul en de hoofdstad van een rijk dat tot 1922 zou bestaan. De Hagia Sophia werd een moskee. In de zestiende eeuw werkte Mimar Sinan (ca. 1490–1588) als hoofdarchitect voor sultan Süleyman en zijn opvolgers. Hij ontwierp meer dan driehonderd gebouwen: moskeeën, scholen, badhuizen, bruggen en waterleidingen. De Süleymaniye-moskee in Istanbul is een van zijn bekendste werken. Zelf noemde hij de Selimiye-moskee in Edirne zijn meesterwerk. Sinan dacht ook als ingenieur: zijn koepels moesten stevig zijn en aardbevingen kunnen doorstaan.

📝 Drie dingen die ik onthoud

DOOR DE EEUWEN · 16 **KRUISWOORD EN DENKVRAAG**

🧩 Kruiswoordraadsel: Istanbul en bouwmeester Sinan

→ Horizontaal

1. de tekening vooraf (4)
3. de bouwmeester, 1490-1588 (5)
6. waarmee hij bouwde (5)
7. meer dan 300 gebouwen (6)
8. Constantinopel, 1453 (8)
9. ook bruggen ontwierp hij (4)
10. bracht water naar de stad (8)

↓ Verticaal

2. viel door de koepelramen (5)
3. een medresa bij de moskee (6)
4. zijn beroemde koepels (6)
5. Sinan, de hoofdarchitect (7)
9. een hamam van Sinan (3)

💭 Denkvraag

Sinan bouwde om eeuwen te blijven staan. Wat wil jij maken of doen dat lang blijft?

Notities

DEEL 3

De Koran

Hoe de Koran is opgebouwd, en elf korte soera's met tekst, uitspraak, betekenis en context.

📖 Wat is de Koran?

Wat is de Koran?

Voor moslims is de Koran het woord van Allah, in het Arabisch geopenbaard aan de profeet Mohammed via de engel Djibriel. Dat gebeurde niet in één keer, maar stukje per stukje, in ongeveer 23 jaar: van 610 tot 632.

Hoe is hij opgebouwd?

De Koran heeft 114 soera's (hoofdstukken) en ruim 6200 verzen (ayaat). De soera's staan niet in de volgorde waarin ze kwamen: grofweg eerst de lange, dan de korte. Men verdeelt de Koran ook in 30 gelijke delen (djoez'), handig om in een maand, bijvoorbeeld in de ramadan, alles te lezen.

Mekkaans en Medinaans

Soera's uit de tijd in Mekka (610–622) zijn vaak kort en krachtig: over Allah, de schepping en het hiernamaals. Soera's uit Medina (622–632) zijn vaak langer en gaan ook over het samenleven: regels, rechtvaardigheid en afspraken.

Lezen, reciteren, begrijpen

Het woord Koran (qur'aan) betekent 'wat gelezen of voorgedragen wordt'. Moslims reciteren hem in het Arabisch, met vaste regels voor de uitspraak (tadjwied). Een vertaling geeft de betekenis weer, maar voor moslims is alleen de Arabische tekst de Koran zelf. Wie de hele Koran uit het hoofd kent, heet een hafiz.

Weetje: de langste soera is Al-Baqara (286 verzen), de kortste Al-Kawthar (3 verzen). De eerste geopenbaarde verzen staan in soera Al-'Alaq (96).

SOERA 1 · AL-FATIHA — MEKKAANS · 7 VERZEN

Context: De opening van de Koran. Ze wordt in elke rak'a van het gebed gereciteerd. Lof aan Allah, en de vraag om op het rechte pad te blijven.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿1﴾

Bismillaahir-rahmaanir-rahiem

1. In de naam van Allah, de Erbarmer, de Meest Barmhartige.

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿2﴾

Al-hamdu lillaahi rabbil-'aalamien

2. Alle lof is voor Allah, de Heer van de werelden.

ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿3﴾

Ar-rahmaanir-rahiem

3. De Erbarmer, de Meest Barmhartige.

مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿4﴾

Maaliki yawmid-dien

4. De Koning van de Dag des Oordeels.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿5﴾

Iyyaaka na'budu wa iyyaaka nasta'ien

5. U alleen aanbidden wij en U alleen vragen wij om hulp.

ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿6﴾

Ihdinas-siraatal-mustaqiem

6. Leid ons op het rechte pad.

صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴿7﴾

Siraatal-ladhiena an'amta 'alayhim, ghayril-maghdoebi 'alayhim wa lad-daalien

7. Het pad van hen aan wie U gunsten hebt geschonken, niet van hen op wie toorn rust, en niet van de dwalenden.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 112 · AL-IKHLAS — MEKKAANS · 4 VERZEN

Context: De zuivere eenheid van Allah (tawhied) in vier korte zinnen. Volgens een hadith is ze in waarde gelijk aan een derde van de Koran.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿1﴾

Qul huwal-laahu ahad

1. Zeg: Hij is Allah, de Ene.

ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿2﴾

Allaahus-samad

2. Allah, de Onafhankelijke, op Wie iedereen rekent.

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿3﴾

Lam yalid wa lam yoelad

3. Hij heeft geen kinderen en is niet geboren.

وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿4﴾

Wa lam yakun lahoe kufuwan ahad

4. En niemand is aan Hem gelijk.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 113 · AL-FALAQ — MEKKAANS · 5 VERZEN

Context: Bescherming zoeken bij Allah tegen het kwaad van de duisternis, van tovenarij en van jaloezie.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿1﴾

Qul a'oedhu birabbil-falaq

1. Zeg: Ik zoek bescherming bij de Heer van de dageraad,

مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿2﴾

Min sharri maa khalaq

2. tegen het kwaad van wat Hij geschapen heeft,

وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿3﴾

Wa min sharri ghaasiqin idhaa waqab

3. en tegen het kwaad van de duisternis als die invalt,

وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ﴿4﴾

Wa min sharrin-naffaathaati fil-'uqad

4. en tegen het kwaad van wie op knopen blazen (tovenarij),

وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿5﴾

Wa min sharri haasidin idhaa hasad

5. en tegen het kwaad van een jaloerse als hij jaloers is.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 114 · AN-NAS — MEKKAANS · 6 VERZEN

Context: De laatste soera. Bescherming zoeken tegen de fluisteraar die twijfel zaait in het hart van de mens.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿1﴾

Qul a'oedhu birabbin-naas

1. Zeg: Ik zoek bescherming bij de Heer van de mensen,

مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿2﴾

Malikin-naas

2. de Koning van de mensen,

إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ﴿3﴾

Ilaahin-naas

3. de God van de mensen,

مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿4﴾

Min sharril-waswaasil-khannaas

4. tegen het kwaad van de fluisteraar die zich terugtrekt,

ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿5﴾

Alladhie yuwaswisu fie sudoerin-naas

5. die fluistert in de harten van de mensen,

مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿6﴾

Minal-djinnati wan-naas

6. van de djinn en van de mensen.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 108 · AL-KAWTHAR — MEKKAANS · 3 VERZEN

Context: De kortste soera. Een troost voor de Profeet: Allah gaf hem overvloed (al-kawthar).

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿1﴾

Innaa a'taynaakal-kawthar

1. Wij hebben jou de Kawthar (overvloed aan goed) gegeven.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿2﴾

Fa salli lirabbika wanhar

2. Bid dus tot je Heer en offer.

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿3﴾

Inna shaani'aka huwal-abtar

3. Wie jou haat, die is werkelijk afgesneden.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 103 · AL-ASR — MEKKAANS · 3 VERZEN

Context: Over de tijd. De mens is verloren, behalve wie gelooft, goed doet en elkaar aanspoort tot waarheid en geduld.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَصْرِ ﴿1﴾

Wal-‘asr

1. Bij de tijd!

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَفِى خُسْرٍ ﴿2﴾

Innal-insaana lafie khusr

2. De mens lijdt werkelijk verlies,

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوْاْ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْاْ بِٱلصَّبْرِ ﴿3﴾

Illal-ladhiena aamanoe wa ‘amilus-saalihaati wa tawaasaw bil-haqqi wa tawaasaw bis-sabr

3. behalve wie gelooft en goede daden doet, en elkaar aanspoort tot de waarheid en tot geduld.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 109 · AL-KAFIRUN — MEKKAANS · 6 VERZEN

Context: Een duidelijke grens zonder dwang: “Voor jullie jullie godsdienst, en voor mij de mijne.”

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿1﴾

Qul yaa ayyuhal-kaafiroen

1. Zeg: O ongelovigen,

لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿2﴾

Laa a‘budu maa ta‘budoen

2. ik aanbid niet wat jullie aanbidden,

وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿3﴾

Wa laa antum ‘aabidoena maa a‘bud

3. en jullie aanbidden niet wat ik aanbid,

وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿4﴾

Wa laa ana ‘aabidum-maa ‘abadttum

4. en ik zal niet aanbidden wat jullie aanbaden,

وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿5﴾

Wa laa antum ‘aabidoena maa a‘bud

5. en jullie zullen niet aanbidden wat ik aanbid.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ ﴿6﴾

Lakum dienukum wa liya dien

6. Jullie hebben jullie godsdienst en ik heb mijn godsdienst.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 110 · AN-NASR — MEDINAANS · 3 VERZEN

Context: Een van de laatste soera's. Over de overwinning en de mensen die in groepen de islam aannemen; het antwoord is lof en vergeving vragen.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ ﴿1﴾

Idhaa djaa'a nasrul-laahi wal-fath

1. Als de hulp van Allah komt en de overwinning,

وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿2﴾

Wa ra'aytan-naasa yadkhuloena fie dienil-laahi afwaadjaa

2. en je ziet de mensen in groepen de godsdienst van Allah binnengaan,

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَٱسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًا ﴿3﴾

Fa sabbih bihamdi rabbika wastaghfirh, innahoe kaana tawwaabaa

3. prijs dan je Heer en vraag Hem om vergeving. Hij aanvaardt altijd berouw.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 94 · AL-INSHIRAH — MEKKAANS · 8 VERZEN

Context: Troost in moeilijke tijden. Twee keer klinkt: “Met de moeilijkheid komt gemak.”

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿1﴾

Alam nashrah laka sadrak

1. Hebben Wij je borst niet ruim gemaakt?

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿2﴾

Wa wada‘naa ‘anka wizrak

2. En hebben Wij je last niet van je afgenomen,

ٱلَّذِىٓ أَنقَضَ ظَهْرَكَ ﴿3﴾

Alladhie anqada dhahrak

3. die zwaar op je rug drukte?

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿4﴾

Wa rafa‘naa laka dhikrak

4. En hebben Wij jouw naam niet verheven?

فَإِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ﴿5﴾

Fa inna ma‘al-‘usri yusraa

5. Want met de moeilijkheid komt gemak.

إِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ﴿6﴾

Inna ma‘al-‘usri yusraa

6. Ja, met de moeilijkheid komt gemak.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَٱنصَبْ ﴿7﴾

Fa idhaa faraghta fansab

7. Dus als je klaar bent, zet je dan weer in,

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرْغَب ﴿8﴾

Wa ilaa rabbika farghab

8. en richt je verlangen op je Heer.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 106 · QURAYSH — MEKKAANS · 4 VERZEN

Context: Over de stam Qoeraysj en hun karavanen in winter en zomer: dank Allah, die voedsel en veiligheid gaf.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ﴿1﴾

Li iilaafi quraysh

1. Voor de vertrouwdheid van de Qoeraisj,

إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ ﴿2﴾

Iilaafihim rihlatash-shitaa'i was-sayf

2. hun vertrouwdheid met de reis in de winter en in de zomer:

فَلْيَعْبُدُواْ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ﴿3﴾

Falya'budoe rabba haadhal-bayt

3. laat hen dus de Heer van dit Huis aanbidden,

ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۢ ﴿4﴾

Alladhie at'amahum min djoe'in wa aamanahum min khawf

4. Die hen voedde tegen honger en hen veilig maakte tegen angst.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

SOERA 105 · AL-FIL — MEKKAANS · 5 VERZEN

Context: Het verhaal van het leger met de olifant dat de Ka'ba wilde vernietigen, in het jaar van de geboorte van de Profeet.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ ﴿1﴾

Alam tara kayfa fa'ala rabbuka bi ashaabil-fiel

1. Heb je niet gezien wat je Heer deed met de mensen van de olifant?

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِى تَضْلِيلٍ ﴿2﴾

Alam yadj'al kaydahum fie tadliel

2. Liet Hij hun plan niet mislukken?

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿3﴾

Wa arsala 'alayhim tayran abaabiel

3. Hij zond zwermen vogels op hen af,

تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿4﴾

Tarmiehim bihidjaaratim-min sidjdjiel

4. die hen bekogelden met stenen van gebakken klei,

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿5﴾

Fadja'alahum ka'asfim-ma'koel

5. zodat Hij hen maakte als afgegeten stro.

☐ gelezen ☐ uitspraak geoefend ☐ betekenis gekend ☐ uit het hoofd

🤲 Subhaneke

Dit smeekgebed zeggen veel moslims aan het begin van het gebed, na de openingstakbier.

سُبْحَانَكَ ٱللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ ٱسْمُكَ، وَتَعَالَىٰ جَدُّكَ، وَلَا إِلَٰهَ غَيْرُكَ

Subhaanakal-laahumma wa bihamdika, wa tabaarakasmuka, wa ta'aalaa djadduka, wa laa ilaaha ghayruk.

Glorie aan U, o Allah, en alle lof is voor U. Gezegend is Uw naam, verheven is Uw grootheid, en er is geen god naast U.

📋 Mijn soera-tracker

Soera	Lezen	Betekenis	Uit het hoofd	Datum
Al-Fatiha	☐	☐	☐	
Al-Ikhlas	☐	☐	☐	
Al-Falaq	☐	☐	☐	
An-Nas	☐	☐	☐	
Al-Kawthar	☐	☐	☐	
Al-Asr	☐	☐	☐	
Al-Kafirun	☐	☐	☐	
An-Nasr	☐	☐	☐	
Al-Inshirah	☐	☐	☐	
Quraysh	☐	☐	☐	
Al-Fil	☐	☐	☐	

DEEL 4

Geloof en leven

De vijf zuilen, de bronnen van de islam en 33 thema’s om over na te denken.

🕌 De vijf zuilen van de islam

De Profeet zei: “De islam is gebouwd op vijf zuilen.” (Boechari & Moesliem) Zoals zuilen een gebouw dragen, dragen deze vijf het leven van een moslim.

1 · De sjahada

De geloofsgetuigenis: “Er is geen god dan Allah, en Mohammed is de boodschapper van Allah.” Wie dit met overtuiging uitspreekt, is moslim.

2 · De salaat

Vijf keer per dag bidden: fadjr, dhoehr, asr, maghrib en isja. Voor het gebed doe je de wudu. Je bidt in de richting van de Ka’ba (de qibla).

3 · De zakaat

Wie genoeg bezit, geeft elk jaar een vast deel (meestal 2,5 procent van het spaargeld boven een minimum) aan wie het nodig heeft. Zakaat betekent ook ‘zuivering’.

4 · De sawm

Vasten in de maand ramadan: van zonsopgang tot zonsondergang niet eten en niet drinken. Zieken, reizigers, zwangere vrouwen en kinderen hoeven niet te vasten.

5 · De hadj

Eén keer in je leven de bedevaart naar Mekka maken, als je gezond bent en het kunt betalen. Ze vindt plaats in de maand Dhoe l-Hiddja.

💭 **Denkvraag:** welke zuil vind jij het moeilijkst om vol te houden, en waarom?

📚 Koran en hadith: de bronnen

De Koran
De eerste bron. Voor moslims het woord van Allah.

De soenna
Wat de Profeet zei, deed en goedkeurde: zijn voorbeeld. Moslims leren dat voorbeeld uit de hadith.

Wat is een hadith?
Een overlevering over wat de Profeet zei of deed. Elke hadith heeft twee delen: de keten van wie het aan wie doorvertelde (isnaad) en de tekst zelf (matn).

Echt of niet echt?
Geleerden onderzochten de betrouwbaarheid van de vertellers. Zo ontstonden categorieën: sahieh (betrouwbaar), hasan (goed) en da'ief (zwak).

Bekende verzamelingen
De verzamelingen van al-Boechari en Moesliem gelden voor soennieten als de betrouwbaarste. Daarnaast zijn er onder meer die van Aboe Dawoed, at-Tirmidhi, an-Nasa'i en Ibn Madja. Sjiitische moslims hebben eigen verzamelingen.

Waarom bronnen noemen?
Bij elke hadith in dit boek staat de verzameling. Zo kun je zelf nagaan waar een tekst vandaan komt. Dat is ook een goede gewoonte op internet: check je bron!

🔍 Oefening: bron of geen bron?
Je ziet op sociale media: "De Profeet zei: wie dit bericht niet deelt, krijgt pech." Wat doe je? Schrijf drie dingen die je kunt controleren.

THEMA 1 **IK ZEG SALAAM**

Islam: Vrede (Salaam)

🔑 Kernzinnen

- We groeten met salaam.
- Vrede begint met een glimlach.
- We praten vriendelijk.

📜 Hadith

“Groet elkaar met salaam.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Mekka, het jaar 630

In 630 keerde de Profeet terug naar Mekka, de stad die hem jaren had bestreden. De stad gaf zich bijna zonder strijd over. Hij vergaf zijn vroegere vijanden en zei: „Vandaag is er geen verwijt. Ga, jullie zijn vrij.”

💡 Wist je dat?

De Profeet groette altijd als eerste. Ook kinderen groette hij.

💭 Denkvraag

Wat zou jij doen in die gang?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 2 IK ZEG BISMILLAH

Allah: Één & Barmhartig

🔑 Kernzinnen

- Allah is Eén.
- Allah heeft alles gemaakt.
- Allah heeft ook ons gemaakt.

📜 Hadith

“Allah is barmhartig voor wie barmhartig is.”

(Tirmidhi)

🕰️ Uit de geschiedenis: De beelden rond de Ka’ba

Voor de islam stonden er rond de Ka’ba honderden beelden van steen en hout. Veel stammen aanbaden die beelden. In 630 werden ze weggehaald. Sindsdien aanbidt men er alleen Allah, de Ene.

💡 Wist je dat?

Na het eten zeggen we: Alhamdulillah. Dat betekent: dank aan Allah.

💭 Denkvraag

Wanneer is sorry zeggen het moeilijkst?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 3 **IK LUISTER NAAR DE KORAN**

De Koran

🔑 Kernzinnen

- De Koran is het woord van Allah.
- Ik lees met schone handen.
- De Koran leert wat goed is.

📜 Hadith

“De beste van jullie leert de Koran en geeft hem door.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: De Koran op papier

Eerst leerden mensen de Koran vooral uit het hoofd. Kalief Abu Bakr liet alle verzen verzamelen. Rond 650 liet kalief Uthman er één vaste tekst van maken en kopieën naar de grote steden sturen.

💡 Wist je dat?

De Koran heeft 114 soera’s. Een soera is een hoofdstuk.

💭 Denkvraag

Wat vind jij moeilijk om te leren?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 4 **ALLAH, HELP MIJ**

Soera Al-Fatiha

🔑 Kernzinnen

- Al-Fatiha betekent: de opening.
- Het is de eerste soera.
- Elk gebed begint ermee.

📜 Hadith

“Zonder Al-Fatiha is er geen gebed.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Het eerste woord

Rond 610 zat de Profeet in de grot Hira, op een berg bij Mekka. Daar bracht de engel Djibriel hem de eerste woorden van de Koran. Het allereerste woord betekent: lees.

💡 Wist je dat?

Al-Fatiha heeft 7 zinnen. Moslims zeggen haar elke dag vaak.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 5 **VIJF KEER BIDDEN**

De Vijf Zuilen

🔑 Kernzinnen

- De islam heeft 5 zuilen.
- Zuil 1: Allah is Eén.
- Zuil 2: vijf keer per dag bidden.

📜 Hadith

“De islam is gebouwd op vijf zuilen.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: De eerste oproep tot gebed

Bilal was een slaaf. Abu Bakr kocht hem vrij. Bilal had een mooie, sterke stem. Hij werd de eerste die de adhan riep, de oproep tot het gebed.

💡 Wist je dat?

Een zuil houdt een huis recht. Zo houden de 5 zuilen de islam sterk.

💭 Denkvraag

Met welke zuil zou jij beginnen?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 6 **IK WAS MIJN HANDEN**

Wudu (Wassing)

🔑 Kernzinnen

- Wudu betekent: schoonmaken.
- We doen wudu voor het gebed.
- Eerst de handen, drie keer.

📜 Hadith

“Reinheid is de helft van het geloof.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Water voor een hele stad

Water was belangrijk in islamitische steden: om te drinken en om je te wassen. In Istanbul bouwde bouwmeester Sinan lange waterleidingen, aquaducten. Zo kwam er water bij de moskeeën en fonteinen in de hele stad.

💡 Wist je dat?

Wudu begint met Bismillah. We gebruiken niet te veel water.

💭 Denkvraag

Wat doe jij als je heel boos wordt?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 7 **DE PROFEET GLIMLACHTE**

Profeten

🔑 Kernzinnen

- Allah stuurde profeten.
- Zij wezen de goede weg.
- De eerste profeet was Adam.

📜 Hadith

“Ik ben gestuurd om goed gedrag compleet te maken.”

(Ahmad)

🕰️ Uit de geschiedenis: De Profeet als kind

De Profeet Mohammed werd rond 570 in Mekka geboren. Hij groeide op als wees: zijn vader en moeder stierven toen hij nog klein was. Iedereen noemde hem al-Amin: de betrouwbare.

💡 Wist je dat?

De Profeet glimlachte veel. Hij droeg graag wit, en soms groen.

💭 Denkvraag

Wie doet jou na? En wat ziet die dan?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 8 **ALLAH IS EÉN**

Soera Al-Ikhlas

🔑 Kernzinnen

- Allah is Eén.
- Allah heeft geen partner.
- Alles komt van Allah.

📜 Hadith

“Al-Ikhlas is zoveel waard als een derde van de Koran.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Geven zonder iets terug te vragen

Abu Bakr was een rijke koopman in Mekka. Hij gaf veel van zijn geld om mensen vrij te kopen, zoals Bilal. Hij vroeg er niets voor terug. Hij deed het alleen voor Allah.

💡 Wist je dat?

Al-Ikhlas is een korte soera. Ze heeft 4 zinnen.

💭 Denkvraag

Doe jij iets goeds ook als niemand het ziet?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 9 **IK DEEL**

Zakaat

🔑 Kernzinnen

- Zakaat is een gebod van Allah.
- We geven een deel van ons geld.
- Zakaat helpt arme mensen.

📜 Hadith

“Geven maakt je bezit niet minder.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: De schatkist van Umar

Kalief Umar leidde de moslims vanaf het jaar 634. Onder hem werd de schatkist van de gemeenschap goed geregeld. Met de zakaat werden armen, wezen en reizigers geholpen.

💡 Wist je dat?

Zakaat is geven aan arme mensen. Delen maakt je hart blij.

💭 Denkvraag

Hoe kun je geven zonder iemand te beschamen?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 10 **IK WACHT OP MIJN BEURT**

Geduld (Sabr)

🔑 Kernzinnen

- Sabr betekent: geduld.
- Geduld is sterk zijn.
- Soms moeten we wachten.

📜 Hadith

“Geduld is licht.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Drie moeilijke jaren

Vanaf 617 mocht niemand in Mekka nog handelen met de moslims: de boycot. Drie jaar lang hadden ze weinig eten. In 619 stierven ook zijn vrouw Khadidja en zijn oom Abu Talib. Toch bleef de Profeet geduldig.

💡 Wist je dat?

Sabr betekent geduld. Allah houdt van wie geduldig is.

💭 Denkvraag

Waar moet jij lang op wachten?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 11 **ALS IK BANG BEN**

Soera Al-Falaq

🔑 Kernzinnen

- Falaq betekent: de dageraad.
- We vragen hulp aan Allah.
- Allah beschermt ons.

📜 Hadith

“Er is geen betere bescherming dan deze soera’s.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Drie dagen in de grot

In 622 vertrok de Profeet in het geheim uit Mekka, samen met Abu Bakr. Ze verstopten zich drie dagen in de grot Thawr. Abu Bakr was bang. De Profeet zei: „Wees niet bedroefd, Allah is met ons.”

💡 Wist je dat?

Al-Falaq betekent: de dageraad. Na de nacht komt altijd de zon.

💭 Denkvraag

Waar word jij een beetje bang van?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 12 **IK RUIM DE TAFEL AF**

Respect voor Ouders

🔑 Kernzinnen

- Ouders verdienen liefde en respect.
- We praten vriendelijk tegen hen.
- We luisteren als ze iets vragen.

📜 Hadith

“Je moeder, dan je moeder, dan je moeder, dan je vader.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Opgevoed door zijn oom

De Profeet verloor zijn ouders toen hij nog klein was. Eerst zorgde zijn grootvader Abdoel-Moettalib voor hem, daarna zijn oom Abu Talib. Abu Talib beschermde hem zijn hele leven lang.

💡 Wist je dat?

De Profeet hielp thuis ook mee.

💭 Denkvraag

Wat kun jij deze week voor je ouders doen?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 13 **LIEF VOOR DIEREN**

Zorg voor Dieren

🔑 Kernzinnen

- Allah maakte de dieren.
- We zijn goed voor dieren.
- We geven ze water.

📜 Hadith

“Voor goedheid tegen elk levend wezen is er beloning.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Een weide voor oude paarden

In islamitische steden gaven mensen vroeger geld voor goede doelen: een waqf. Volgens oude bronnen bestond er in Damascus zelfs een weide voor oude en zieke paarden. Zo konden dieren die niet meer konden werken, rustig leven.

💡 Wist je dat?

Een man gaf een hond met dorst water. Allah was blij met hem.

💭 Denkvraag

Welk dier zou jij willen helpen?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 14 **BUITEN: KIJK GOED**

Respect voor Natuur

🔑 Kernzinnen

- De natuur is een geschenk van Allah.
- Afval niet op de grond.
- Water niet verspillen.

📜 Hadith

“Wie een boom plant, doet een goede daad.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: De tuinen van Al-Andalus

Van 711 tot 1492 woonden er moslims in Spanje. Dat gebied heette Al-Andalus. Ze legden kanalen aan en plantten bomen en bloemen. In het paleis Alhambra in Granada stromen de fonteinen nog altijd.

💡 Wist je dat?

De Profeet zei: iets gevaarlijks van de weg halen is een goede daad.

💭 Denkvraag

Waar verspil jij iets zonder het te merken?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 15 **IK ZEG LIEVE WOORDEN**

Soera An-Nas

🔑 Kernzinnen

- An-Nas betekent: de mensen.
- Allah is de Heer van alle mensen.
- Allah is de Koning van alle mensen.

📜 Hadith

“O Jij die de harten leidt, houd mijn hart vast in Jouw geloof.”

(Tirmidhi)

🕰️ Uit de geschiedenis: De afscheidspreek

In 632 sprak de Profeet tot een grote menigte op de vlakte van Arafat. Hij zei dat het leven, het bezit en de eer van mensen heilig zijn. Iemands eer beschadigen met roddels mag dus niet.

💡 Wist je dat?

An-Nas betekent: de mensen. Allah beschermt alle mensen.

💭 Denkvraag

Wat doe jij als iemand iets doorstuurt over een ander?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 16 **RAMADAN**

Ramadan

🔑 Kernzinnen

- Ramadan is de maand van het vasten.
- Grote mensen vasten overdag.
- Als de zon ondergaat, eten we.

📜 Hadith

“Het vasten is een schild.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: De eerste nacht van de Koran

De eerste verzen van de Koran kwamen in de maand ramadan, rond 610. Dat gebeurde in een bijzondere nacht: Laylat al-Qadr. Daarom lezen moslims in de ramadan extra veel in de Koran.

💡 Wist je dat?

De Profeet at bij de iftar eerst een dadel en dronk water.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 17 **IEDEREEN MAG MEEDOEN**

Tolerantie & Diversiteit

🔑 Kernzinnen

- Respect voor iedereen.
- Allah houdt van vriendelijke mensen.
- Iedereen is evenveel waard.

📜 Hadith

“Niemand is beter door waar hij vandaan komt.”

(Ahmad)

🕰️ Uit de geschiedenis: Het handvest van Medina

In Medina woonden moslims, joden en andere groepen samen. De Profeet liet een geschreven afspraak maken: het handvest van Medina. Daarin stond dat alle groepen elkaar moesten beschermen.

💡 Wist je dat?

Allah maakte mensen verschillend, zodat we elkaar leren kennen.

💭 Denkvraag

Wie in jouw klas ken je eigenlijk nog niet?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 18 DANK JE WEL

Soera Al-Kawthar

🔑 Kernzinnen

- Al-Kawthar is de kortste soera.
- Ze heeft maar 3 zinnen.
- Allah geeft ons veel goeds.

📜 Hadith

“Wie de mensen niet bedankt, bedankt Allah niet.”

(Tirmidhi)

🕰️ Uit de geschiedenis: Alles delen in Medina

Toen de moslims uit Mekka naar Medina kwamen, hadden ze bijna niets. De mensen van Medina, de ansar, deelden hun huizen en hun eten met hen. Elke nieuwkomer kreeg een broer in Medina.

💡 Wist je dat?

Al-Kawthar is de naam van een rivier in het Paradijs.

💭 Denkvraag

Welke drie dingen waren vandaag goed?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 19 **IK LEER ELKE DAG**

Kennis & Leren

🔑 Kernzinnen

- Kennis is licht.
- Leren brengt ons bij de waarheid.
- Kennis delen is goed.

📜 Hadith

“Kennis zoeken is een plicht voor elke moslim.”

(Ibn Madja)

🕰️ Uit de geschiedenis: Het Huis van Wijsheid

In Bagdad stond vanaf de negende eeuw het Huis van Wijsheid. Geleerden vertaalden er boeken uit het Grieks en het Perzisch. Ze leerden er over sterren, rekenen en geneeskunde.

💡 Wist je dat?

Het eerste woord van de Koran dat neerkwam was: lees!

💭 Denkvraag

Waar ben jij goed in? Wie kun jij dat leren?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 20 **IK BEN VRIENDELIJK**

Vriendelijkheid

🔑 Kernzinnen

- Vriendelijk zijn maakt blij.
- We zorgen goed voor elkaar.
- Een glimlach kan helpen.

📜 Hadith

“Allah is zachtmoedig en houdt van zachtmoedigheid.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Taif, het jaar 619

In 619 ging de Profeet naar de stad Taif om hulp te vragen. De mensen daar joegen hem weg en gooiden stenen. Toch vroeg hij Allah niet om hen te straffen. Hij bleef vriendelijk.

💡 Wist je dat?

De Profeet zei: een glimlach naar je broer is een goede daad.

💭 Denkvraag

Wie op school groet jij eigenlijk nooit?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 21 **ALHAMDULILLAH**

Dankbaarheid (Shukr)

🔑 Kernzinnen

- Er is veel om dankbaar voor te zijn.
- Allah geeft ons zo veel.
- Ik ben blij met wat ik heb.

📜 Hadith

“Wie niet dankt voor weinig, dankt ook niet voor veel.”

(Ahmad)

🕰️ Uit de geschiedenis: De bron Zamzam

Mekka ligt in een droge woestijn. Volgens de overlevering vond Hadjar daar water voor haar zoontje Ismail: de bron Zamzam. Pelgrims drinken nog altijd van dat water, en zeggen alhamdulillah.

💡 Wist je dat?

Ook als we wakker worden, zeggen we: Alhamdulillah.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 22 **IN DE MOSKEE**

De Moskee

🔑 Kernzinnen

- De moskee is om te bidden.
- Daar aanbidden we Allah.
- Op vrijdag bidden we samen.

📜 Hadith

“De liefste plaatsen bij Allah zijn de moskeeën.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: De moskee van de Profeet

Bij zijn aankomst bouwde de Profeet eerst de moskee van Quba. Daarna bouwde hij in Medina, samen met anderen, zijn eigen moskee. De muren waren van leem en het dak van palmtakken. Hij droeg zelf stenen, net als iedereen.

💡 Wist je dat?

De moskee van de Profeet in Medina had een dak van palmbladeren.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 23 **IK DOE GOEDE DINGEN**

De Engelen

🔑 Kernzinnen

- Engelen zijn gemaakt van licht.
- Ze luisteren altijd naar Allah.
- Iedereen heeft twee engelen.

📜 Hadith

“De engelen zijn geschapen uit licht.”
(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Djibriel en de Koran

De engel Djibriel bracht de Koran naar de Profeet. Dat duurde 23 jaar, van 610 tot 632. Elke ramadan herhaalden ze samen alles wat er al gekomen was.

💡 Wist je dat?

Iedereen heeft twee engelen bij zich: één rechts en één links.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 24 **HET PARADIJS**

Het Paradijs

🔑 Kernzinnen

- Het Paradijs is heel mooi.
- Er is alleen geluk.
- Er zijn bomen en rivieren.

📜 Hadith

“Het Paradijs is dichterbij dan de veter van je schoen.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Tuinen met rivieren

De Koran beschrijft het Paradijs als tuinen waaronder rivieren stromen. In Al-Andalus maakten mensen tuinen met water, schaduw en bloemen. De tuinen van het Alhambra doen daar nog altijd aan denken.

💡 Wist je dat?

Ook een kleine goede daad telt, zoals een steen van de weg halen.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 25 **OP TIJD**

Soera Al-Asr

🔑 Kernzinnen

- We gebruiken onze tijd goed.
- Geloven en goed doen gaan samen.
- Geduld is belangrijk.

📜 Hadith

“Twee gaven vergeten velen: gezondheid en vrije tijd.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Een kalender vanaf de hidjra

De moslims telden eerst de jaren niet op één vaste manier. Kalief Umar besliste: we tellen vanaf de hidjra, de reis naar Medina in 622. Dat is jaar 1 van de islamitische kalender.

💡 Wist je dat?

Al-Asr betekent: de tijd. Asr is ook het gebed in de namiddag.

💭 Denkvraag

Waar gaat jouw tijd naartoe zonder dat je het merkt?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 26 **IK LIEG NIET, IK STEEL NIET**

Halal & Haram

🔑 Kernzinnen

- Halal is goed: het mag.
- Haram is verboden.
- Allah houdt van eerlijk zijn.

📜 Hadith

“Wat halal is, is duidelijk. Wat haram is, ook.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Eerlijk op de markt

In Medina kwam er een markt. De Profeet liep er soms zelf rond. Eén keer stak hij zijn hand in een hoop graan: bovenop droog, vanonder nat. Hij zei: „Wie bedriegt, hoort niet bij ons.”

💡 Wist je dat?

De Profeet heette al-Amin: de betrouwbare. Hij loog nooit.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 27 **EERLIJK DELEN**

Gelijkheid & Rechtvaardigheid

🔑 Kernzinnen

- We zijn gelijk voor Allah.
- We zijn eerlijk tegen iedereen.
- We helpen wie hulp nodig heeft.

📜 Hadith

“Wens voor een ander wat je voor jezelf wenst.”

(Boechari & Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Niemand is beter

In zijn afscheidspreek in 632 zei de Profeet: een Arabier is niet beter dan een niet-Arabier, en wit is niet beter dan zwart. Alleen je goede daden tellen bij Allah.

💡 Wist je dat?

De Profeet zei: niemand is beter door zijn kleur.

💭 Denkvraag

Wat doe jij als je vriend iets fout doet?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 28 **RESPECT VOOR IEDEREEN**

Soera Al-Kafirun

🔑 Kernzinnen

- Iedereen mag zelf geloven.
- We respecteren anderen.
- Ik volg mijn eigen geloof.

📜 Hadith

“Wie onrecht doet aan iemand met wie hij een afspraak heeft, krijgt mij tegenover zich.”

(Aboe Dawoed)

🕰️ Uit de geschiedenis: Een christelijke koning

Rond 615 vluchtte een groep moslims weg uit Mekka. Ze gingen naar Abessinië, in Afrika. Daar regeerde een christelijke koning, de Negus. Hij beschermde hen. Zo leefden moslims en christenen er in vrede samen.

💡 Wist je dat?

De soera zegt: jullie geloof voor jullie, en mijn geloof voor mij.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 29 **FEEST: EID!**

Eid al-Adha

🔑 Kernzinnen

- Eid al-Adha is een groot feest.
- Het feest is tijdens de hadj.
- We delen het vlees.

📜 Hadith

“Eet ervan, bewaar ervan en geef ervan weg.”

(Moesliem)

🕰️ Uit de geschiedenis: Ibrahim en de Ka’ba

Eid al-Adha herinnert aan de profeet Ibrahim. Samen met zijn zoon Ismail bouwde hij de Ka’ba in Mekka. Nog altijd draaien pelgrims rond dat huis dat zij bouwden.

💡 Wist je dat?

Met Eid al-Adha delen we het vlees in drie delen.

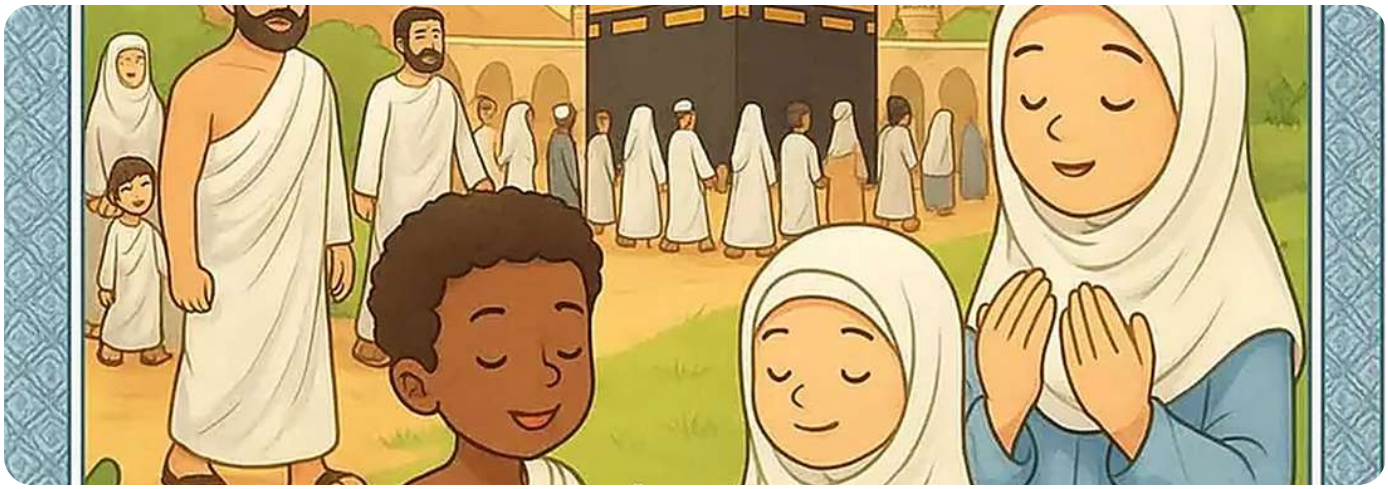
💭 Denkvraag

Wie ken jij die met een feest alleen is?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 30 **NAAR MEKKA**

Hadj

🔑 Kernzinnen

- De hadj is een zuil.
- Moslims reizen naar Mekka.
- We bezoeken de Ka’ba.

📜 Hadith

“Wie de hadj goed doet, keert zo zuiver terug als een pasgeboren kind.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Een reis van dertig jaar

In 1325 vertrok Ibn Battuta uit Tanger, in Marokko, op hadj naar Mekka. Na de hadj reisde hij verder: naar India, China en door de Sahara. Hij kwam pas bijna dertig jaar later terug.

💡 Wist je dat?

Bij de hadj lopen de mensen zeven keer rond de Ka’ba.

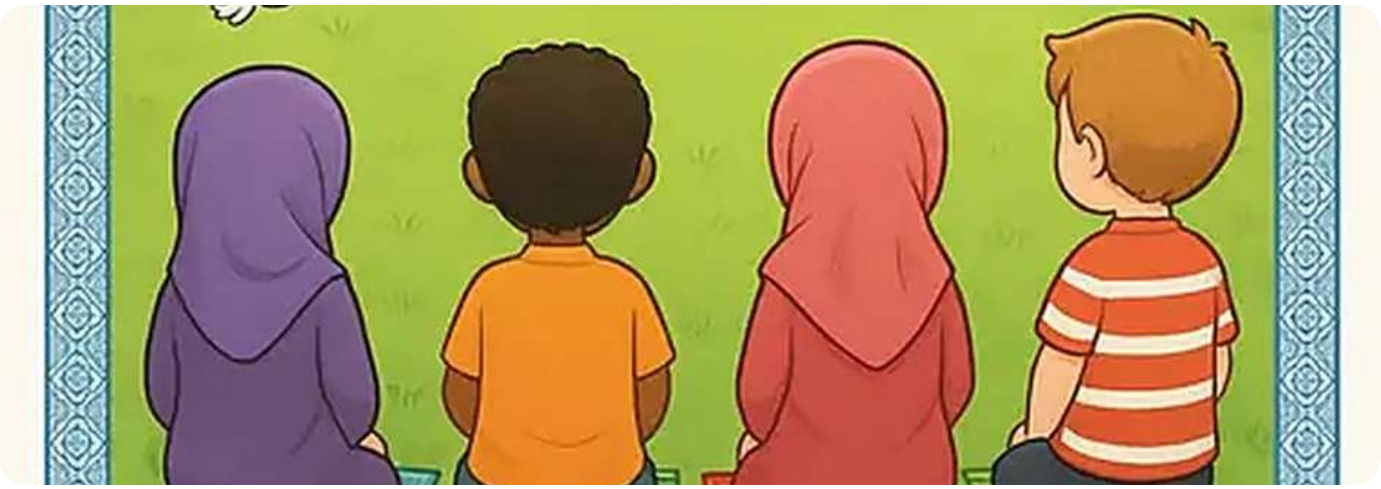
💭 Denkvraag

Bij wie zou jij iets moeten goedmaken?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 31 **WAAR BID IK NAARTOE?**

De Qibla

🔑 Kernzinnen

- De qibla geeft de richting.
- We bidden allemaal dezelfde kant op.
- De Ka’ba is het huis van Allah.

📜 Hadith

“Wie ons gebed bidt en zich naar onze qibla keert, hoort bij ons.”

(Boechari)

🕰️ Uit de geschiedenis: Eerst naar Jeruzalem

In het begin baden de moslims richting Jeruzalem. Ongeveer anderhalf jaar na de hidjra werd de qibla de Ka’ba in Mekka. Geleerden zoals Al-Biruni rekenden later uit hoe je overal de richting vindt.

💡 Wist je dat?

Overal op de wereld bidden moslims naar dezelfde plek.

💭 Denkvraag

Waar zou jij bidden als je niet thuis bent?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 32 **IK PROBEER OPNIEUW**

Soera Al-Inshirah

🔑 Kernzinnen

- Vertrouw altijd op Allah.
- Moeilijk maakt ons sterker.
- Na moeilijk komt makkelijk.

📜 Hadith

“Weet dat na het zware de opluchting komt.”

(Tirmidhi)

🕰️ Uit de geschiedenis: Na het zware kwam Medina

Na de boycot en het jaar van verdriet waren het zware tijden in Mekka. In 622 vonden de moslims een nieuw thuis in Medina. Daar groeide alles: een moskee, een markt en een gemeenschap.

💡 Wist je dat?

De soera zegt twee keer: na moeilijk komt makkelijk.

💭 Denkvraag

Aan wie vertel jij het als iets zwaar is?

🎯 Mijn doel deze week

THEMA 33 **IK SLA NIET, IK HELP**

De Goede Moslim

🔑 Kernzinnen

- Wees een goed voorbeeld.
- Help wie hulp nodig heeft.
- Wees eerlijk en lief.

📜 Hadith

“Wie het beste gedrag heeft, heeft het sterkste geloof.”

(Tirmidhi)

🕰️ Uit de geschiedenis: De kalief die ’s nachts rondliep

Er wordt verteld dat kalief Umar ’s nachts door de stad liep. Hij wilde weten of er mensen honger hadden. Eén keer droeg hij zelf een zak meel naar een moeder met hongerige kinderen.

💡 Wist je dat?

De Profeet sloeg nooit iemand.

💭 Denkvraag

Wat betekent dit thema voor jou, op school en thuis?

🎯 Mijn doel deze week

🌠 Twintig mooie namen van Allah

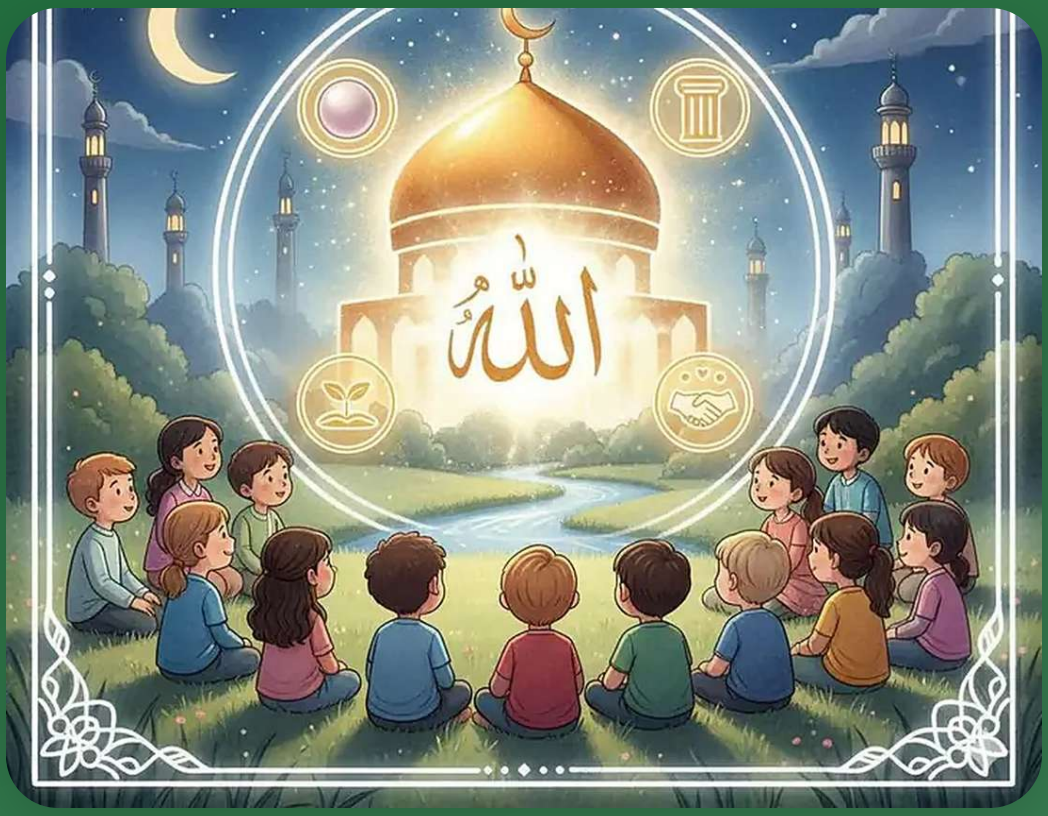
In de Koran en de hadith wordt Allah met vele namen beschreven: al-asmaa' al-hoesna, de mooiste namen. Hier zijn er twintig.

ٱلرَّحْمَٰنُ **Ar-Rahmaan** de Erbarmer	ٱلرَّحِيمُ **Ar-Rahiem** de Meest Barmhartige	ٱلْمَلِكُ **Al-Malik** de Koning	ٱلْقُدُّوسُ **Al-Quddoes** de Heilige
ٱلسَّلَامُ **As-Salaam** de Vrede	ٱلْمُؤْمِنُ **Al-Mu'min** de Gever van veiligheid	ٱلْخَالِقُ **Al-Khaaliq** de Schepper	ٱلْغَفَّارُ **Al-Ghaffaar** de Steeds Vergevende
ٱلرَّزَّاقُ **Ar-Razzaaq** de Voorziener	ٱلْفَتَّاحُ **Al-Fattaah** de Opener	ٱلْعَلِيمُ **Al-'Aliem** de Alwetende	ٱلسَّمِيعُ **As-Samie'** de Alhorende
ٱلْبَصِيرُ **Al-Basier** de Alziende	ٱللَّطِيفُ **Al-Latief** de Zachtaardige	ٱلْحَلِيمُ **Al-Haliem** de Verdraagzame	ٱلْوَدُودُ **Al-Wadoed** de Liefdevolle
ٱلْحَكِيمُ **Al-Hakiem** de Wijze	ٱلْكَرِيمُ **Al-Kariem** de Edelmoedige	ٱلنُّورُ **An-Noer** het Licht	ٱلصَّبُورُ **As-Saboer** de Geduldige

Notities

DEEL 5

Wereld en wetenschap

Landen en culturen, grote rijken, wetenschappers, dierenrechten en een tijdlijn.

🗺️ Landen en cultuur

🇹🇷 Turkije

Hoofdstad: **Ankara** · Taal: Turks
🕌 Sultan Ahmet-moskee (Blauwe Moskee) · 🍲 baklava, simit
Mimar Sinan bouwde meer dan 300 gebouwen, zoals de Süleymaniye-moskee.

🇲🇦 Marokko

Hoofdstad: **Rabat** · Taal: Arabisch, Tamazight
🕌 Al-Qarawiyyin in Fez · 🍲 couscous, tajine
Al-Qarawiyyin (859) is de oudste universiteit die nog altijd werkt.

🇮🇩 Indonesië

Hoofdstad: **Jakarta** · Taal: Indonesisch
🕌 Istiqlal-moskee · 🍲 nasi goreng
In geen enkel land wonen meer moslims dan in Indonesië.

🇵🇰 Pakistan

Hoofdstad: **Islamabad** · Taal: Urdu, Engels
🕌 Faisal-moskee · 🍲 biryani
De Faisal-moskee heeft de vorm van een bedoeïenentent.

🇪🇬 Egypte

Hoofdstad: **Caïro** · Taal: Arabisch
🕌 Al-Azhar · 🍲 koshari
Caïro heet ook “de stad van de duizend minaretten”.

🇸🇦 Saoedi-Arabië

Hoofdstad: **Riyad** · Taal: Arabisch
🕌 Mekka en Medina · 🍲 kabsa, dadels
Elk jaar komen miljoenen mensen naar Mekka voor de hadj.

🇮🇷 Iran

Hoofdstad: **Teheran** · Taal: Perzisch
🕌 Imam-plein in Isfahan · 🍲 saffraanrijst
Perzische tapijten en tegels zijn wereldberoemd.

🇧🇩 Bangladesh

Hoofdstad: **Dhaka** · Taal: Bengaals
🕌 Moskee met 60 koepels (Bagerhat) · 🍲 vis met rijst
Dhaka wordt “de stad van de moskeeën” genoemd.

🗺️ Landen en cultuur

🇲🇾 Maleisië

Hoofdstad: **Kuala Lumpur** · Taal: Maleis
🕌 Putra-moskee · 🍲 nasi lemak
Bij Eid bezoeken Maleiers elkaar in “open huizen”.

🇧🇦 Bosnië

Hoofdstad: **Sarajevo** · Taal: Bosnisch
🕌 Oude brug van Mostar · 🍲 ćevapi
De brug van Mostar werd in 1566 door de Ottomanen gebouwd.

🇸🇳 Senegal

Hoofdstad: **Dakar** · Taal: Frans, Wolof
🕌 Grote Moskee van Touba · 🍲 thieboudienne (vis met rijst)
“Teranga” betekent gastvrijheid: gasten krijgen altijd te eten.

🇸🇴 Somalië

Hoofdstad: **Mogadishu** · Taal: Somalisch, Arabisch
🕌 Kust van Mogadishu · 🍲 canjeero (pannenkoek)
In Somalië leven heel veel kamelen; kamelenmelk is er gewoon.

🇺🇿 Oezbekistan

Hoofdstad: **Tasjkent** · Taal: Oezbeeks
🕌 Registan in Samarkand · 🍲 plov
Samarkand en Buchara lagen aan de Zijderoute.

🇲🇱 Mali

Hoofdstad: **Bamako** · Taal: Frans, Bambara
🕌 Grote Moskee van Djenné · 🍲 rijst met pindasaus
De moskee van Djenné is gemaakt van leem; elk jaar herstelt de hele stad haar samen.

🇩🇿 Algerije

Hoofdstad: **Algiers** · Taal: Arabisch, Tamazight
🕌 Djamaa el Djazaïr · 🍲 couscous
Djamaa el Djazaïr heeft de hoogste minaret ter wereld (265 m).

🇯🇴 Jordanië

Hoofdstad: **Amman** · Taal: Arabisch
🕌 Koning Abdullah-moskee · 🍲 mansaf
In Jordanië ligt Petra, een stad uitgehouwen in rotsen.

🕌 Islamitische rijken

632–661 Rechtgeleide kaliefen · 🏙️ Medina
Aboe Bakr, Omar, Othman en Ali leidden de moslims. Onder Othman werd de Koran in één boek samengebracht.

661–750 Omajjaden · 🏙️ Damascus
Hun rijk liep van Spanje tot aan de Indus. Ze bouwden de Rotskoepel in Jeruzalem (691).

750–1258 Abbasiden · 🏙️ Bagdad
Ze stichtten Bagdad (762). In het Huis der Wijsheid vertaalden en schreven geleerden duizenden boeken.

711–1492 Al-Andalus · 🏙️ Córdoba, Granada
Moslims, christenen en joden leefden er eeuwenlang samen. Bekend: de Mezquita en het Alhambra.

909–1171 Fatimiden · 🏙️ Caïro
Ze stichtten Caïro (969) en de Al-Azhar-moskee (970), nu een van de oudste universiteiten.

1037–1194 Seltsjoeken · 🏙️ Isfahan
Na de slag bij Manzikert (1071) kwamen de Turken naar Anatolië. Ze bouwden karavanserais voor reizigers.

🏰 Islamitische rijken

1171–1260 **Ajjoebiden** · 🏙️ Caïro, Damascus
Salahuddin (Saladin) won Jeruzalem terug in 1187 en was bekend om zijn genade.

1250–1517 **Mamelukken** · 🏙️ Caïro
Ze hielden de Mongolen tegen bij Ain Jalut (1260).

ca. 1235–1600 **Mali-rijk** · 🏙️ Niani, Timboektoe
Mansa Musa reisde in 1324 naar Mekka met zoveel goud dat de hele wereld het hoorde. Timboektoe had grote bibliotheken.

1299–1922 **Ottomanen** · 🏙️ Bursa, Edirne, Istanbul
Mehmed II veroverde Istanbul in 1453. Onder Süleyman bouwde Mimar Sinan prachtige moskeeën.

1501–1736 **Safawiden** · 🏙️ Isfahan
Isfahan werd zo mooi dat men zei: “Isfahan is de halve wereld.”

1526–1857 **Mogols** · 🏙️ Agra, Delhi
Sjah Jahan liet de Taj Mahal bouwen ter ere van zijn vrouw Mumtaz.

🔭 Wat moslims bijdroegen aan de wetenschap

🔢 Al-Khwarizmi
ca. 780–850 · **algebra**

Schreef het boek over al-djabr: zo kreeg de algebra haar naam. Het woord “algoritme” komt van zijn naam.

0️⃣ Arabische cijfers
9e eeuw · **0 1 2 3**

De cijfers en de nul kwamen uit India en via moslimgeleerden naar Europa.

👁️ Ibn al-Haytham
965–1040 · **optica**

Ontdekte hoe we zien: licht valt in het oog. Hij testte alles met proeven, de basis van de wetenschap.

📗 Ibn Sina
980–1037 · **geneeskunde**

Zijn boek De Canon van de Geneeskunde werd eeuwenlang gebruikt in Europa.

🩺 Al-Zahrawi
936–1013 · **chirurgie**

De “vader van de chirurgie”. Hij tekende ongeveer 200 instrumenten.

🤒 Al-Razi
865–925 · **mazelen en pokken**

Was de eerste die mazelen en pokken duidelijk uit elkaar hield.

🎓 Fatima al-Fihri
9e eeuw · **universiteit**

Gebruikte haar erfenis om in 859 Al-Qarawiyyin in Fez te stichten.

🧭 Mariam al-Astrulabi
10e eeuw · **astrolabium**

Maakte in Aleppo astrolabia: instrumenten om de tijd en de qibla te bepalen.

🔭 Wat moslims bijdroegen aan de wetenschap

🐘 Al-Jazari
1136–1206 · **robots en klokken**

Bouwde slimme machines, zoals de beroemde olifantklok.

🗺️ Al-Idrisi
1100–1165 · **wereldkaart**

Maakte in 1154 een van de beste wereldkaarten van zijn tijd.

🌍 Al-Biruni
973–1048 · **de aarde meten**

Berekende heel precies hoe groot de aarde is.

🚶 Ibn Battuta
1304–1369 · **reizen**

Reisde bijna 30 jaar door Afrika, Azië en Europa.

🏥 Bimaristan
8e–15e eeuw · **ziekenhuis**

Ziekenhuizen waar iedereen gratis werd verzorgd, arm of rijk, met muziek en tuinen.

🪽 Abbas ibn Firnas
810–887 · **vliegen**

Probeerde in Córdoba te vliegen met zelfgemaakte vleugels.

☕ Koffie
15e eeuw · **koffie**

Koffie werd eerst gedronken in Jemen, om ’s nachts wakker te blijven voor het gebed.

🔭 Ulugh Beg
1394–1449 · **sterrenwacht**

Bouwde in Samarkand een grote sterrenwacht en mat meer dan 1000 sterren.

🐾 Dierenrechten in de islam

“Voor goedheid tegen elk levend wezen is er beloning.” (Boechari)

🐕 De dorstige hond

Een man gaf een hond met dorst water uit zijn schoen. Allah vergaf hem daarom.

📜 Boechari

🐈 De opgesloten kat

Een vrouw sloot een kat op zonder eten en drinken. De Profeet zei dat dit een grote zonde was.

📜 Boechari

🐦 De verdrietige vogel

Iemand nam de jongen van een vogel. De Profeet zei: “Wie heeft haar verdrietig gemaakt? Geef haar jongen terug.”

📜 Aboe Dawoed

🐪 De huilende kameel

Een kameel huilde bij de Profeet. Hij aaide hem en zei tegen de eigenaar: geef hem genoeg eten en laat hem niet te hard werken.

📜 Aboe Dawoed

🐜 De mier en Soeleiman

Een mier waarschuwde de andere mieren. Profeet Soeleiman glimlachte en lette op dat zijn leger hen niet vertrapte.

📜 Koran 27:18–19

🐾 Gemeenschappen zoals jullie

De Koran zegt dat dieren en vogels gemeenschappen zijn zoals wij.

📜 Koran 6:38

🐾 Dierenrechten in de islam

🚫 Niet slaan in het gezicht

De Profeet verbood dieren in het gezicht te slaan of te brandmerken.

📜 Moesliem

🎯 Geen schietschijf

Dieren gebruiken als schietschijf is verboden.

📜 Boechari & Moesliem

🪑 Geen stoel

Ga niet op een dier zitten als het stilstaat, alsof het een stoel is.

📜 Ahmad

🐱 Aboe Hoerayra

Deze metgezel droeg altijd een katje bij zich. Zijn bijnaam betekent “vader van het katje”.

🏘️ Vogelpaleisjes

De Ottomanen bouwden kleine vogelhuisjes in de muren van moskeeën.

🌿 Weide voor oude dieren

In Damascus was er een stichting met een weide voor oude en zieke dieren.

🕰️ Tijdlijn van de islamitische geschiedenis

570 – Geboorte van de Profeet in Mekka

610 – Eerste openbaring in de grot Hira

622 – Hidjra naar Medina, begin van de islamitische kalender

630 – Terugkeer naar Mekka

632 – De Profeet overlijdt in Medina

661 – Begin van de Omajjaden

691 – Rotskoepel in Jeruzalem

711 – Begin van Al-Andalus

750 – Begin van de Abbasiden

762 – Bagdad wordt gesticht

830 – Huis der Wijsheid in Bagdad bloeit

859 – Al-Qarawiyyin in Fez

970 – Al-Azhar in Caïro

1071 – Slag bij Manzikert

1187 – Salahuddin wint Jeruzalem terug

1258 – Mongolen verwoesten Bagdad

1299 – Begin van de Ottomanen

1324 – Mansa Musa naar Mekka

1453 – Istanbul wordt veroverd

1492 – Granada valt, einde van Al-Andalus

1526 – Begin van de Mogols

1557 – Süleymaniye-moskee klaar

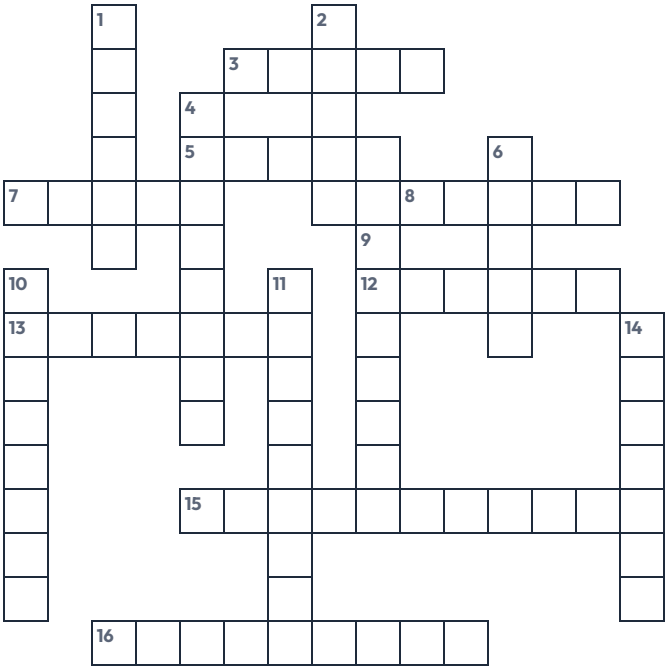
1653 – Taj Mahal klaar

1924 – Einde van het kalifaat

🔗 Verbind de geleerde met zijn of haar vakgebied

Al-Khwarizmi	universiteit
Arabische cijfers	geneeskunde
Ibn al-Haytham	0 1 2 3
Ibn Sina	algebra
Al-Zahrawi	astrolabium
Al-Razi	optica
Fatima al-Fihri	mazelen en pokken
Mariam al-Astrulabi	chirurgie

🧩 Kruiswoord: hoofdsteden

→ Horizontaal

3. hoofdstad van Bangladesh (5)
5. hoofdstad van Jordanië (5)
7. hoofdstad van Senegal (5)
8. hoofdstad van Egypte (5)
12. hoofdstad van Turkije (6)
13. hoofdstad van Algerije (7)
15. hoofdstad van Maleisië (11)
16. hoofdstad van Somalië (9)

↓ Verticaal

1. hoofdstad van Mali (6)
2. hoofdstad van Marokko (5)
4. hoofdstad van Bosnië (8)
6. hoofdstad van Saoedi-Arabië (5)
9. hoofdstad van Indonesië (7)
10. hoofdstad van Oezbekistan (8)
11. hoofdstad van Pakistan (9)
14. hoofdstad van Iran (7)

📅 Tijdquiz: in welk jaar?

Probeer eerst zonder de tijdlijn. Kijk daarna na.

1. Begin van Al-Andalus
☐ 711 ☐ 1557 ☐ 1071

2. Al-Qarawiyyin in Fez
☐ 1299 ☐ 859 ☐ 1258

3. Al-Azhar in Caïro
☐ 970 ☐ 1492 ☐ 691

4. De Profeet overlijdt in Medina
☐ 632 ☐ 750 ☐ 1299

5. Rotskoepel in Jeruzalem
☐ 1324 ☐ 691 ☐ 1187

6. Eerste openbaring in de grot Hira
☐ 610 ☐ 632 ☐ 1653

7. Hidjra naar Medina, begin van de islamitische kalender
☐ 630 ☐ 1071 ☐ 622

8. Begin van de Mogols
☐ 1526 ☐ 1653 ☐ 630

9. Einde van het kalifaat
☐ 1924 ☐ 1653 ☐ 711

10. Süleymaniye-moskee klaar
☐ 1299 ☐ 1557 ☐ 1526

11. Begin van de Abbasiden
☐ 622 ☐ 1526 ☐ 750

12. Terugkeer naar Mekka
☐ 1924 ☐ 630 ☐ 1299

DEEL 6

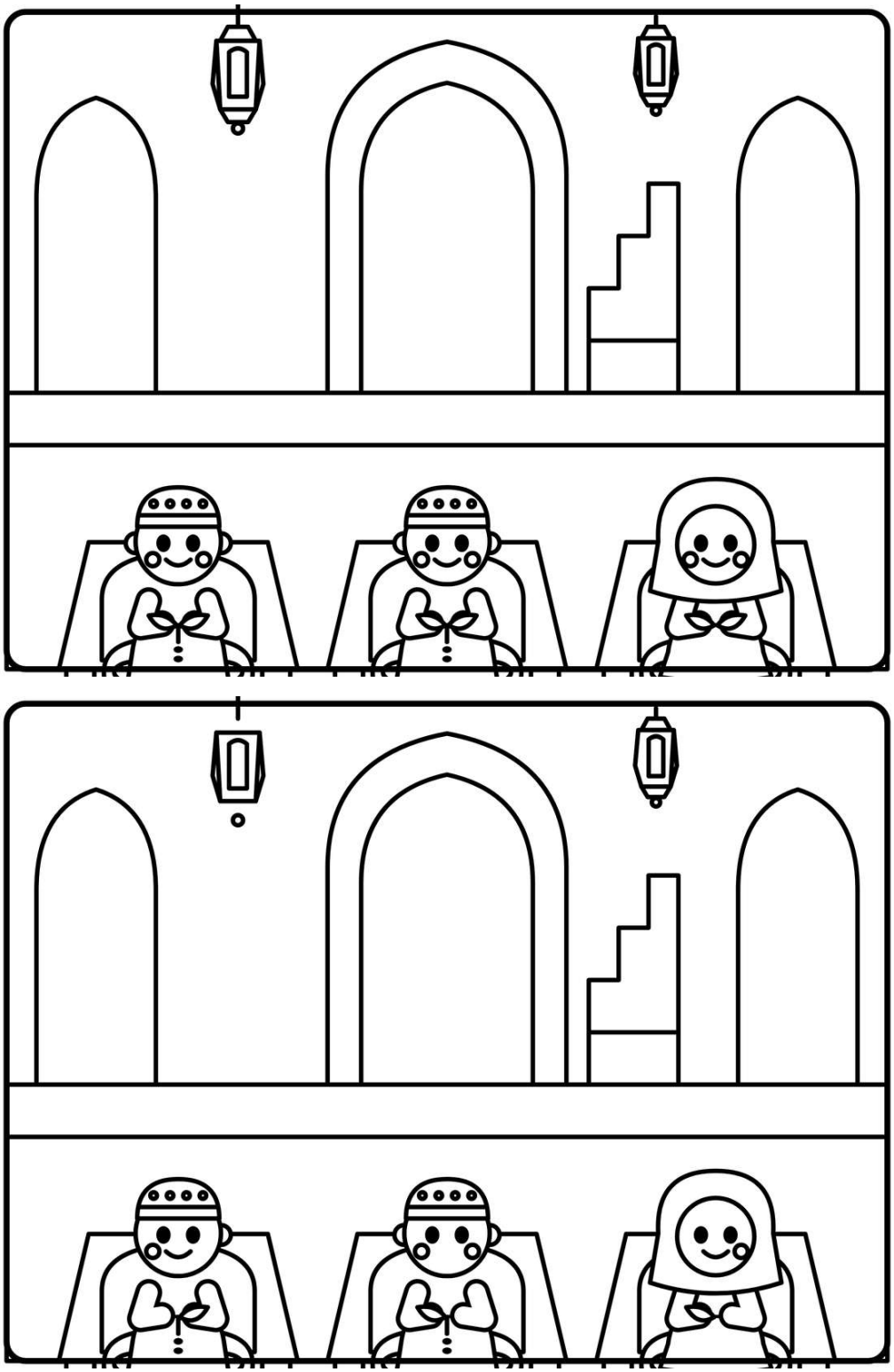
Breinbrekers

Tien verschillen, grote doolhoven, geheime codes, woordzoekers in alle richtingen en patronen.

🔍 Zoek de 10 verschillen

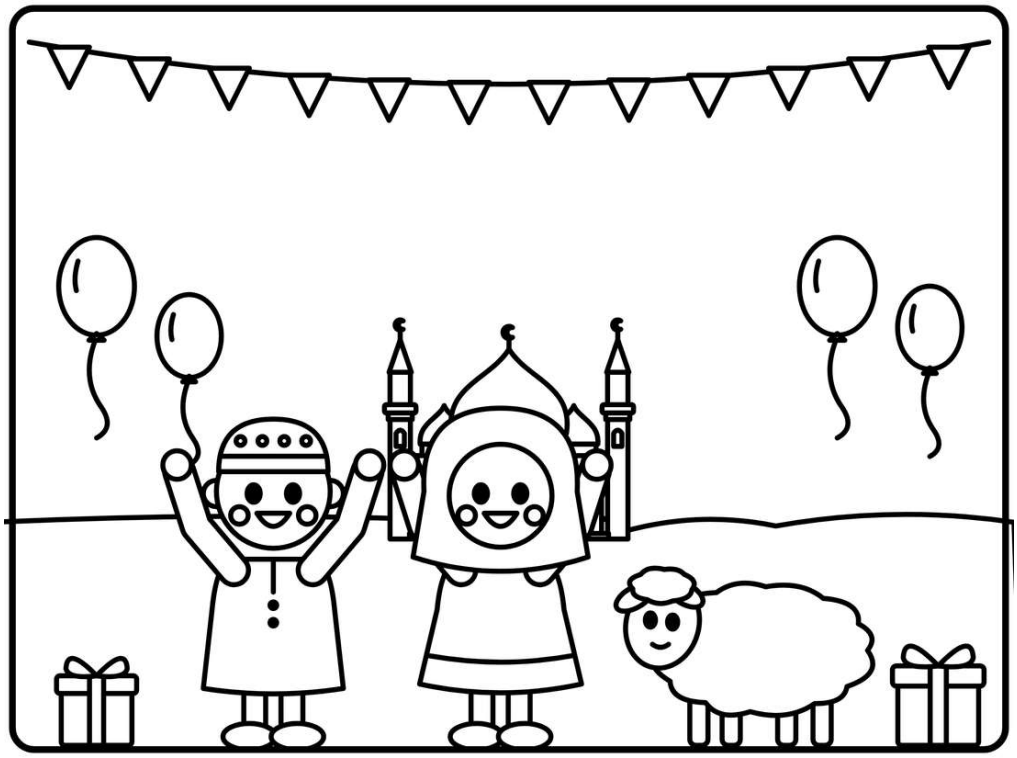
Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

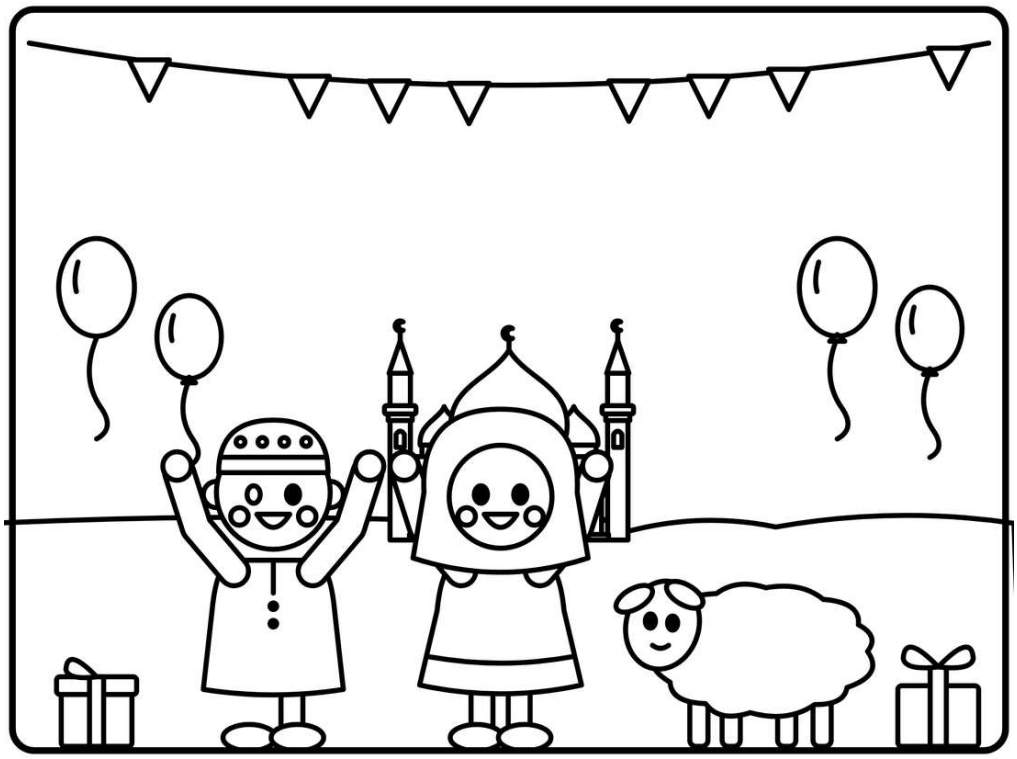

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

🔍 Zoek de 10 verschillen

Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

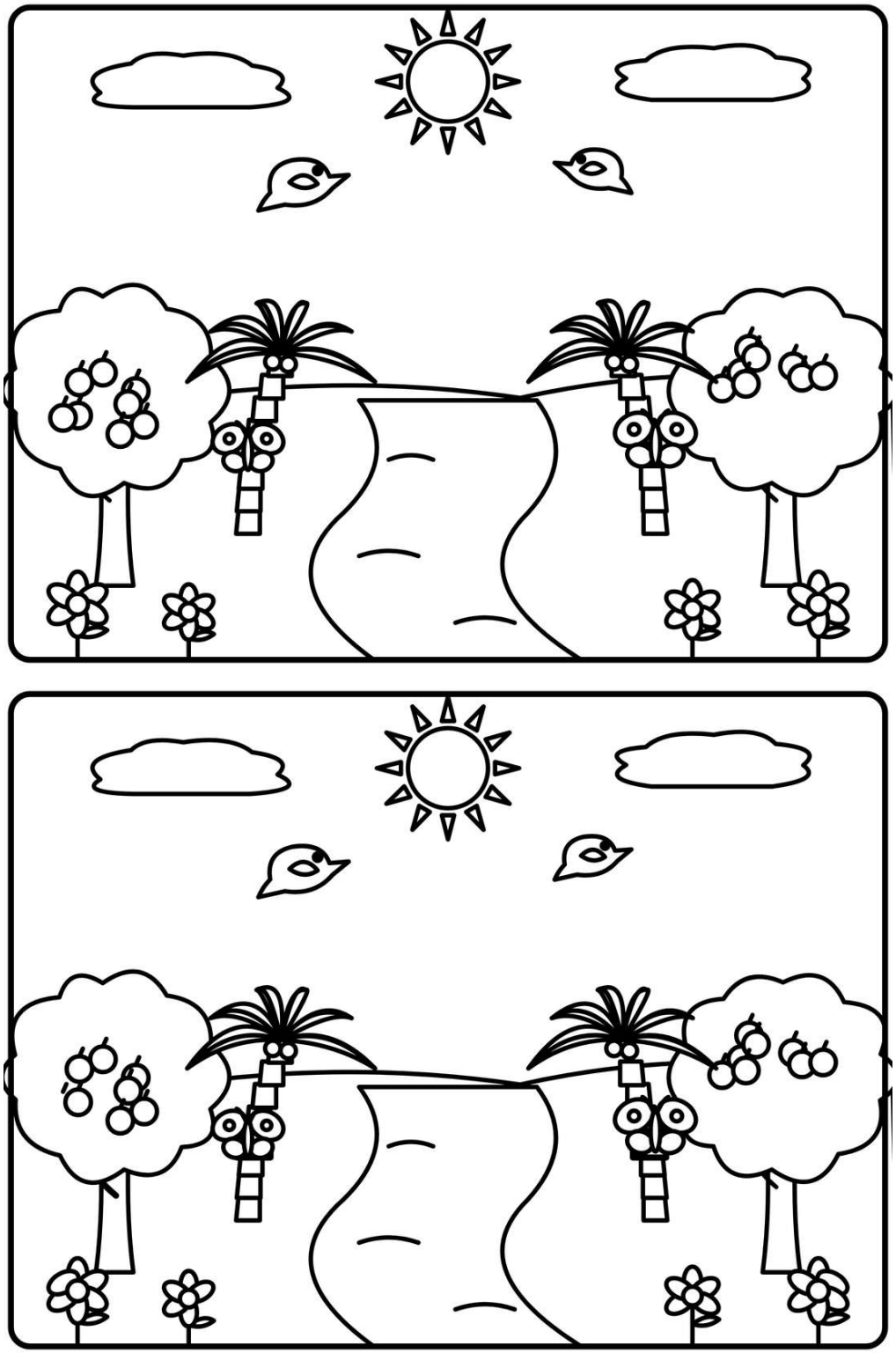

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

🔍 Zoek de 10 verschillen

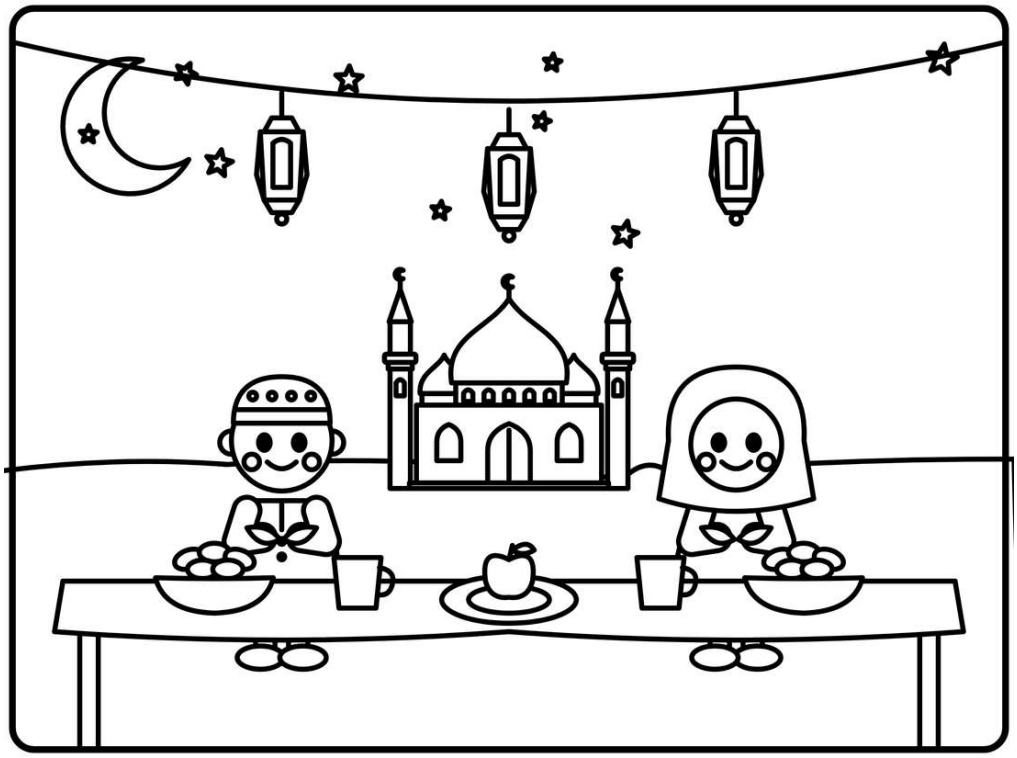
Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

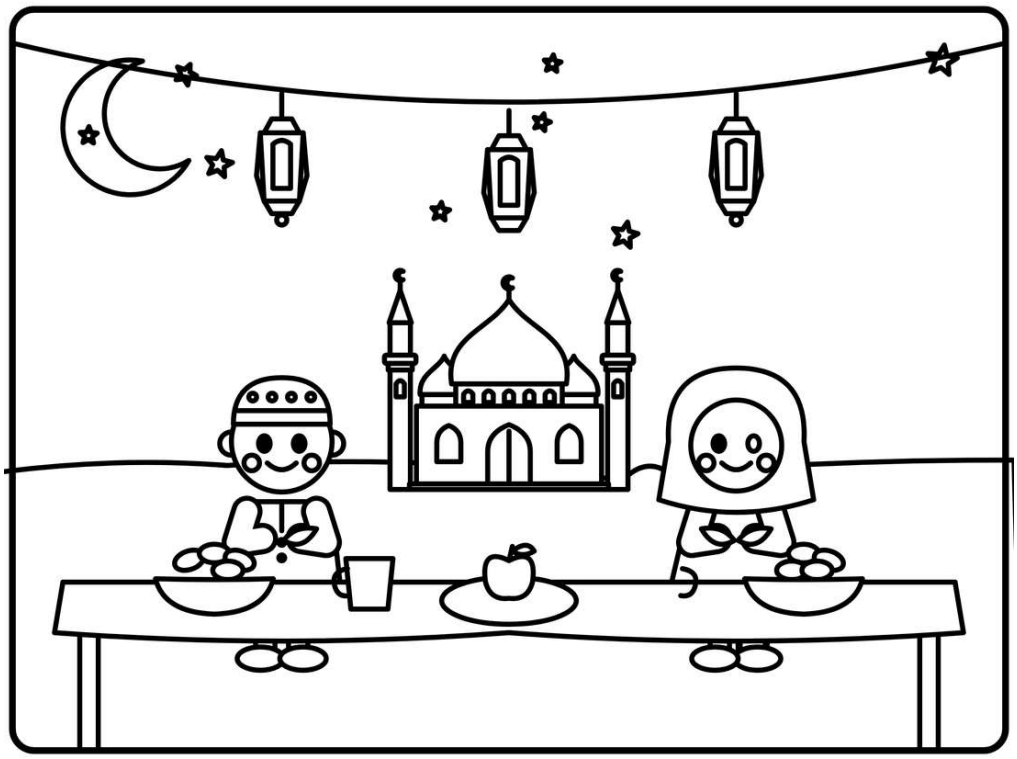

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

🔍 Zoek de 10 verschillen

Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

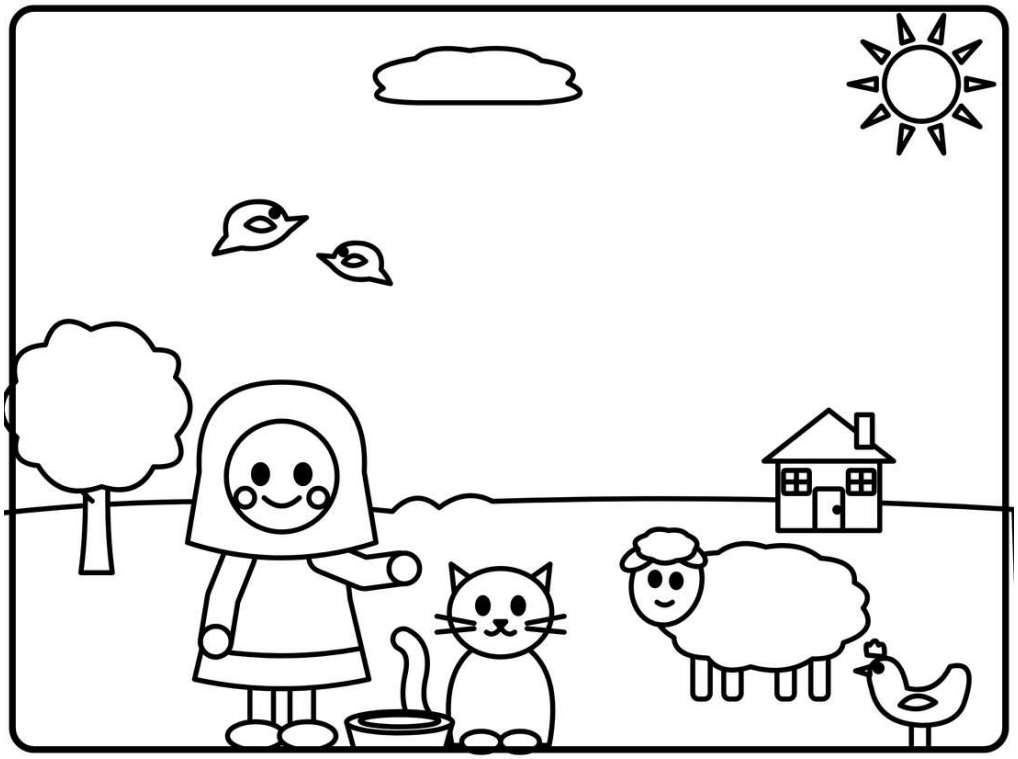

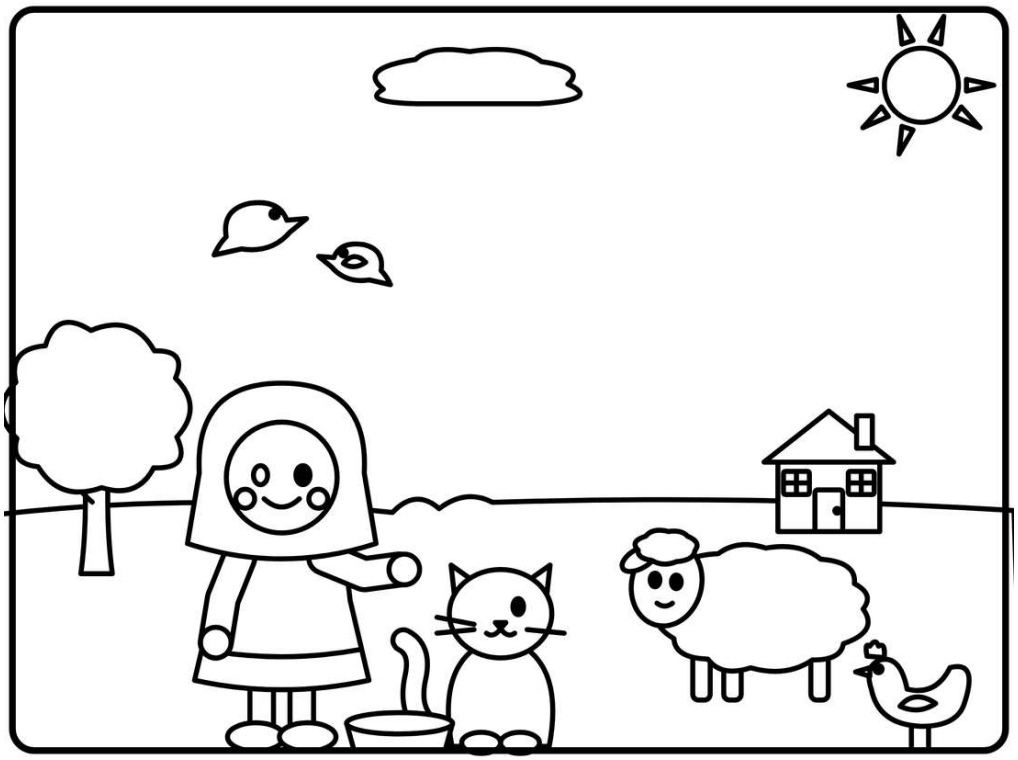

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

🔍 Zoek de 10 verschillen

Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

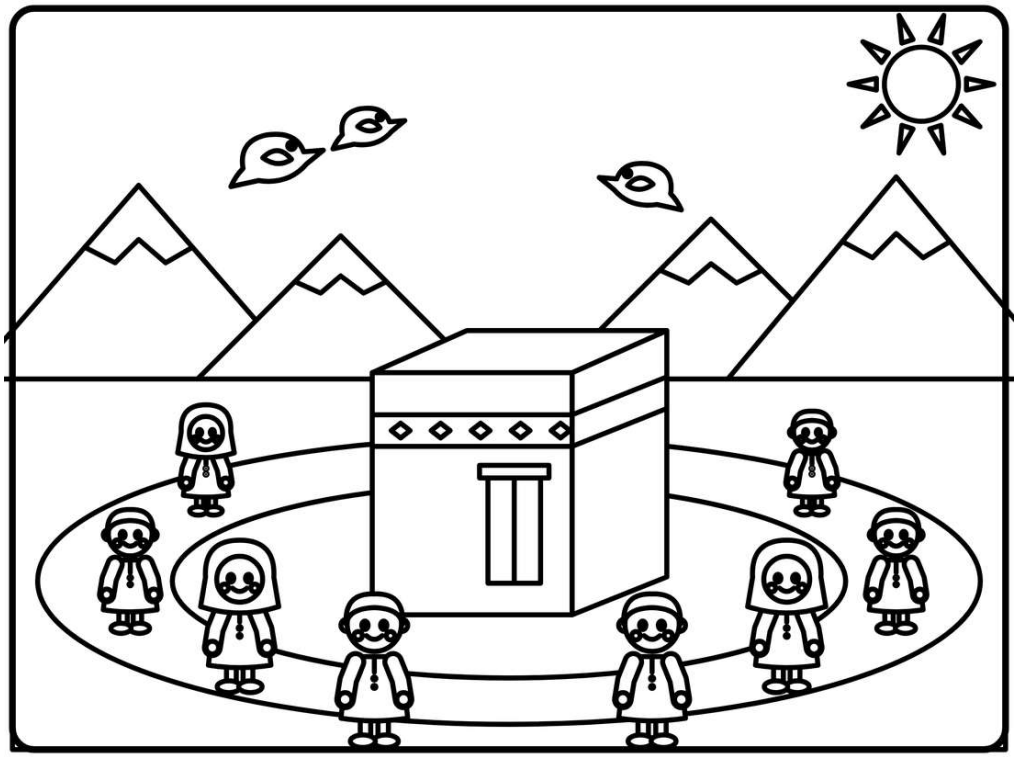

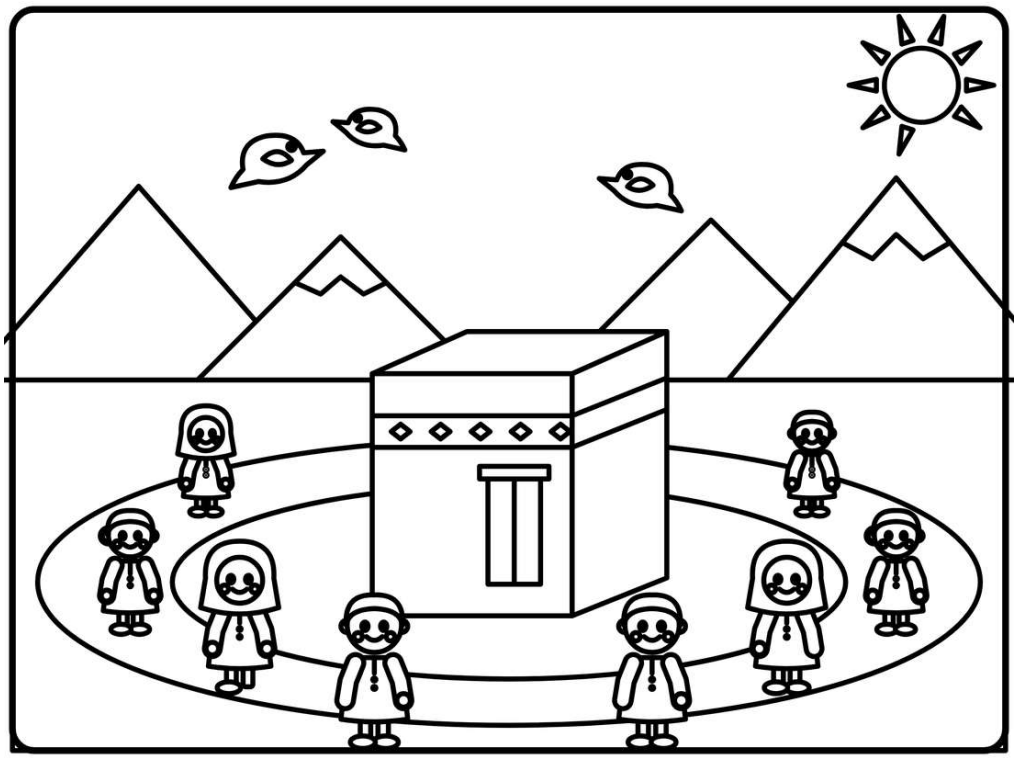

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

🔍 Zoek de 10 verschillen

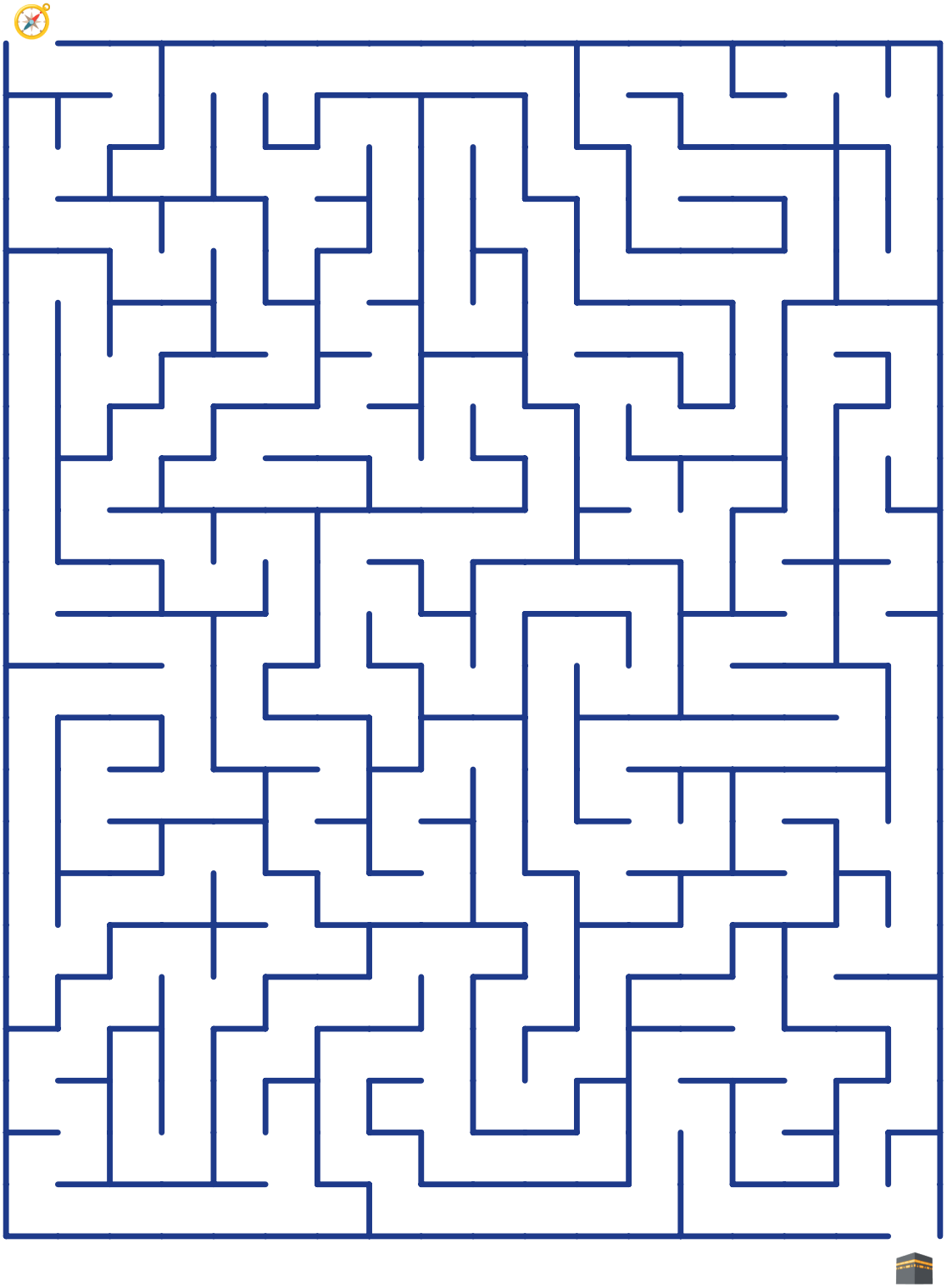
Moeilijk niveau: tien kleine verschillen. Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of gespiegeld. Omcirkel ze in de onderste tekening.

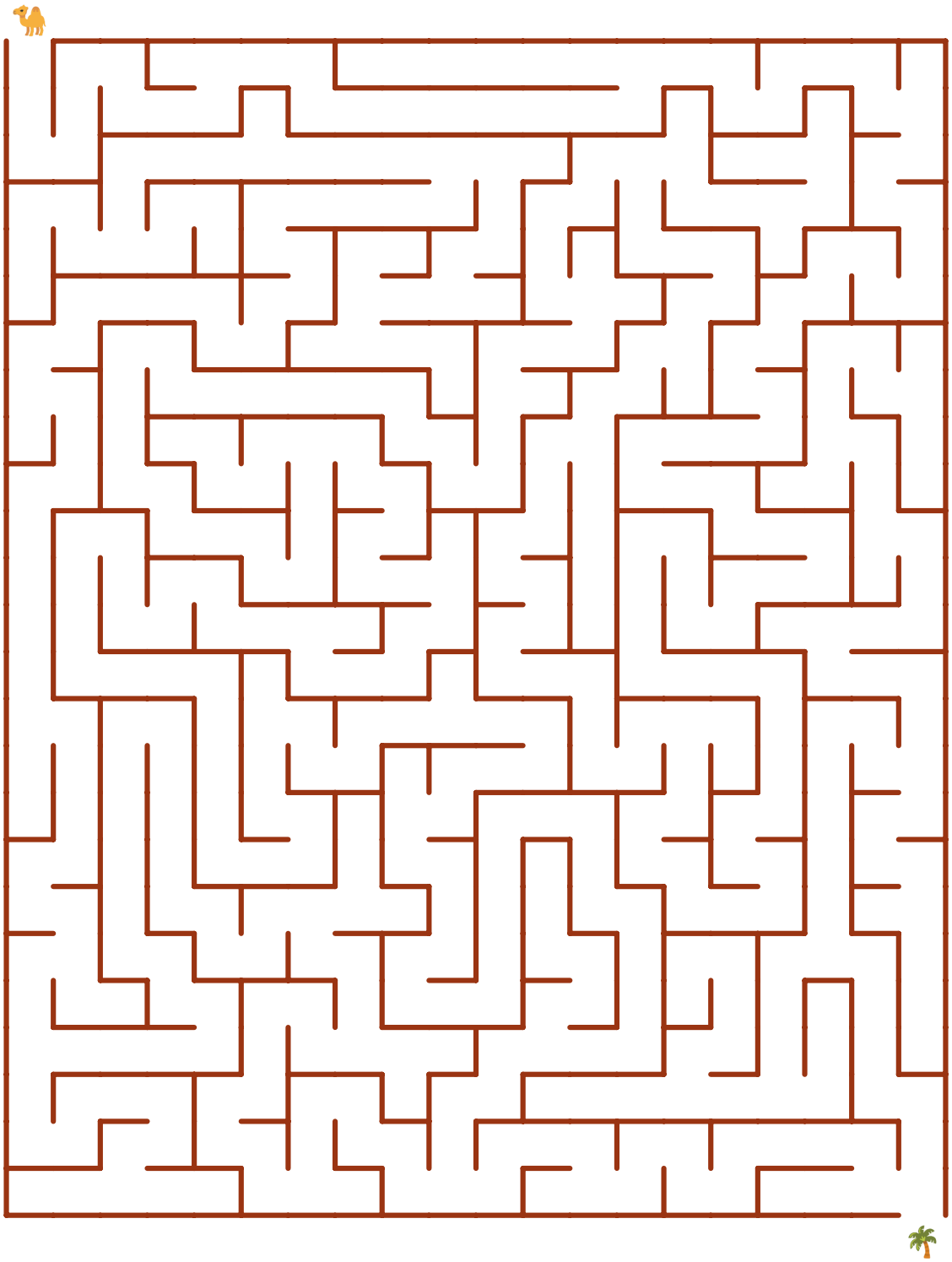

Gevonden: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

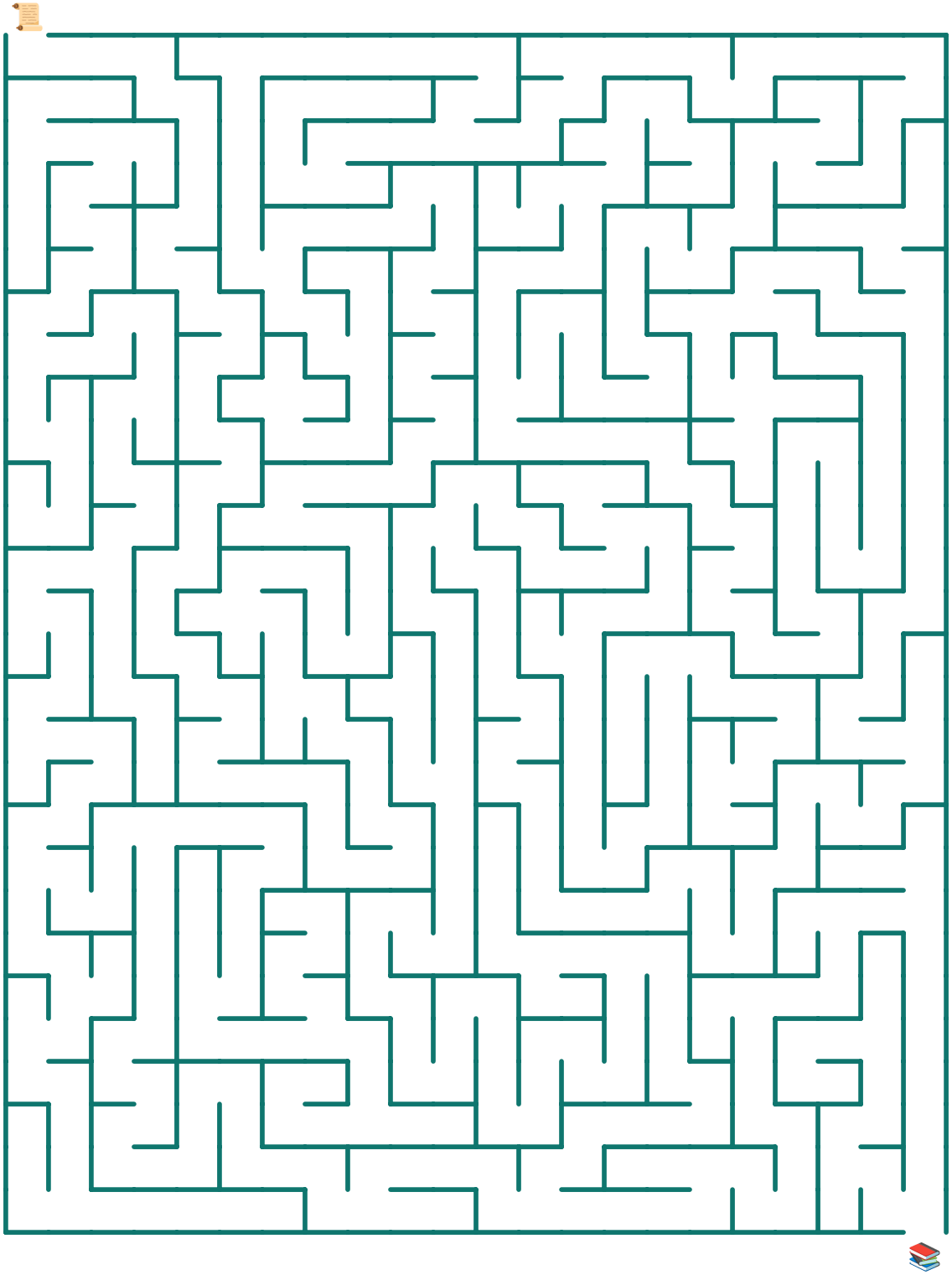
🌀 Doolhof 1: Vind de qibla

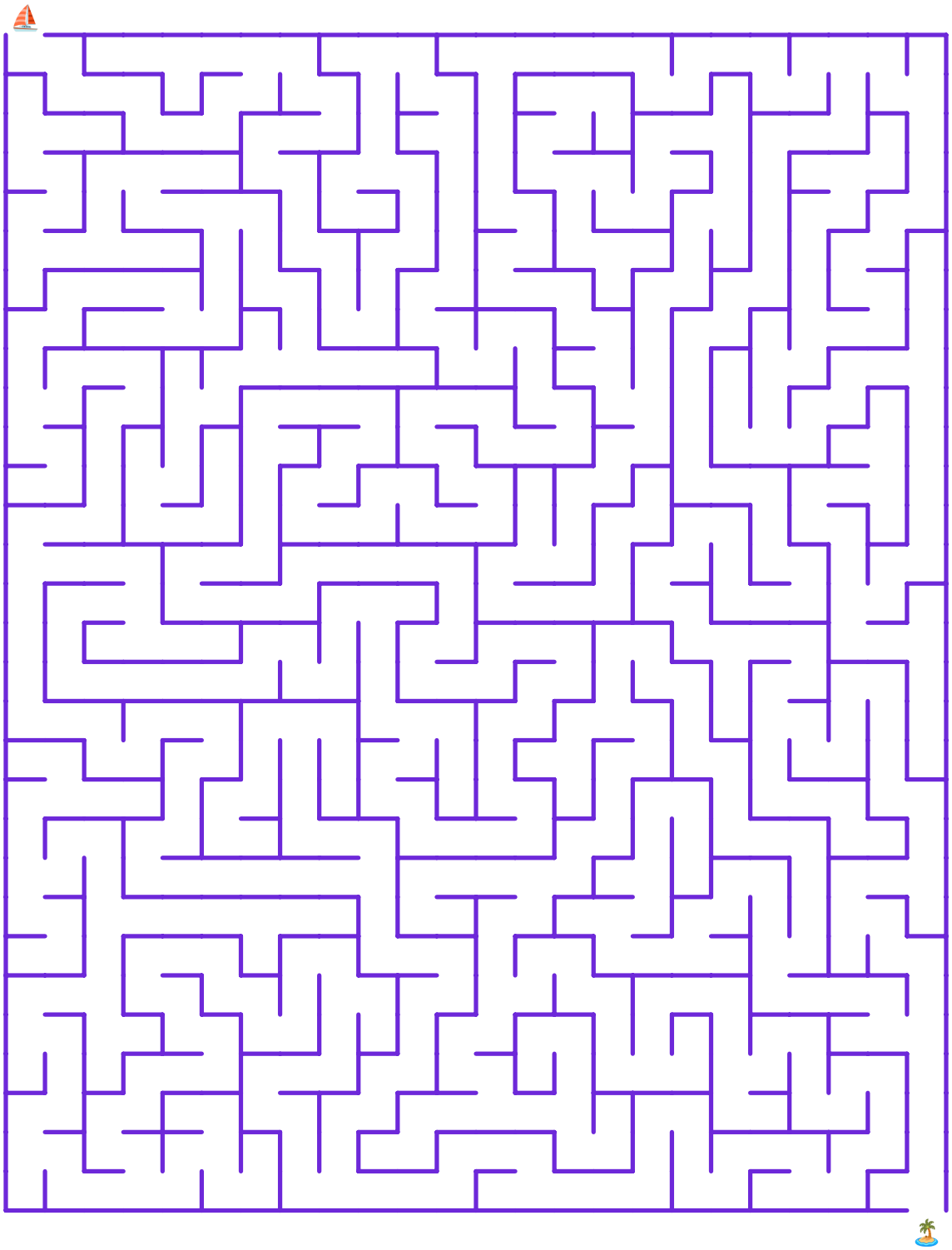
🌀 Doolhof 2: De karavaanroute

🌀 Doolhof 3: Naar het Huis van Wijsheid

🌀 Doolhof 4: De reis van Ibn Battuta

🔐 Kraak de code

Elk getal staat voor een letter. Je krijgt een paar letters cadeau. Zoek woorden die je herkent en vul zo de rest in.

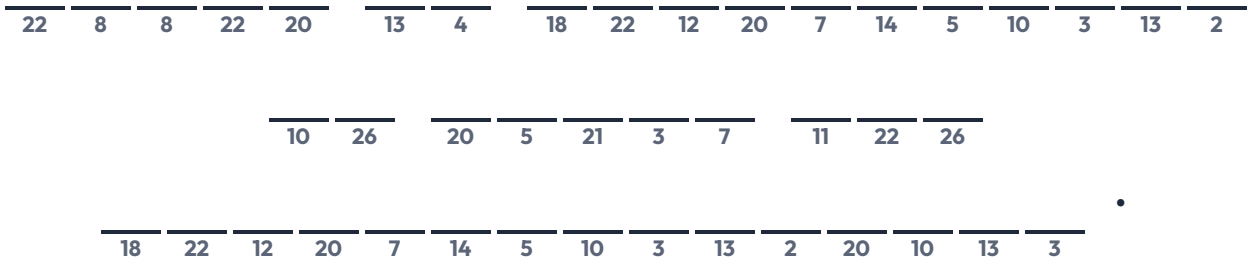
Code 1 · een uitspraak van de Profeet (Moesliem)

6 = G **14 = T** **19 = O** **20 = A**

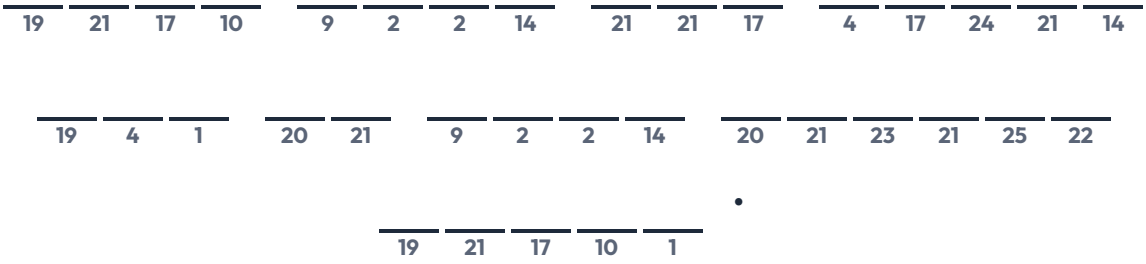
Code 2 · een uitspraak van de Profeet (Boechari)

2 = G **10 = E** **12 = C** **14 = M** **22 = A**

Code 3 · een uitspraak van de Profeet (Boechari & Moesliem)

9 = V **14 = R** **19 = W** **22 = F** **23 = Z**

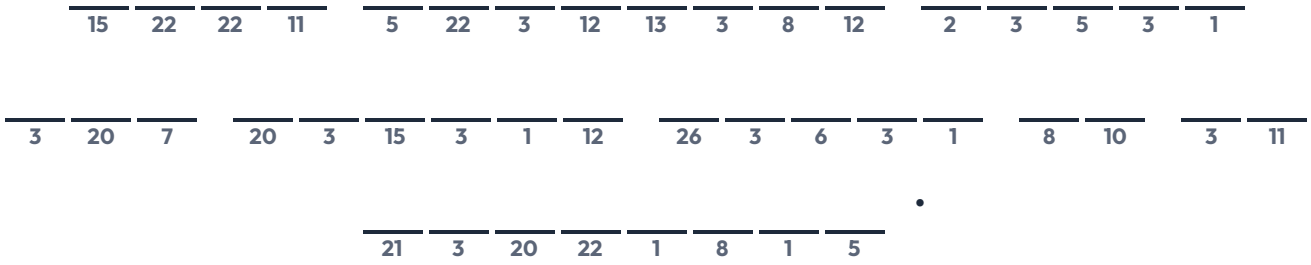

🔐 Kraak de code

Elk getal staat voor een letter. Je krijgt een paar letters cadeau. Zoek woorden die je herkent en vul zo de rest in.

Code 4 · een uitspraak van de Profeet (Boechari)

1 = N · 2 = T · 3 = E · 13 = H · 20 = L · 21 = B · 26 = W

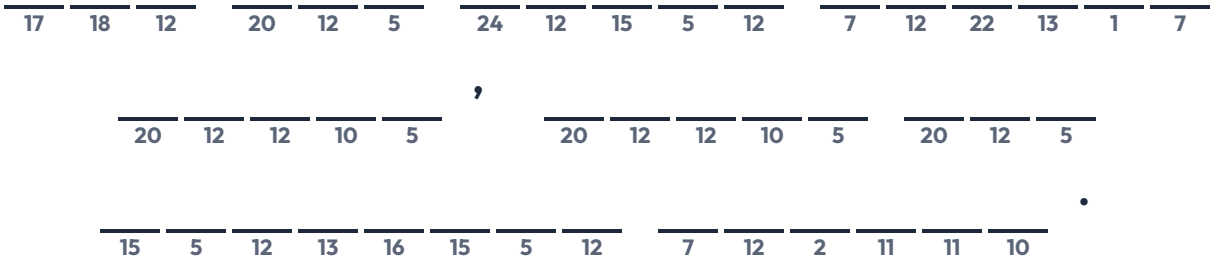
Code 5 · een uitspraak van de Profeet (Moesliem)

10 = I · 12 = G · 23 = N · 25 = R

Code 6 · een uitspraak van de Profeet (Tirmidhi)

2 = L · 5 = T · 12 = E · 16 = K

🔤 Profeten in de Koran

Woorden staan horizontaal, verticaal en diagonaal, ook achterstevoren. Met de overgebleven letters …? Kijk maar!

☐ SOELAYMAN ☐ ZAKARIYYA ☐ MOHAMMED ☐ IBRAHIM ☐ YOESOEF
☐ YOENOES ☐ SJOEAYB ☐ ISMAIL ☐ YAQOEB ☐ HAROEN ☐ DAWOED
☐ AYYOEB ☐ ISHAQ ☐ MOESA ☐ YAHYA ☐ SALIH ☐ ADAM ☐ NOEH
☐ HOED ☐ ISA

B	V	I	B	H	R	Z	A	T	O	H	Y	B	M	H	C
R	V	D	E	O	W	A	D	N	G	H	G	A	N	F	J
K	A	D	N	B	E	O	Q	A	Y	J	S	K	H	L	U
G	H	O	F	F	H	J	S	F	O	G	J	A	V	Y	E
Z	Z	M	O	H	A	M	M	E	D	N	P	T	L	U	A
Y	O	E	S	O	E	F	D	M	I	H	A	R	B	I	M
I	S	M	A	I	L	W	C	I	B	Z	Z	I	J	K	H
Z	N	I	E	C	U	N	Q	A	H	S	I	O	N	P	P
A	E	A	C	P	I	S	L	D	B	I	H	O	D	M	S
K	O	A	S	N	P	T	F	Y	V	I	E	B	E	H	V
A	R	Y	L	I	N	K	A	Z	L	H	S	V	O	A	B
R	A	Y	A	S	O	E	L	A	Y	M	A	N	H	L	Z
I	H	O	W	S	O	G	P	K	Y	O	E	N	O	E	S
Y	P	E	R	J	E	J	R	M	I	V	P	G	W	H	F
Y	S	B	S	G	W	O	Z	M	A	D	A	L	O	T	V
A	P	A	Z	B	S	D	M	U	R	I	F	P	G	V	W

🔤 Steden uit de geschiedenis

Woorden staan horizontaal, verticaal en diagonaal, ook achterstevoren. Met de overgebleven letters …? Kijk maar!

☐ TIMBOEKTOE ☐ JERUZALEM ☐ SAMARKAND ☐ DAMASCUS ☐ ISTANBUL
☐ CORDOBA ☐ GRANADA ☐ BUCHARA ☐ ISFAHAN ☐ MEDINA ☐ BAGDAD
☐ TANGER ☐ EDIRNE ☐ MEKKA ☐ KAIRO ☐ DELHI ☐ KOEFA ☐ BASRA
☐ TAIF ☐ FEZ

T	G	B	A	T	J	E	R	U	Z	A	L	E	M	S	E
M	W	B	N	A	E	M	H	F	T	A	I	F	D	U	G
S	G	A	I	O	N	A	H	A	F	S	I	F	A	Z	M
E	W	G	D	C	G	E	R	W	F	G	F	E	D	B	A
S	Z	D	E	P	A	B	O	D	R	O	C	V	A	A	K
L	E	A	M	A	W	W	B	T	T	L	A	T	N	S	K
W	F	D	I	H	L	E	D	A	K	D	R	S	A	R	E
D	N	A	K	R	A	M	A	S	A	E	D	U	R	A	M
P	E	N	R	I	D	E	M	M	W	L	O	P	G	L	G
R	O	S	P	W	B	W	A	G	F	K	Z	B	O	E	A
G	K	A	I	R	O	S	J	E	T	I	O	A	M	E	A
U	K	J	R	F	C	L	U	B	N	A	T	S	I	I	R
C	O	B	T	U	Z	J	U	M	H	Z	B	R	P	V	T
S	E	J	S	U	G	B	V	A	R	A	H	C	U	B	Z
W	F	T	A	N	G	E	R	N	E	F	W	U	S	T	E
R	A	V	Z	W	A	B	B	W	Z	P	I	D	R	E	B

🔤 Wetenschap en kunst

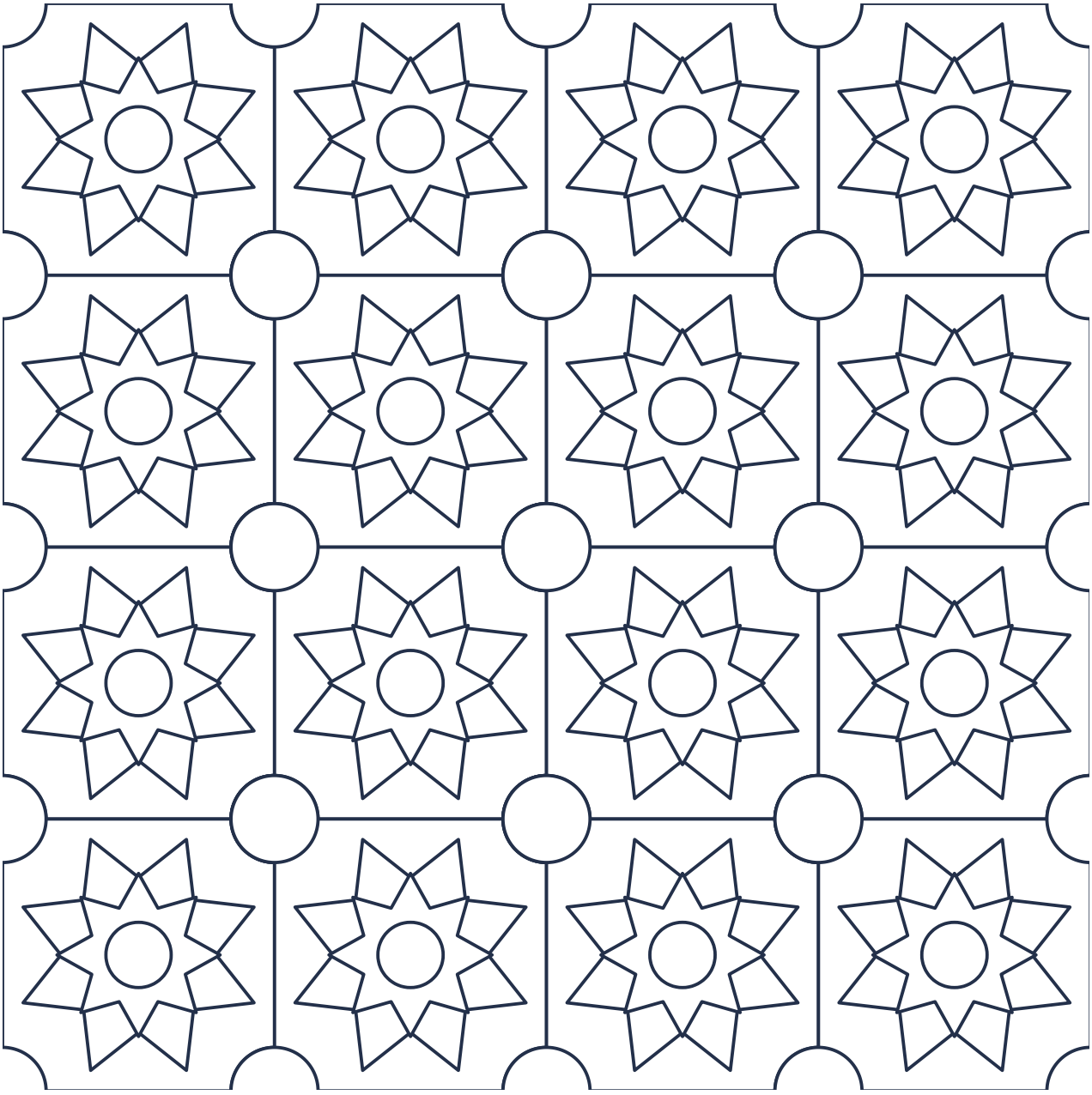
Woorden staan horizontaal, verticaal en diagonaal, ook achterstevoren. Met de overgebleven letters …? Kijk maar!

☐ STERRENWACHT ☐ ASTROLABIUM ☐ GENEESKUNDE ☐ KALLIGRAFIE
☐ BIBLIOTHEEK ☐ ZIEKENHUIS ☐ ALGORITME ☐ CHIRURGIE ☐ VERTALING
☐ ALGEBRA ☐ PATROON ☐ MINARET ☐ OPTICA ☐ KOEPEL ☐ PAPIER
☐ KOMPAS ☐ CHEMIE ☐ KOFFIE ☐ KAART ☐ NUL

D	V	T	W	B	I	B	L	I	O	T	H	E	E	K	P
S	T	R	A	A	K	O	E	P	E	L	U	N	I	V	U
E	A	C	I	T	P	O	T	N	O	O	R	T	A	P	E
E	M	S	E	T	E	M	T	I	R	O	G	L	A	N	C
R	S	T	E	R	R	E	N	W	A	C	H	T	F	T	H
N	L	T	R	R	H	H	I	S	A	P	M	O	K	M	I
W	G	M	U	I	B	A	L	O	R	T	S	A	N	O	R
A	V	E	I	F	F	O	K	O	O	A	M	B	U	K	U
O	E	D	N	U	K	S	E	E	N	E	G	R	B	T	R
Z	O	S	G	N	I	L	A	T	R	E	V	T	A	E	G
J	A	J	L	L	L	V	U	Z	I	A	P	W	F	R	I
E	B	E	I	F	A	R	G	I	L	L	A	K	W	A	E
W	N	I	Z	E	I	M	E	H	C	F	A	I	Z	N	N
H	Z	I	E	K	E	N	H	U	I	S	E	T	Z	I	B
D	B	I	P	A	P	I	E	R	K	G	W	E	T	M	H
W	B	T	S	F	A	D	A	L	G	E	B	R	A	F	Z

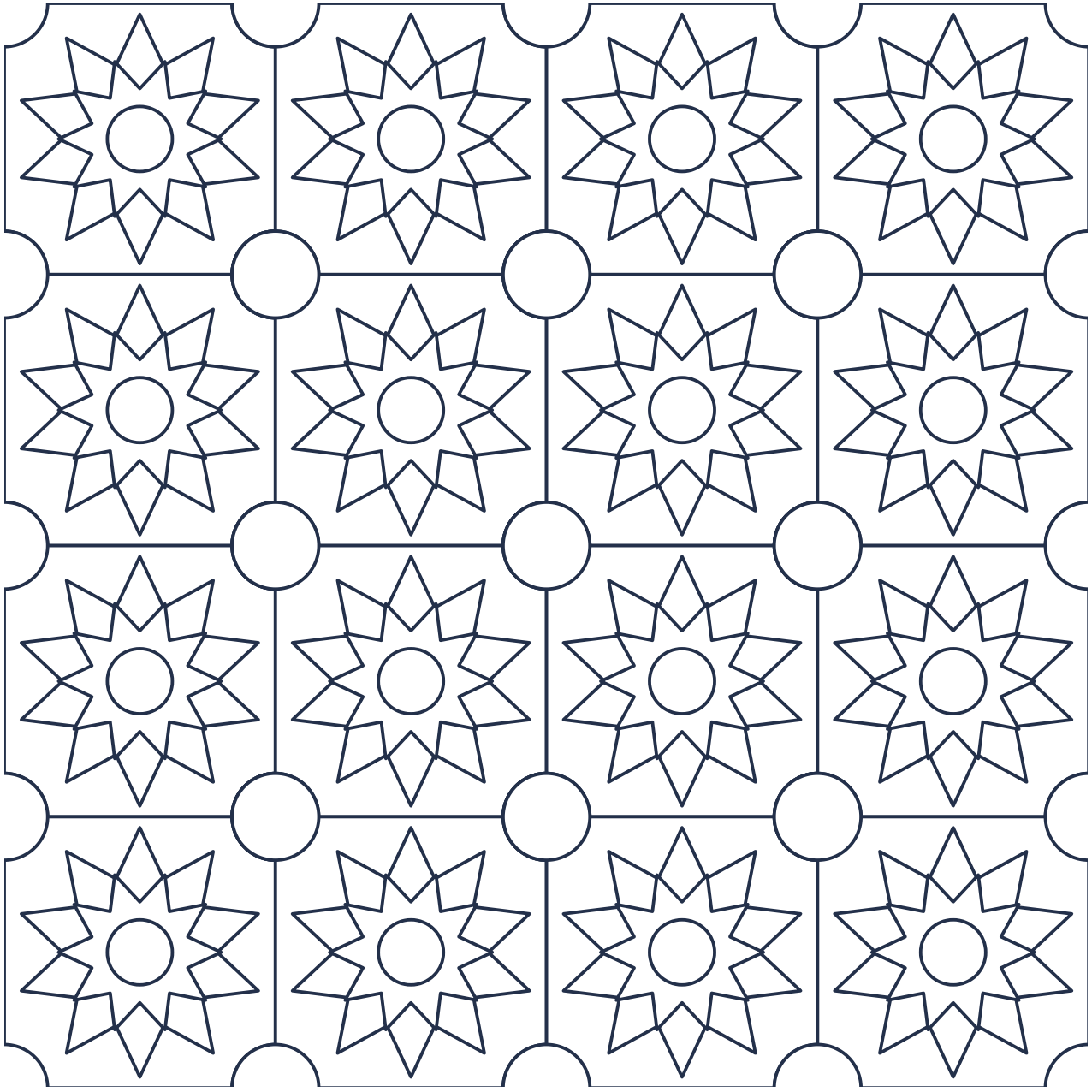
✨ Patroon: Achtpuntige ster

Islamitische geometrische kunst gebruikt herhaling en symmetrie om oneindigheid te verbeelden. Kleur met drie of vier kleuren: wat valt je op aan de symmetrie?

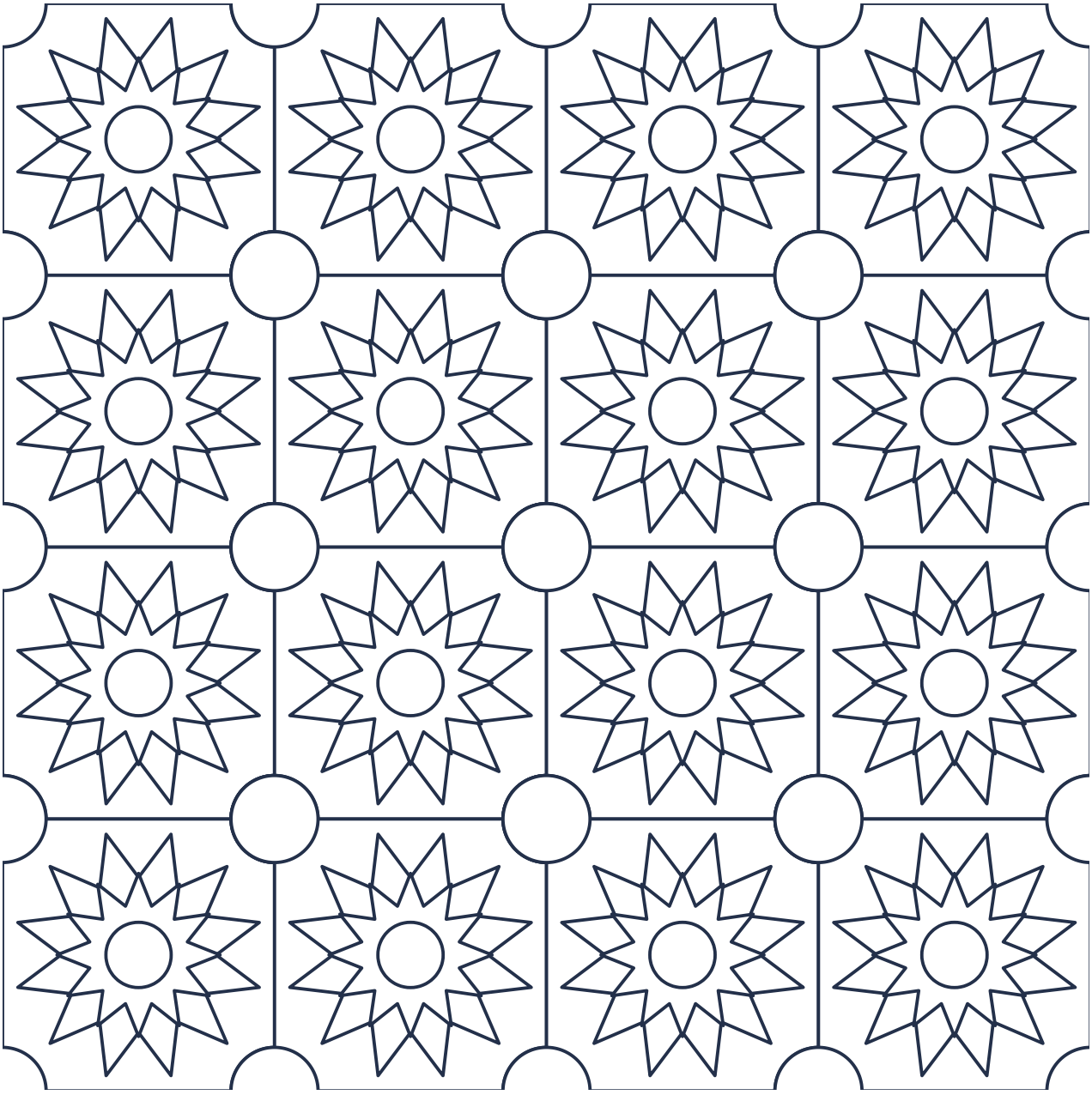
✨ Patroon: Tienpuntige ster

Islamitische geometrische kunst gebruikt herhaling en symmetrie om oneindigheid te verbeelden. Kleur met drie of vier kleuren: wat valt je op aan de symmetrie?

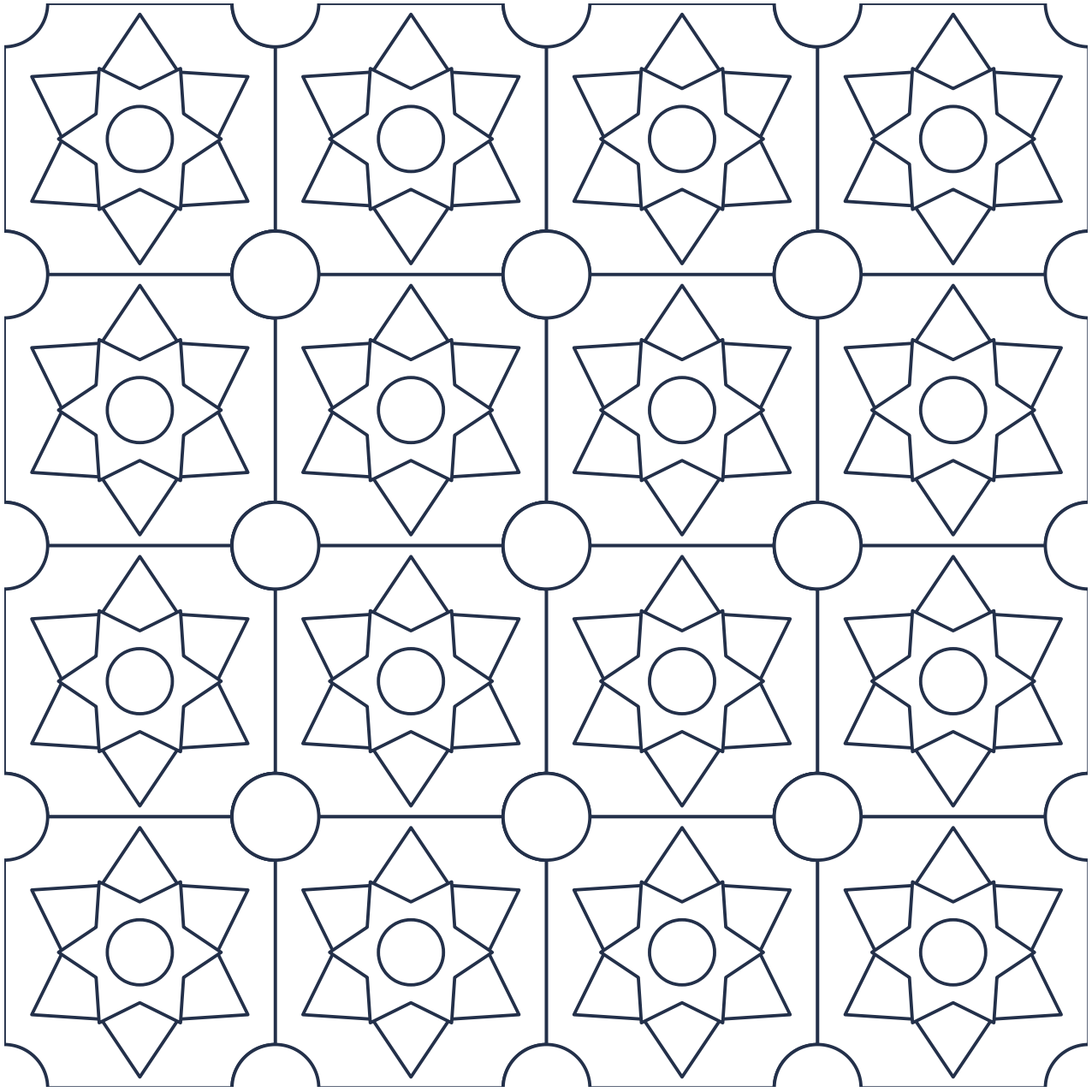
✨ Patroon: Twaalfpuntige ster

Islamitische geometrische kunst gebruikt herhaling en symmetrie om oneindigheid te verbeelden. Kleur met drie of vier kleuren: wat valt je op aan de symmetrie?

✨ Patroon: Zespuntige ster

Islamitische geometrische kunst gebruikt herhaling en symmetrie om oneindigheid te verbeelden. Kleur met drie of vier kleuren: wat valt je op aan de symmetrie?

✅ Antwoorden: de Profeet

1. De geboorte van de Profeet	1. Abdoellah · 2. op handelsreis naar Syrië · 3. op een maandag · 4. naar de Ka'ba · 5. hij had geen vader meer · 6. Al-Fil
2. Een kind van de woestijn	1. er heerste een ziekte in Mekka · 2. ze maakten zijn hart schoon · 3. zes jaar · 4. zijn oom Aboe Talib · 5. een wolk · 6. die is dicht bij hem in het Paradijs
3. Al-Amien, de betrouwbare	1. de betrouwbare · 2. zijn oom Aboe Talib · 3. dat Mohammed een bijzondere man was · 4. Chadiedja vroeg het aan Mohammed · 5. 35 jaar · 6. samen, op een mantel
4. Lees! Het begin van de openbaring	1. 40 jaar · 2. Hira · 3. „Lees!" · 4. Chadiedja · 5. de woedoe en het gebed · 6. 114
5. Sterk blijven in moeilijke jaren	1. zelfs niet voor de zon en de maan · 2. hem te beschermen zolang hij leefde · 3. daar regeerde een rechtvaardige koning · 4. Marjam · 5. drie jaar · 6. de woorden „In de naam van Allah"
6. De nachtreis en de beloften van Aqaba	1. Boeraq · 2. Jeruzalem · 3. de beker met melk · 4. Moesa · 5. vijf · 6. bij Aqaba
7. De hidjra naar Medina	1. Ali · 2. Thaur · 3. er hing een spinnenweb en er was een duivennest · 4. drie dagen · 5. in Qoeba · 6. 622
8. Vrede en terugkeer naar Mekka	1. pelgrimskleren · 2. het verdrag van Hoedaibiya · 3. de moslims mochten op bedevaart · 4. ze zagen grote vuren · 5. „Jullie zijn vrij." · 6. Mohammed, boodschapper van Allah
9. Afscheid van de Profeet	1. meer dan honderdduizend · 2. op de vlakte van Arafat · 3. de Koran · 4. Aboe Bakr · 5. 63 jaar · 6. Aboe Bakr en Oemar

🔐 Codes bij de hoofdstukken

1. De Profeet werd rond 570 in Mekka geboren, in het jaar van de olifant.

2. Mohammed was een wees. Aboe Talib zorgde voor hem als voor een eigen zoon.

3. Eerlijk zijn maakt je betrouwbaar. Zo werd Mohammed al-Amien.

4. Iqra' betekent: lees! Zo begon de Koran, in het jaar 610.

5. Met moeilijkheid komt gemak. De moslims bleven sterk en geduldig.

6. Vijf gebeden per dag: een geschenk van de nachtreis.

7. Hidjra betekent: verhuizen. In 622 verhuisde de Profeet van Mekka naar Medina.

8. In 630 kwam de Profeet terug in Mekka, en hij vergaf iedereen.

9. De Profeet liet ons de Koran en de soenna na.

✅ Antwoorden: woordzoekers de Profeet

1. De geboorte van de Profeet

2. Een kind van de woestijn

3. Al-Amien, de betrouwbare

4. Lees! Het begin van de openbaring

5. Sterk blijven in moeilijke jaren

6. De nachtreis en de beloften van Aqaba

✅ Antwoorden: woordzoekers de Profeet

7. De hidjra naar Medina

8. Vrede en terugkeer naar Mekka

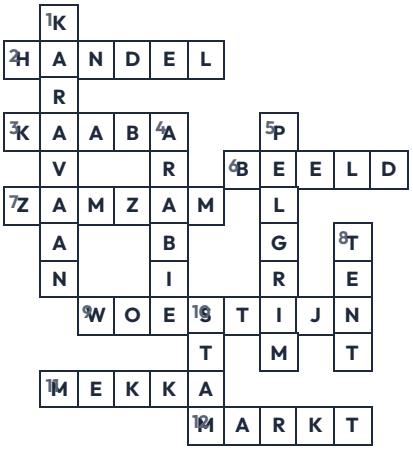

9. Afscheid van de Profeet

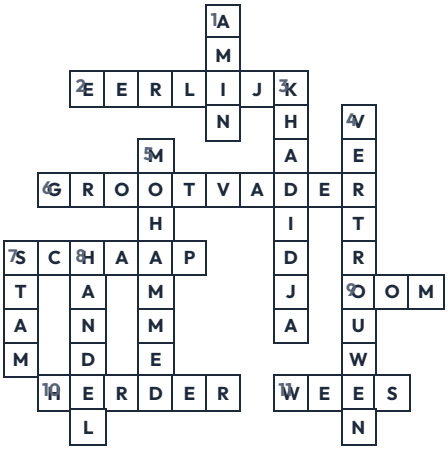

✅ Antwoorden: kruiswoorden Door de eeuwen

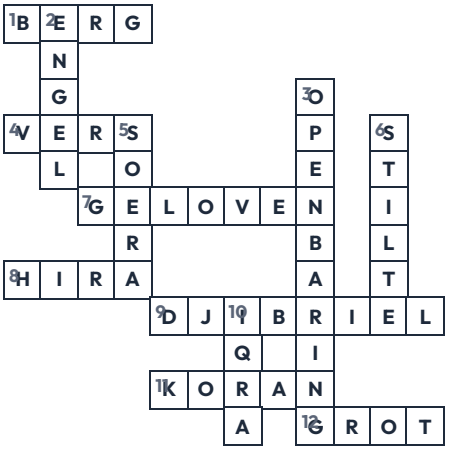
1. Mekka voor de islam

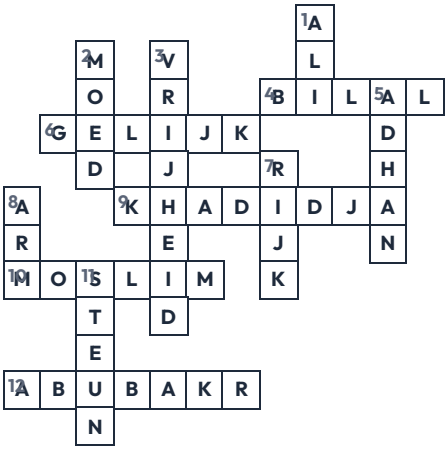
2. De Profeet Mohammed wordt geboren

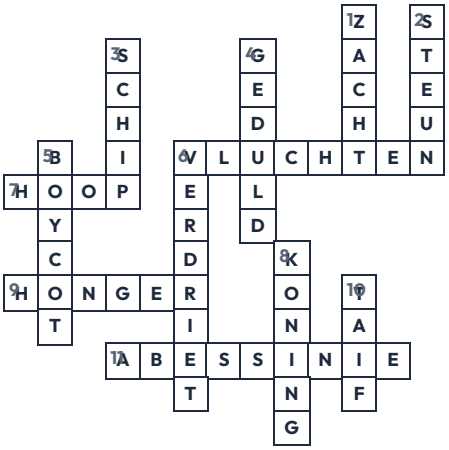
3. De eerste openbaring

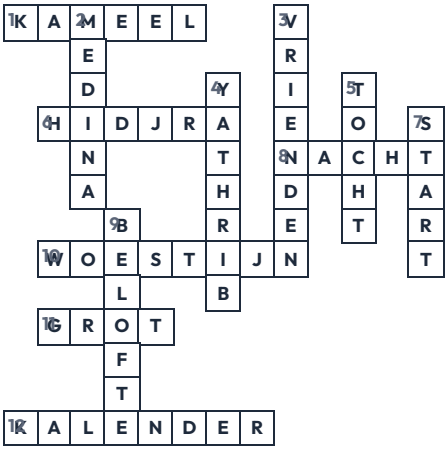
4. De eerste moslims

5. Moeilijke jaren in Mekka

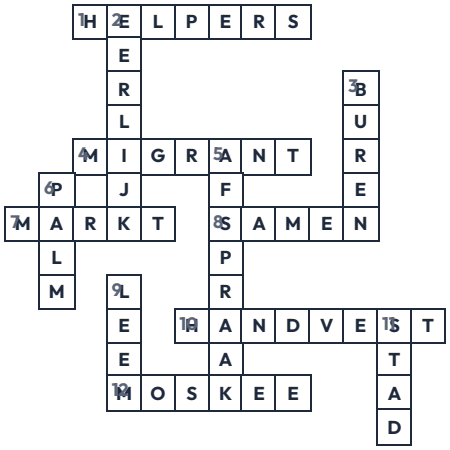

6. De hidjra naar Medina

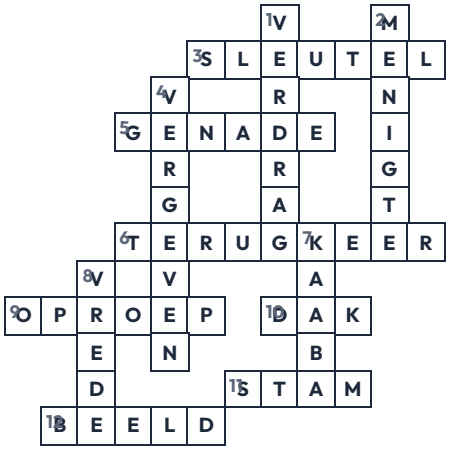

✅ Antwoorden: kruiswoorden Door de eeuwen

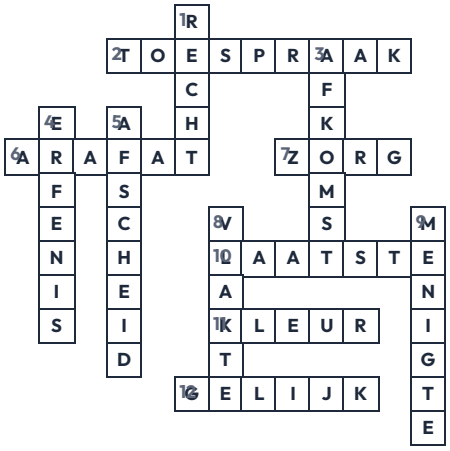
7. Medina: de eerste gemeenschap

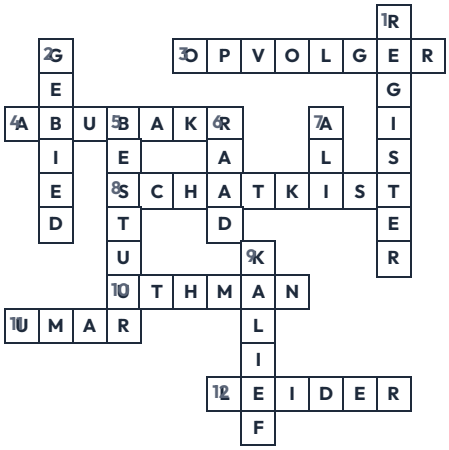
8. Terug naar Mekka

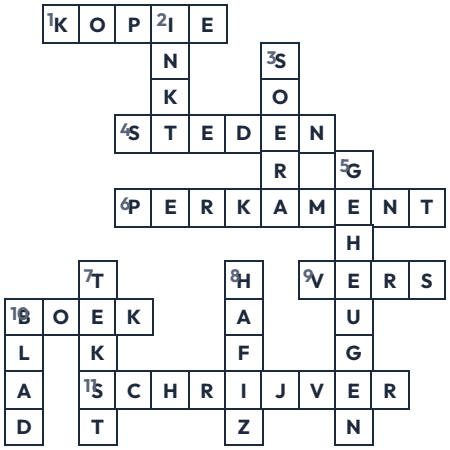
9. De afscheidspreek

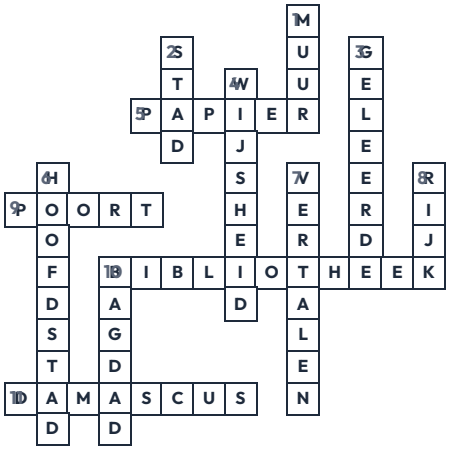
10. De vier kaliefen

11. De Koran op schrift

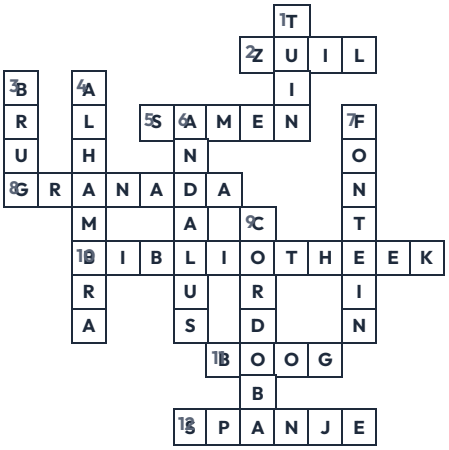

12. Damascus en Bagdad

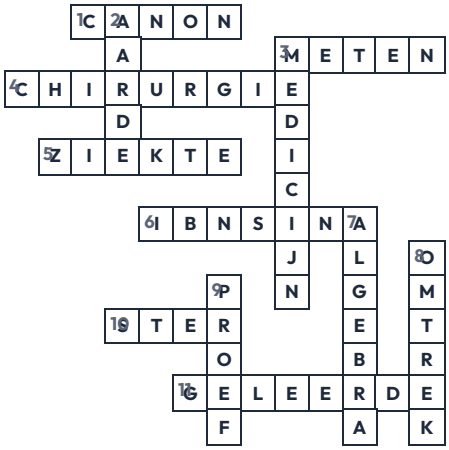

✅ Antwoorden: kruiswoorden Door de eeuwen

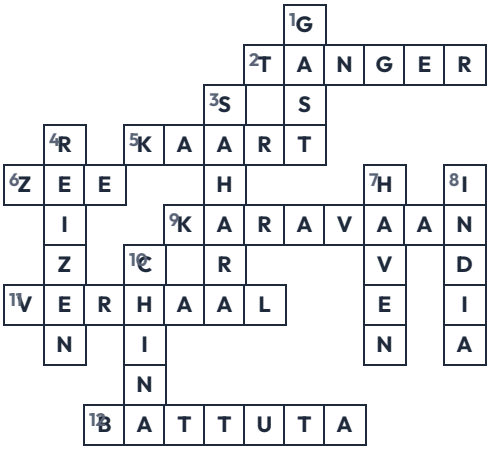
13. Al-Andalus

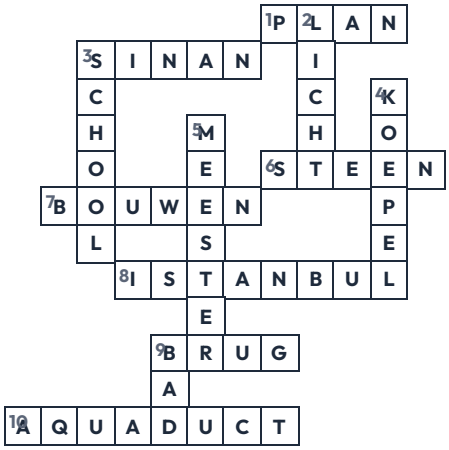
14. Geleerden en genezers

15. Ibn Battuta reist de wereld rond

16. Istanbul en bouwmeester Sinan

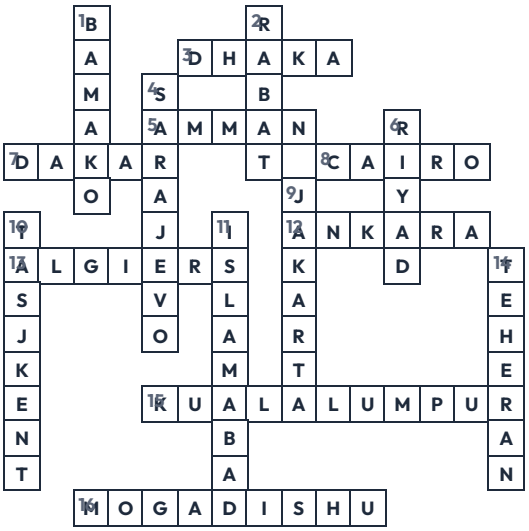
✅ Antwoorden: wereld en wetenschap

🔗 Verbinden

Al-Khwarizmi → D · Arabische cijfers → C · Ibn al-Haytham → F · Ibn Sina → B · Al-Zahrawi → H · Al-Razi → G · Fatima al-Fihri → A · Mariam al-Astrulabi → E

A, B, C … = de vakgebieden van boven naar onder.

🧩 Hoofdsteden

📅 Tijdquiz

1. 711 · 2. 859 · 3. 970 · 4. 632 · 5. 691 · 6. 610 · 7. 622 · 8. 1526 · 9. 1924 · 10. 1557 · 11. 750 · 12. 630

🔐 Geheime codes

1. “Groet elkaar met salaam.” (Moesliem)

2. “Allah is zachtmoedig en houdt van zachtmoedigheid.” (Boechari)

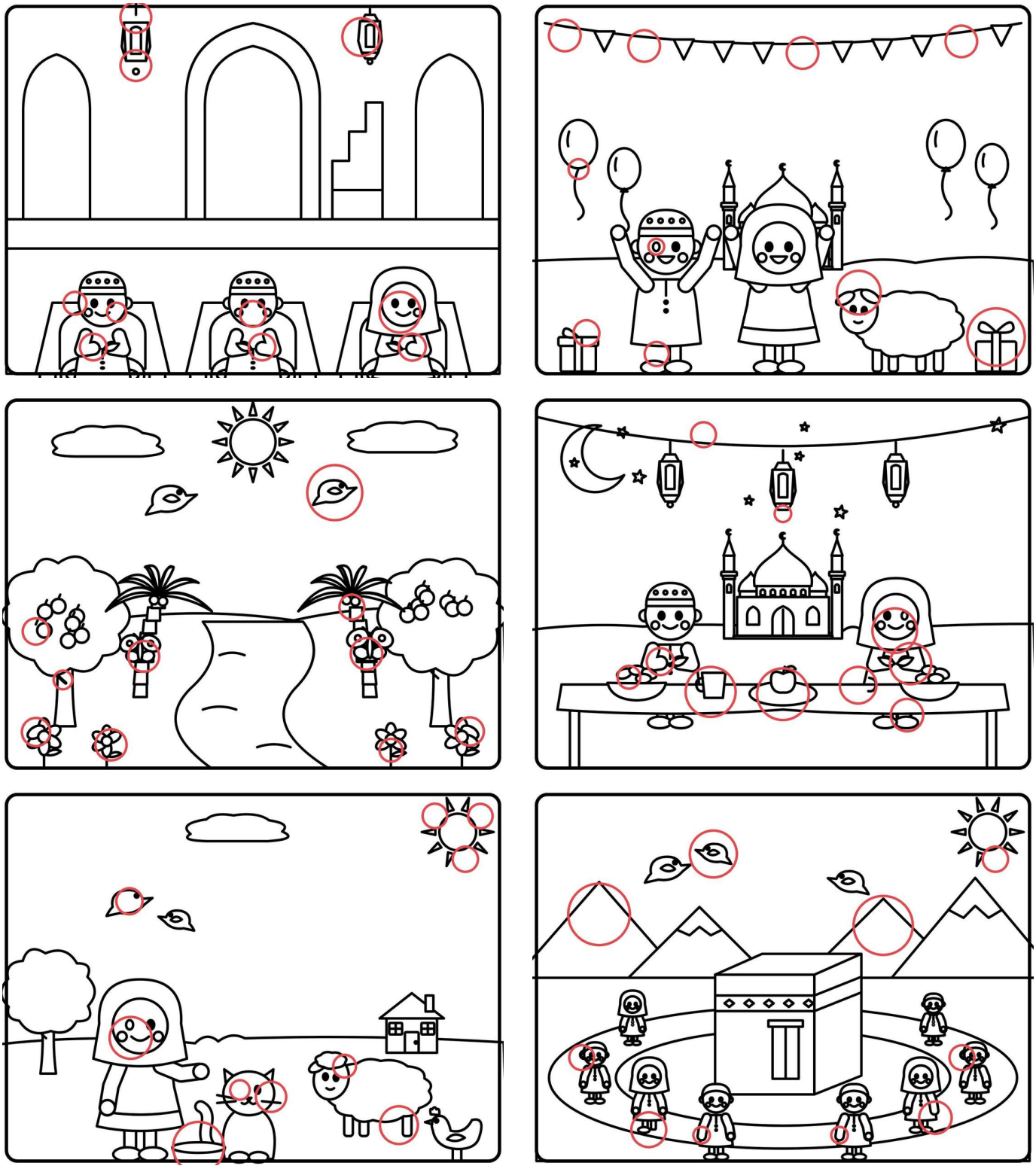
3. “Wens voor een ander wat je voor jezelf wenst.” (Boechari & Moesliem)

4. “Voor goedheid tegen elk levend wezen is er beloning.” (Boechari)

5. “Geven maakt je bezit niet minder.” (Moesliem)

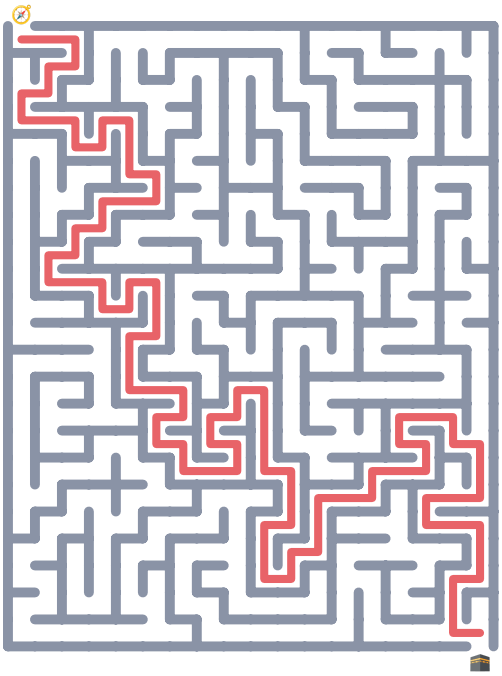
6. “Wie het beste gedrag heeft, heeft het sterkste geloof.” (Tirmidhi)

✅ Antwoorden: zoek de 10 verschillen

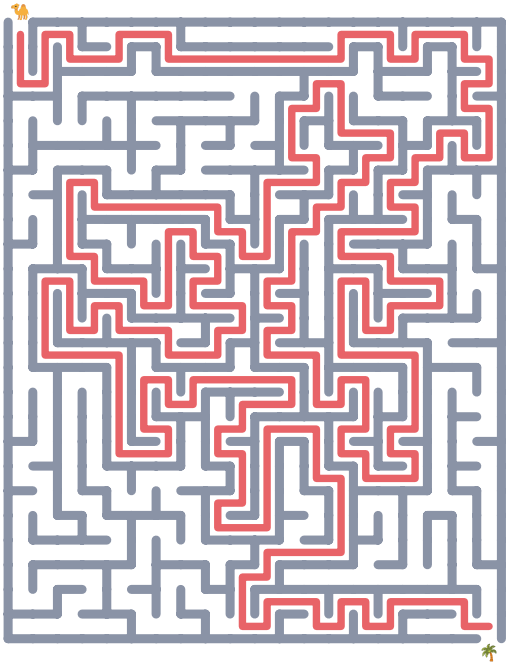

✅ Antwoorden: doolhoven

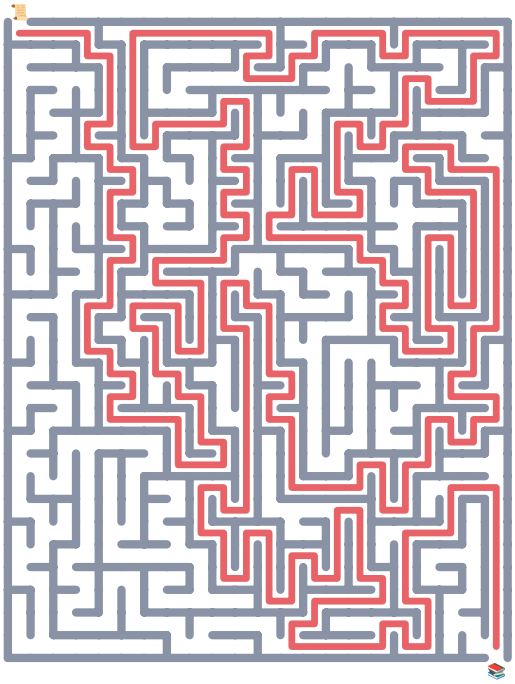
Vind de qibla

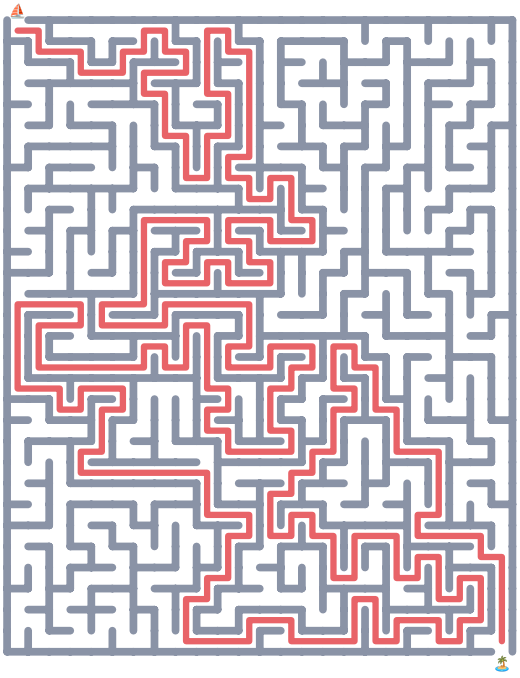
De karavaanroute

Naar het Huis van Wijsheid

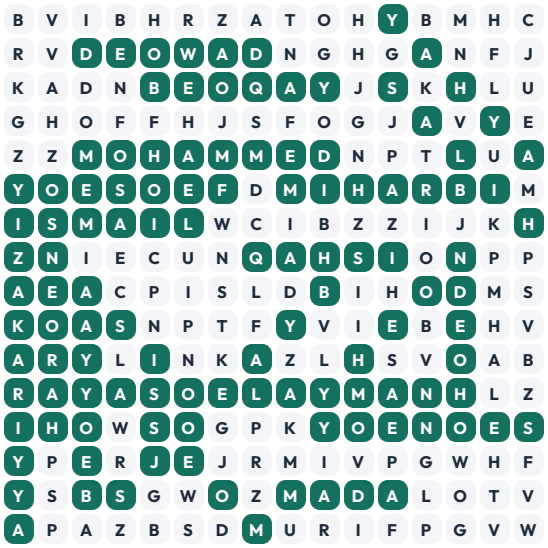

De reis van Ibn Battuta

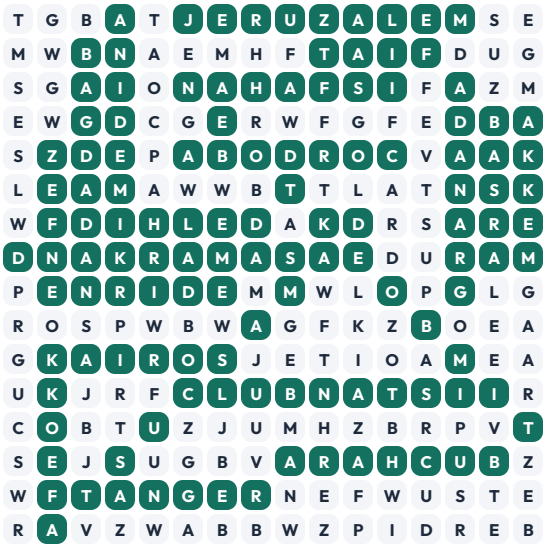

✅ Antwoorden: grote woordzoekers

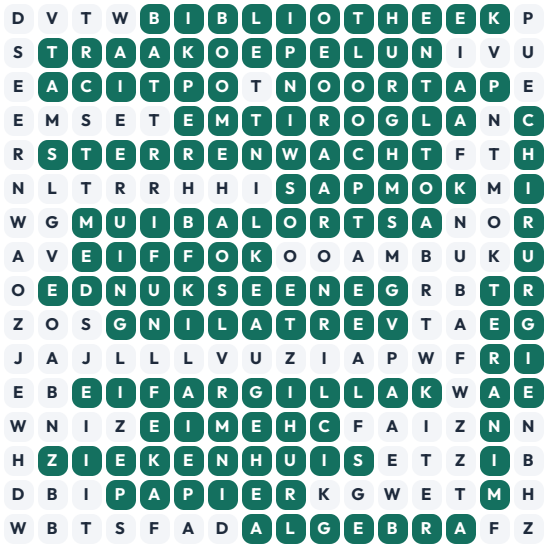
Profeten in de Koran

Steden uit de geschiedenis

Wetenschap en kunst

Over de auteur

Fatih Koçoğlu is leerkracht islamitische godsdienst in Gent en schrijver. Hij maakt lesmateriaal dat jongeren ernstig neemt: echte geschiedenis, teksten met hun bron, en vragen die uitnodigen om zelf na te denken.

Meer van Islam voor Iedereen

- *Het grote doeboek*: voor kleuters en de lagere school
- *Verhalen, weetjes en puzzels*: 33 verhalen over jongeren en meer dan 130 puzzels
- Gratis spelletjes, kleurplaten en werkbladen in 20 talen: **islamvooriedereen.be**

